
EMLÉKKÖNYV
A CSEMADOK TARDOSKEDDI
ALAPSZERVEZETE ALAPÍTÁSÁNAK
60. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

1951 – 2011

TARDOSKEDD, 2011

Emlékkönyv
a Csemadok tardoskeddi alapszervezete
alapításának 60. évfordulója alkalmából

Felelős kiadó: Mogrovič Magdolna

Összeállította: Benkő Tímea

Szöveget gondozta: Dózsa Roland

Fotó: archívum

Illusztráció: Thain János gyűjteményéből

Nyomdai előkészítés: Szarka Gyula

Nyomta és kötötte: KORUND desktop, spol. s r. o.

Példányszám: 300

Kiadás éve: 2011

Támogatók:

Tardoskedd község önkormányzata

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szülőföld Alap

KORUND desktop, spol. s r. o.

Szarka Gyula, Tardoskedd

Starbec s. r. o., Tvrdošovce

Projekt finančne podporil:

Nitriansky samosprávny kraj

Médiapartner:

www.watson.sk

Köszönjük minden tagunknak az anyagi és erkölcsi támogatást!

ISBN 978–80–970806–9–3

Előszó

Írta: Mogrovič Magdolna, elnök

Tisztelt Csemadok-tagok!

Azt mondják, a kor önmagában még nem érdem. Azonban, ha egy szervezet 60. születésnapját ünnepli, mindenképpen megérdemli, hogy méltóképpen felköszöntsük azt. Hogy a Csemadok Tardoskeddi Alapszervezete 2011. február 4-én 60 éves, elsősorban a tagságának köszönheti. Mindig is a lelkes tagok tenni akarása, magyarságtudata tartotta életben a szervezetet, a tagoké, akiknek nemzetünk megmaradása volt a céljuk.

Emlékkönyvünket tehát minden jelenlegi és egykori Csemadok-tagunknak ajánlom, tisztelettel gondolva azokra, akik már nincsenek közöttünk, szeretettel azokra, akik most is aktívan részt vesznek közösségünk kulturális életében. Köszönet mindenkinek, aki hozzájárult kiadványunk elkészítéséhez. Öt éve hirdetjük minden lehetséges fórumon, hogy várjuk a régi fotókat, dokumentumokat, visszaemlékezéseket. Sikerült különböző forrásokból összegeznünk az elmúlt 60 év történéseit, az írások egy részét keletkezésük sorrendjében, a többit a bennük taglalt események kronológiája alapján adjuk közre.

Remélem, hogy emlékkönyvünket mindenki jó szívvvel forgatja majd, és örömet leli benne. Célunk 60 éve változatlan, ahogy ismert felvidéki népdalgyűjtőnk is megfogalmazta: ápolni a tüzet.

„Nálunk még háromszáz éve ugyanaz a dal zengett várban és kunyhóban. Azóta a vár romba dőlt. Ha áll, lakója idegen vagy hűtlen lett a magyar dalhoz... A kunyhó hú maradt... A falu megteremtette a tradíció folytonosságát. A mi dolgunk átvenni tőle és tovább ápolni. A tűznek nem szabad kialudni.” (Kodály Zoltán)

Elnöki köszöntő (2010)

2010. december

A Magyar kultúra lovagjának ajándéka

Írta: Benkő Tímea

Buják Vince, tardoskeddi fafaragó különleges ajándékkal lepte meg a Csemadok tardoskeddi alapszervezetét megalakulásának 60. évfordulóján: nyárfából elkészítette a szervezet logóját. Kifaragott egy bástyára emlékeztető oszlopot is, hirdetvén, hogy a Csemadok a felvidéki kultúra bástyája.

A hagyományörző mester rokkantnyugdíjasként a famegmunkáláson kívül korábban számos kedvtelésnek hódolt: méhészkedett, vadászott, sőt vadászkutyákat idomított. Jelenleg is madarakat nevel, kötelet ver, kosarat fon. A kosárkötés hagyománya Tardoskedden címmel saját könyvet adott ki 2004-ben. Életmű–kiállítása állandó jelleggel megtekinthető a helyi Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában. Emlékoszlopa áll a muzslai iskola udvarán, Érsekújvárbán a református templom előtt és a Pázmány Péter Gimnázium udvarán, a bényi templomkertben, Zsérén Szíjjártó Jenő emlékére, Magyarországon Tihanyban és Bonyhádán. Esterházy-emlékoszlopa a legbüszkébb, ilyen ajándékozott Udvardnak, Farnadnak, Nagyövednek, Lakiteleknek, Budapestnek, sőt Olaszországban is van egy magánál Esterházy Alice-nál. 2006 januárjában Budapesten a Magyar kultúra lovagjává avatták. 2010-től Farnad község díszpolgára.

Vendégfogadó kapu (2005)

Buják Vince 1962-től tagja a Csemadok tardoskeddi alapszervezetének. Alapszervezetünk támogatásával készítette fafaragó társaival – köztük az ugyancsak Csemadok-tag Szabó Ferdinánddal – községünk köztéri szobrait: a vendégfogadó kaput, a vízhordó asszonyt és a turbékoló galambpárt. Legújabb alkotásait köszönjük, büszkén őrizzük majd.

2010. november

A turbékoló galambpár (2007)

Vízhordó asszony (2006)

A fafaragó és legújabb alkotásai (2010)

55 év szolgálat

Írta: Fekete László, elnök

A 2. világháború után létrejött pártállam éveiben a politikai rendszer magyar ajkú támogatói és ellenzői – mivel más nem lévén – egyetlen szervezetben, a Csemadokban lelték meg nemzeti megmaradásunk szolgálatának színterét.

Az alakuló közgyűlésre 1949. március 5-én került sor Pozsonyban. Az itt elhangzott programbeszédnek egyértelművé tették: a Csemadok fő feladata, hogy segítsen a kommunista pártnak magyar nyelven erősíteni a szocializmusba vetett hitet, és a Csehszlovák Köztársasághoz való tartozás tudatát. Sok magyar bizalmatlan volt az előzőleg deportálást és vagyonek kobzást elrendelő állammal szemben, gondolván, csak azért engedni meg a magyarok szerveződését, hogy a belépési nyilatkozatok segítségével majd újabb kitelepítéseket szervezzon.

Az első évtized elsősorban a színjátszás és néptánc időszaka volt,

majd fokozatosan kezdtek gyarapodni az országos jellegű rendezvények (Országos Kulturális Ünnepegy – Gombaszög, Országos Népművészeti Fesztivál – Zselíz, Jókai Napok – Komárom, Duna Menti Tavasz – Dunaszerdahely, Kodály Napok – Galánta, Csengő Énekszó – Érsekújvár, Tavasz Szél – Pozsony).

Községünkben a Csemadok alapszervezete 1951. február 4-én alakult. Az alapító tagok: Borbély Vince – elnök, Zahrádka Lajos, Csányi Valéria, Batyka Valéria, Molnár József, Kopasz Elemér, Bugyik Károly és Ladics Károly. A további évek folyamán az elnöki tisztet betöltötték még: Batyka Károly,

Fekete László, elnök (2004)

Batyka Valéria, Zahrádka Lajos, Tóth Vendel, Pócs István, Fugli Gyula, Brenkus Sándor és Varga Katalin.

Az Egyletben, a későbbi mozi épületében telente két–három színdarabot is előadtak a csemadokosok. Azokban az években szereplőként állt a színpadon Kopasz Kiedrowska Csilla 1955–ben a Kopasz Elemér által rendezett Párizsi vendégben, Csikós József 1958–ban a Molnár József által rendezett Fehér Annában. Nagyon sok színdarabot Pintér Vilmos és Prisztacs József tanítók rendeztek

Az ötvenes években nemcsak jól működő amatőr színjátszó csoporttal büszkélkedhetett Tardoskedd, de országos viszonylatban ismert néptáncscsoporttal is. Méry Margit vezetésével a fiatalok színpadra vitték a kiveszőben lévő népszokásokat: a fonót, a váskatáncot, a bukós csárdást és szinalázást. 1955–ben az országos seregszemlén, Lósoncon a zsűri a legjobbak közé sorolta a tardoskeddieket. 1957–ben Zselízen képviselték községünket, 1958–ban Východnán mutatták be az ismert tardoskedi eszközös táncot: a váskatáncot. A néptáncscsoport tagjai voltak: Plevka Mária, Vanya László és Ilona, Vanya Melánia és Modránszky Teréz.

1957–ben a község odaajándékozta az alapszervezetnek a későbbi Pacal étterem épületét, amit a tagság buzgón csinosít és rövidesen berendez. Az átalakításhoz (például új ablakokat nyitnak) szükséges alaptőkét egy érsekújvári versenyen nyerik a Szabad szél című operett bemutatásával. Kereken 50 000 korona jutalmat kap a szervezet. Eből a pénzből pingpongasztalt, zongorát és könyveket is tudnak vásárolni. Ezekben az években közel négyszáz tagot számlál a tardoskedi alapszervezet.

A fonó (1956)

Ugyanebben az évben járási kulturális napot rendeznek a sportpályán, ahol fellépnek az udvardi, nagykéri, érsekújvári, köbölkúti, perbetei és kúrti Csemadok csoportjai.

1959-ben megújul a néptáncscsoport, az alapiskola akkori kilencedik osztályosai veszik át a stafétabotot, Tóth Vendel vezetésével az egykori kastélyban, a mai Rozálka kávézóban gyakorolnak a táncosok. 1961-ig a vaskatánccal és a szinalával eljutnak Kéméndre, Zselizre, valamint Köbölkútra. Ennek a néptáncscsoportnak a tagjai voltak: Borbély Katalin, Benkő Erzsébet, Bédi Magdolna, Mészáros Mária, Borbély Mária, Buják Vince, Ruzsik Mária, Varga Mária és Roskó Mária.

1981-ben Fugli Gyula és Brenkus Sándor tanítja az egykori plébánia épületében, a mai szabadtéri színpad udvarában a fiatalokat a vaskatánkra és a verbunkra, amellyel 1983-ban szerepelnek a szimói Vág-parti randevún is. Kik is voltak az akkori táncos lábú legények és lányok? Halász Judit, Benkő Lajos, Bencze György, Mojzes Tibor, Csányi Róbert, Kiss Zita, Csányi Richárd, Vanya Éva és Tóth István.

A Csemadok Tardoskeddi Tánckara, közismertebb nevén: a CSETT – 1995-től 2000-ig működött eredeti felállásban a következő alapító tagokkal: Balla Katalin, Balogh Éva, Balogh Tímea, Bíróczi Péter, Borbély Kinga, Csanda Eleonóra, Csányi Roland, Csicsman Roland, Kele Orsolya, Kelko Roland, Király Milan, Kopecsni Erika, Putera Katalin, Takács Marian, Tóth Csilla, Varagya Erika, Varagya Szilvia, Vanya Erika, Vanya Róbert. A csoport vezetője Mojzes Tímea volt.

A Csemadok jelenlegi hagyományörző csoportjai közül a Fehér akác asszonykórus a legeredményesebb. Tagjai: Bara Márta, Bédi Valéria, Bogdány Katalin, Bugyik Teréz, Labai Margit, Ludas Mária, Mojzes

A falu rossza (1968)

Erzsébet, Mogrovič Magdolna, Szpevák Izabella, Vaňa Teréz és Vas Erzsébet. Az eredeti alapító tagok közül ma már nem énekelnek, de nagyon sok fellépésen most is szurkolnak társaiknak: Pál Júlia, Dózsa Mária és Varga Katalin.

A Fehér akác asszonykórus elődjének tekinti a Csemadok 1981-es éneklőcsoportját, hiszen nagyon sokan közülük már akkor is énekeltek. Az akkori éneklőcsoport tagjai voltak: Sánta Mária, Ludas Katalin, Marencsák Irén, Bence Éva, Szabó Mária, Mikóczi Magda, Mojzes Erzsébet, Pócz Éva, Báncki Erzsébet, Sós Emma, Mészáros Anna és Vas Erzsébet.

A Csemadok Férfi kara nagy múltra tekint vissza, hiszen még 1972-ben alakult. Azóta is állandó résztvevői a helybéli és környékbeli Csemadok-napoknak, folklórtalálkozóknak. Jelenlegi tagjai: Bara Mihály,

Esztrádműsor (1981)

Férfi kar (1977)

Bugyík József, Bíróczi István, Csikós Antal, Fekete László, Pócz István, Szabó Ferdinánd, Varga Miklós, és Vanya István. Korábbi tagok: Vida László, Csabai István, Kele Lajos, Zsilinszky József (Mély út), Zsilinszky József (Cseresznyés utca), Bugyík Károly, Bara György.

A Tardoskeddi citerások csoportját 1999-től két felnőtt ill. alapsiskolás korú gyerekek alkotják: Szabó Nándor, Csikós Antal, Balogh Erika, Benyó Richárd, Bogyó Livia, Bogyó Attila, Boros Anita, Csikós Csilla, Halász Bianka, Jávor Attila, Matus Gábor, Oláh Alexandra, Szabó Tamás, Vanya Klára, Virág Szabina. Ez a lelkes kis csapat 2000 és 2001 nyarán Magyarországon, a Tiszakécskei Népzenei- és Néptánc Táborban tanulta a citerázás fortélyait. A csoport érdekessége, hogy az átlagéletkor mindössze 15 év. Legnagyobb sikereik közé a három országos citeratalálkozón való részvételüket: 2001-ben Hodoson, 2002-ben Nyárasdon, 2003-ban idehaza Tardoskedden, illetve a tavalyi Tavasz Szél országos népzenei vetélkedő elődöntőjében kapott bronz fokozatot sorolják.

A jelenlegi Váska néptáncscsoport: Balogh Tamás, Bencze Ádám, Borbély Renáta, Buják Lucia, Kollár Gábor, Szabó Gábor, Szikora Tímea, Sipos Csilla, Sipos Szilvia, Zsuzskovics Mihály, csoportvezető: Ruzsik István. 2001 óta gyakorolják az eredeti tardoskeddi táncokat. 2003 nyarán Erdélyben, a Székelyudvarhelyi Néptánc Táborban gyarapították a tudásukat. Külföldi szerepléseik közül a szákszendi és nagyatádi fellépéseiket tartják említésre méltónak. Verbunkot, csalogatót, lassú és friss csárdást láthatunk műsorainkon előadásukban.

A felsorolt, jelenleg is működő csoportjaink az előző év folyamán 54 különböző rendezvényen szerepeltek. Tehát hetente történik valami

A Váska néptáncscsoport

a faluban, a környéken, esetleg a határon túlra utazunk fellépni. Alapszervezetünknek pillanatnyilag 159 tagja van. Remélem, a jövőben is akadnak majd lelkes önkéntesek, akik hajlandók lesznek e nemes és szép munkához segítő kezet nyújtani. Köszönet minden felsorolt tagunknak, akik az elmúlt évek során tevékenységükkel a nemzettudat erősítését szolgálták.

Tardoskeddi Hírmondó, 2004. március 7.

Pócs István, Vas Erzsébet (1971)

Vanya István, Nagykér (1973)

Ott voltam a Csemadok bölcsőjénél

Írta: Borbély Emma

Mivel a tardoskeddi Csemadok születésénél én is bábáskodtam, felkértek, hogy pár mondatban ismeressem születésének körülményeit és az 50–es években végzett munkáját.

Talán azzal kezdeném, hogy amikor 1945 májusában Európa-szerte megszólaltak a 2. világháború végét hirdető harangok, egymás nyakába borulva, sírva örültünk a várva várt békének.

Sajnos ez az öröm nekünk, felvidéki magyaroknak nem tartott sokáig. Az 1946–48–as évek sok fájdalmat, megaláztatást, keserűséget hoztak az itt élő magyarok számára. Jogfosztottak lettünk. Elvették iskoláinkat, a neveléshez, kultúrához való jogunkat, sőt még az otthonunk elhagyására is kényszerítve voltunk. Megkezdték a magyar családok Magyarországra való telepítését és Csehországba való deportálását.

Ebből a letargikus, lehangoló állapotból az 1949–es év hozott enyhülést. Ugyanis ekkor az alkotmánytörvény kimondta, hogy a Cseh-

A legelső tagsági igazolványok

szlovákia területén élő minden állampolgárnak joga van az anyanyelvén való tanuláshoz, művelődéshez. Nagy szó volt ez akkor. Így nyílt meg falunkban is 1950 szeptemberében a magyar iskola.

Mivel az alkotmánytörvény a művelődéshez való jogot is biztosította, élve a lehetőséggel a falu ifjúsága és a középkorúak is szervezkedni kezdtek, és megalakult a Csemadok, amelynek férjem, Borbély Vince lett az elnöke. A szervezet kitűzött célja a kultúra terjesztése volt.

A megalakulás után azonnal munkához láttunk. Jelenetekkel, táncal, énekszámokkal, szavalatokkal tarkított előadás betanításába kezdtünk. A tagok száma napról napra nőtt, így nem okozott gondot a szereposztás. A lelkesedés is megvolt, csak a körülmények voltak mostohák. A falu vezetősége még egy kis helyiséget sem biztosított a szervezet számára, ahol a próbák zavartalanul folyhattak volna. Könyörögnünk kellett, hogy összejöhessünk egy pókhálós fűtetlen rakárban, vagy az iskola egy kabinetjében, de az is előfordult, hogy valamelyik főszereplő otthonában kellett próbálnunk.

Az első bemutatkozás – egy kabaré – nagy sikert hozott. Telt ház előtt többször is ismételni kellett. Ezen a sikeren felbuzdulva bátorodtunk egy igényesebb, egész estét betöltő színdarab megrendezésére is gondolni. A gondolatot tett követte, így került sor minden évben egy új darab bemutatására. Ezekben a főszereplő – értsétek: a sűg – én magam voltam.

A munkaterv a következő volt: ősz elején kezdtük a kiválasztott darab ismertetését, megtörtént a szereposztás, elkezdődtek a próbák, közben már a nem szereplő lelkes tagok elkészítették a kulisszákat, beszerelték vagy megvarrták a kosztümöket (ami nem volt csekélység),

Hamupipőke (1954)

beszereztük az engedélyt, zenészeket szerződtettünk, lefoglaltuk, kibéreltük az előadótermet. Januárra mindennel elkészültünk. Telt ház előtt négyszer-ötször előadtuk a betanult darabot, sőt még vendégszerepelni is jártunk. Nem kényelmes, fűtött autóbusz vitt minket, a színhelyre, leponyvázott teherautón zötykölődve utaztunk oda, majd előadás után vissza. Éjfél felé értünk haza, reggel munkába mentünk, de senki nem panaszkodott. Nem vártunk érte jutalmat sem. A siker volt a mi jutalmunk. A siker értékmérője pedig mindig a zsúfolt nézőtér, a felhőtlen kacagás és a szünni nem akaró taps volt, és ez nekünk elég is volt.

2006. február

Visszapillantás a Csemadok működésének 55 évére

Írta: Csomó Magda

Amikor 1945 májusában Európa-szerte megszólaltak a 2. világháború végét hirdető harangok, az emberek örömkönnyekeket ontottak, örültek a békének. Ám ez az öröm itt, mifelénk nem soká tartott. Az elkövetkező három év sok keserűséget, fájdalmat, könnyet hozott az itt élő magyarok számára. Jogfosztottak lettünk. Elhalkult a magyar szó. Bezárták iskoláinkat, új pedagógusok jöttek a községbe, akik nem tudtak magyarul. Mi, gyerekek pedig egy szót sem szlovákul. Magyarul meg sem szólalhattunk.

Nehéz volt, de az igazi neheze még ezután jött. Falunkból 1947 februárjában, a legnagyobb télben 287 magyar családot marhavagonokban Csehországba deportáltak. 1948 májusában pedig 125 családot a lakosságcsere keretében Magyarországra telepítettek. Családok, rokonságok szakadtak szét. Fájdalmas események voltak ezek, terjedt az elkeseredés, a félelem, a reménytelenség, és akkor, mint egy fénysugár a sötétségben, jött az 1948-as év novemberi törvénye, amely visszaadta jogainkat és kimondta, hogy Csehszlovákia minden polgárának joga van az anyanyelvén való művelődéshez. Nagy jelentősége volt ennek akkor.

Mi, a deportáltak, visszajöhettünk szülőfalunkba, 1950-ben megnyílhatott a magyar iskola és 1951 februárjában néhány lelkes, kultúrát kedvelő, anyanyelvét szerető fiatal megalakította a Csemadokot.

Tardoskedden már a háború előtt is hagyományos volt a műkedvelő színjátszás, erre építette a vezetőség a Csemadok munkatervét. A lelkesedés nagy volt, a tagok száma napról napra nőtt, nem okozott gondot a szereplők kiválasztása. A probléma csak az volt, hogy a próbákat a fűtetlen mozi helyiségben, jó esetben egy tanteremben tarhták, hiszen a Csemadoknak nem volt székhelye. A felkészülés ősszel kezdődött, és a nehézségek ellenére próbáltak, beszerezték az engedélyt, a ruhákat, kibérelték a mozihelyiséget, elkészítették a kulisszá-

kat, megfestették a plakátokat, majd farsangkor előadták a betanult darabot. A legelső előadás egy kabaré volt, azután sorra következtek a színdarabok.

A darabokat Molnár Józsi bácsi tanította be, és a bemutatók mindig telt ház előtt voltak, sok–sok embert mozgattak meg, szereplőket, nézőket egyaránt. Jómagam mint kezdő tanítónő 1955 szeptemberében kapcsolódtam be aktívan a Csemadok munkájába. A magyar iskola pedagógusainak ez szívügye volt. Simonyi Lajos bácsi mint iskolaigazgató jó példával járt elől a kultúrmunkában.

Gyakran voltak irodalmi, nóta – és műsoros esték. Ez utóbbiakban igazi gyöngyként csillantak fel Kopasz Csilla előadásában a legszebb Arany–balladák. Az egyik irodalmi esten Morvay Gyula író, községünk szülöttje is jelen volt. Az ő műveiből olvastunk fel. Csúcsteljesítményt nyújtott a táncsoport, amely Tóth Margit kolléganőm vezetésével országszerte ismertté vált. Csehszlovákia legnagyobb népművészeti bemutatóiról hozták el az első díjakat a vászatáncossal és a fonóval. Ezek a táncok nemcsak községünk jó hírét növelték, de közkinccset jelentettek országos viszonylatban is. Manci hűségese segítőjével, Roztočil (Csergős) Böske nénivel összehívta falunk legjobb táncosait, akik szívesen megtanították a fiataloknak a régi tardoskeddi tánclépéseket. A hagyományőrzés leg tisztább forrása volt ez.

Közben persze folytatódott a színdarab–bemutatók sora is. A szereplőgárda egyre bővült, az addigi főrendező lassan átadta a stafétabotot a fiatalabbaknak: Lami Vincének, Pintér Vilmosnak. A zenés, énekes daraboknál a zenét Cirok Aladár cigányzenekara biztosította. Jó énekesből is annyi volt, hogy meg sem próbálom felsorolni.

A tanítónő (1955)

Újabb darabok következtek. A tanítónőben egy osztálynyi gyerek is szerepelt, és a kulisszák között volt tábla meg iskolapadok is. Mint-hogy drámáról volt szó, kissé félve néztünk a bemutató elé. Ám minden fényesen sikerült. Sőt! A hálás közönség lélegzetét visszafojtva nézte–hallgatta a szereplőket. Együtt könnyezett a tragikus sorsú tanítónőt briliánsan alakító Tóth Mancival, és az egyes jelenetek, felvonások végén néhány másodpercnyi döbbsent csend után percekig tartó tapssal jutalmazta a szereplők teljesítményét.

Az akkori gyógyszerészünk, Csernyánszky Kálmán bácsi, aki a műkedvelők nagy pártolója volt, megjelent minden előadáson, a bemutató után azt mondta: „Ez az előadás fővárosi szintű volt. Most Tardoskedden száz évig nem lenne szabad színdarabot bemutatni, mert A tanítónő sikere mindet el fogja homályosítani.”

Ám a jóslat nem teljesült. A műkedvelő színjátszás és a sikersorozat folytatódott tovább. Még vagy egy tucatnyi darab került bemutatásra az öreg mozi helyiség színpadán.

Most, 55 év távlatból visszatekintve tudom, hogy azokban az években nemcsak a szereplők remekeltek a színpadon, de a közönség is jelesre vizsgázott minden egyes előadáson. Jöttek hétről hétre, még a hetedik előadáson is teltház volt, mert sokan kétszer-háromszor is megnézték és végigtapsolták ugyanazt a színdarabot. Pedig Tardoskedd akkor nemcsak a magyar kultúra műveléséről és terjesztéséről volt híres, hanem a „vendégmarasztaló”, bokáig, vagy azon túl érő saráról is. A téli utcák sötétek voltak, mert a közvilágítás csak öt-hat kisteljesítményű utcai lámpából állt. Mégis jöttek. Útközben hazafelé aztán megbeszélték a látottakat–hallottakat, és a következő

Fehér Anna (1956)

napokban a tollfosztóban a legújabb előadás volt műsoron. Az volt a téma az utcán, a boltban, a péknél is.

Nem hagyhatom ki, hogy a bemutatott színdarabokat nemcsak itthon adták-adtuk elő, hanem más falukban, városokban is, ahová szerény módon, a szövetkezet leponyvázott teherautóján jutottunk el, együtt zötykölődve a kellékekkel és kulisszákkal. Vasárnap délután indultunk oda, és éjjél körül érkeztünk haza, de senki sem panaszkodott. Lelkesen, örömmel csináltuk, nem vártunk érte más jutalmat, elég volta zsúfolt nézőtér, a szünni nem akaró taps. Ezért vállalta mindenki szívesen a szerepét. Mindig volt elegendő, önzetlen segítség a kulisszák mozgatásához, a jegyek árusításához, a kellékek beszerzéséhez.

Mennyi szép, értékes emberi tulajdonság ragyogta be és segítette elő mindig a magyar kultúra terjesztését! Mennyi értékes ember dolgozott önzetlenül, időt, fáradságot nem kímélve. Közülük sokan nincsenek már közöttünk. Rájuk már csak emlékezhetünk. Hálás tisztelettel utólag is meghajtjuk fejünket emberségük, áldozatkészségük előtt. Nevek ragyognak elő a múltból: Tóth Vendel, Zahrádka Lajos, Roztočil Erzsébet, Molnár József, Vanya József, Bugyik József, Buják Laci (Sobi), Zahrádka Irci, Ďurikné Sztrecsko Rozália, Ozorák Gyula, Szabó Vince, Prisztács József, Cibulka Sándor, Borbély Ferenc – az édesapám és még sokan mások.

Vannak, akik azóta is önfeláldozóan dolgoznak a Csemadokban, például Vargáné Csányi Katalin és férje, Miklós. Mert a Csemadok ma is él és dolgozik, terjeszti a magyar kultúrát. A körülmények ugyan megváltoztak, a tévé sok embert ún. papucskultúrára kényszerít, de

Szabin nők elrablása (1956)

Bolondóra (1963)

Tardoskedden ma is van kultúrmunka. Köszönet illeti mindazokat, akik kiveszik a részüket belőle. Nevüket aranybetűkkel írja majd fel falunk kultúrtörténelme.

Tardoskeddi Hírmondó, 2006. április

Régi emlékek

Írta: Kollár Mária

Ladics Erzsébettel, a 91 éves Böske nővéremmel beszélgettem arról az időről, amikor mint Csemadok-tag az ötvenes években színdarabokban szerepelt.

„Három színdarabban játszottam – meséli. – Összejött egy csapat, 10-15-en lehettünk. Én a Zelovoc (zöldségüzlet) vezetője voltam, amely este hatig tartott nyitva. Az őszi, téli hónapokban késő este jártunk a próbákra, melyek az akkori könyvtár (későbbi Pacal) épületében voltak. Az első színdarabot Molnár Józsi tanította be. Nehezen indultak a próbák. Az első hosszú szövegek olvasása először csak akadózva történt, de lassan megtanultuk. Egri Viktor szlovákiai magyar író műve, a Közös út az akkor induló szövetkezetek (JRD) előnyeit boncolgatta. 1952 karácsonyán mutattuk be az Egyletben.

Az utána következőnek már nagyobb sikere volt. Ennek a zenés darabnak Nem élhetek muzsikaszó nélkül volt a címe. A kicsapongó, mulatós férj szerepét Czibulka Sanyi, míg a csinos kis feleséget, akit a férj az ablakon át szöktetett meg, Bíróczi Ilonka játszotta. A zenei kíséretet Czirok Aladár és bandája biztosította.

A legemlékezetesebb színdarab számomra Vincze Ottó Boci, boci, tarka című operettje. Prisztacs Józsi tanító úr rendezte. A sok énekszár-

Főszerepben Zahrádka Lajos

mot a tanító úr hegedűn, Kocsis Kalmi meg harmonikával kísérte. Néhány slágert szinte az egész falu megtanult:

*„Haragszom rád, mert nem szeretsz,
Haragszom rád, hát elmehetsz...”*

Ezt Zahrádka Lajos és Varga Etelka énekelték és táncolták. A cselekmény egy lakodalom körül forog, sok–sok szereplővel, gyertyás tánccal, menyasszony–búcsúztatóval, melyet Tóth Emma szép hangja és alakja tett felejthetlenné.

Én voltam a lagzis Erzsa (anyuka bosszantására), mindig egy tyúkot koppasztottam meg éneklés közben.

A tarka kisborjút, amit le akartak vágni a lagzira, minden este a JRD–ből hozták az előadásra, úgy húzták be és tuszkolták fel a színpadra. Néha úgy megijedt a közönség tapsától és nevetésétől, hogy bőgött, és alig tudták megtartani. Ezen sokat nevtünk.

Több előadást tartottunk, szinte az egész falu megnézte. A bevételből egy fekete zongorát vettünk a Csemadok részére. (Vajon megvan-e még? – kérdezi tőlem. – Megérdeklődöm – ígérem.)

Jó volt visszaemlékezni a régi időkre.”

Örültem a beszélgetésnek, mert én is többször ott voltam nézőként az előadáson, és végigtapsoltam a műsort.

Első színházi élményem

Írta: Kollár Mária

Engedje meg a kedves Olvasó, hogy időutazásra hívjam. Gondolatban 60 évvel pergetem vissza az időt, az 1950–51–es évekre, amikor még gyermek voltam. Negyedik osztályos tanulóként az akkor induló magyar iskolába jártam.

Talán a mai fiatalok el sem tudnák képzelni az életüket, rádió, tévé, videó, számítógép vagy internet nélkül. Nekünk, az akkori gyerme-

keknek csak a rádió jutott, mert ekkor más még nem létezett. Így tehát vasárnap délelőttöként a „Csinbum cirkusz gyerekek” című adást hallgattuk. Itt ismerkedtünk meg Bukfenc, Emilke, Istállómaster... szereplőkkel (igaz csak a hangjukkal), akik hetente újabb kalandokkal tették érdekessé a műsort. A falusi mozin kívül színházról, színdarabokról nem is álmodhattunk.

1951-ben a Csemadok megalakulása után községünkben is mozgolódni kezdett egy kultúrára szomjas lelkes csapat, és színdarabot tanultak. Ez Fazekas Mihály Ludas Matyija volt. A főpróbát az iskola tanulói is megnézték. Nagy esemény volt ez nekünk. Az akkori Egyletben (későbbi mozihelyiség) volt az előadás. A zsúfolt gyereksereg zajongva, kíváncsian várta a műsort. A három csengetés után szétnyílt a függöny, és a színpadon a kulisszák segítségével egy falusi vásár jelent meg előttünk. („Olyan, mint a búcsú!” – sugdolóztunk.)

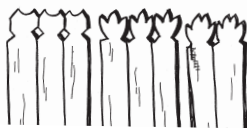
S ekkor fiatalon, mezítláb, paraszti ruhába öltözve megjelent a főszereplő, Ludas Matyi. Rögtön ráismertünk iskolatársunk apjára, Zahrádka Lajos bácsira. Tőle vették el libáit, és deresre húzták. Döbrögi földesúr ötvenet veretett rá. Matyi szavait jól megjegyeztük. Ezt kiáltotta: „Azért csak rója fel a kapufélfájára, hogy el ne felejtse, háromszor fizeti ezt kenden Ludas Matyi vissza!”

Megdöbbenve, kíváncsian vártuk a folytatást. Az egyes felvonások között hosszú szünet volt, mert a színpadot és a színpadot át kellett alakítani erdős résszé. Itt egy vastag fához kötözve verte meg Matyi először Döbrögi földesurat. Mi, gyerekek ezen úgy fellelkesültünk, hogy hangosan számoltuk az ütések és tapsolva kiabáltuk: „Éljen Ludas Matyi!”

A szünetben sem maradtunk a helyünkön, az iskola udvarán lefelkedtünk a szereplőkre. Döbrögit, akit háromszor vert meg Matyi, Batyka Károly bácsi játszotta. Az ő alakítása úgy a szívemhez nőtt, hogy még ötven-hatvan év múlva is, akár filmen, akár színpadon látom Ludas Matyi történetét, nekem csak Ő marad az igazi Döbrögi.

Napokig tárgyaltuk az iskolában a színdarabot. Ez a nap színházat varázsolt elénk. Számomra egy életre szóló élmény marad. Ma is szívesen emlékezem rá.

2010. szeptember

Visszaemlékezés a tardoskeddi táncsoport indulására és első éveire

Írta: Méryné Tóth Margit

1954. szeptember 1–jén léptem be fiatal tanítónőként a tardoskeddi alapiskolába és természetesen a Csemadokba is, ahol édesapám akkor már a vezetőségben tevékenykedett. Előtte a komáromi gimnázium tanulójaként az ott nagy sikerrel működő táncsoportnak voltam tagja, szólistája. Valójában ott találkoztam első alkalommal nemcsak a néptáncokkal, hanem az igazi élő népművészettel is, ami mondanom sem kell, mennyire megfogott. A táncsoport vezetője, Tomaszek Mária tanárnő a táncspárommal együtt elvitt bennünket Martosra, hogy ott tanuljuk meg az idős martosiaktól az ő táncaikat, jellegzetes mozgásokat, énekeiket, amit mi azután a táncsoport tagjaival betanítottunk.

A martosi és az izsai lakodalmas, a kelet-szlovákia csusszantós, az üveges tánc, mind óriási élményként élt bennem, így szinte természetes volt, hogy első munkahelyemen is folytassam ezt a tevékenységet. Megszerveztük a táncsoportot, és csakúgy, mint Komáromban, illetve Martoson, az idősek körében kezdtem érdeklődni a tardoskeddi hagyományok iránt. Roztocsil Antalné Csergős Bözsi néni Csema-

A tardoskeddi csoport egy területi rendezvényen

dok-tagként sokat segített a hagyományok megismerése terén, és elhatároztuk, hogy színpadra állítjuk a tardoskeddi fonót. Bözsi néni mint a fonóházak háziasszonya, 8 lány, ugyanannyi fiú és az iskola akkori igazgatója, Simonyi Lajos, mint a fonók jellegzetes alakoskodója, a „zsupkéve” is megjelent a játékban. A fonóban ugyan nem a tánc dominált, de a szokás bemutatása mellett sok szép régi tardoskeddi népdalt tudtunk bemutatni, mint pl. Nincs a fűzfának gyüke, nincs a Lucának szeme...

1956-ban ezzel a műsorunkkal eljutottunk a Csemadok Országos Bizottsága által szervezett első Országos Népművészeti Fesztiválra Losoncra, ahol nagy sikert arattunk, s az akkori sajtó nagyon elismerően nyilatkozott a csoportról.

Később ugyancsak a tardoskeddi hagyományokat kutatva jutottunk el a váskatánc, verbunk, szinalázás szokásához, amit szintén színpadra állítottunk. Ekkor figyelt fel ránk a szakma, és jöttek el a Szlovák Tudományos Akadémia néptáncutatói Tóth István vezetésével és irányításával filmszalagra rögzíteni az idős jó táncosok táncait. Később pozsonyi stúdiójukban megismételték a felvételeket. Ekkor még ott volt Tóth Mihályné Róza néni is, aki úgy repült táncával, akár egy madár. A nála fiatalabbak táncát később Dr. Martin György és Borbély

Jolán néptáncutatók irányításával is filmszalagra rögzítettük.

A szlovákiai magyar néptáncmozgalom sok éven át élt és él még ma is a tardoskeddi táncokból. De a hivatásosok is, pl. az Ifjú Szivek és a Szóttes is színpadra állította a váskatáncot, és az Ifjú Szivek még a gömöri hagyományokra épített Ördöglagzinkat is, amit egy az egyben vettek át, meg sem említve, hogy a tardoskeddi táncscsoport műsoráról van szó.

Már az induláskor is nagy gondot fordítottunk a csoport színpadi megjelenésére. Felkutattuk a hagyományos táncba járó ruhák emlékeit, s ez szerint varrattunk karton ruhákat, amelyeket erősen

Méry Margit népviseletben

kikeményítve „nyersben” vasaltuk, és sodrófa segítségével igazítottuk ráncokba, ahogy valamikor szokásban volt. Megjegyzem, mindezt mindenki maga végezte, természetesen a szülők, nagyszülők irányításával.

Később a Csemadok Országos Bizottsága anyagi segítségével, s az ő felkérésükre Bocsek Zsuzsa, az Ifjú Szivek kosztümtervezője csoportunk számára is készített viselettervet, és vállalta az anyagok kiválogatását és megvarratását is. A szoknyák, katicák, vastagselyemből készültek, alábélelve, testhez szabva, a színben hozzáillő kőtényekkel. Ehhez már csizmákat is tudtunk csináltatni, ekkor már valóban szépen felöltözve jelentünk meg a színpadon. De ekkor már az ország élvonalbeli csoportjai közé tartoztunk.

Nagyon sok jelentős rendezvényen szerepeltünk. Nemcsak a Csemadok országos fesztiváljain, de eljutottunk Východnára, a ma is legjelentősebb szlovák folklórfesztiválra, ahol Pepes Sándor zenei kíséretével nagyon nagy sikert arattunk. De meghívtak a csehországi igen jelentős Strážnicei Fesztiválra és az ukránok országos rendezvényére is. Csoportunk sehol sem hozott szégyent falunkra. Kisebb fellépéseken a tardoskeddi Ali zenekara kísérte, velük is sokat szerepeltünk.

Az első Spartakiádán néptánc összeállítás is szerepelt, mégpedig az egész ország táncagyományaira építve. Bennünket is meghívtak, s az érsekújvári táncsoporttal együtt a kelet-szlovákiai táncokhoz osztottak be, mivel ez állt legközelebb a magyar néptáncokhoz. Ez viszont azt jelentette, hogy kétéhetente utaztunk Kassára, ahol az összpróbák folytak. Pénteken késő délután indultunk, általában Rozsnyó környékén volt a szállás, majd reggel a korai órákban utaztunk tovább Kassára, és ott két napon keresztül a tűző napon tanultuk a táncokat. Estefelé vissza, éjszaka érkezünk meg, de senki nem panaszkodott fáradtságra. Egy hétig voltunk Prágában. A fellépés is, de maga a város hangulata a sok fia-

Méry Margit az 55. évfordulón

taltól elragadó volt. Mindenki számára felejthetetlen élmény.

Itt említeném meg, hogy a csoport tagjai milyen szeretettel és megértéssel jártak el a próbákra. Soha senki nem maradt el, hacsak valami nagyon fontos intéztnivalója nem volt. Megegett, hogy a megszokott próba idején az iskolában szülői értekezlet volt, ezért üzentem mindenkinek, hogy a próba elmarad. Amikor kijöttem az osztályomból a szülői értekezlet után, megdöbbenve látom, hogy majdnem mindenki ott áll a folyosón. Kissé félénken kérdeztem, hogy talán nem kapták meg üzenetemet, mire Balogh Tonika azt válaszolta: „De igen, viszont mi annyira szeretünk ide járni, hogy így is eljöttünk.” Bevallom, hogy nekem ez nagyon jól esett. Valóban nagyon szerettek a próbákra, fellépésekre járni. Soha senki nem ment el haraggal a csoportból, és mindig jöttek újak is. Működésünk ideje alatt nem egy házasság jött létre a csoport tagjai között.

Később műsoros esteket is szerveztünk. Énekszámokkal, jelenetekkel szórakoztattuk a közönséget, de a színdarabokban való szerepléseket is elvállaltuk. Pl. Bródy Sándor Tanítónőjében, a Párizsi vendégben stb.

Nekem mint tanítónőnek nagy segítséget jelentett, hogy az iskola igazgatója, Simonyi Lajos és helyettese, Lami Vince is támogatta a Csemadokban végzett munkámat. Természetesen sokat dolgoztam az iskolai műsorok szervezésében is. Minden jelentősebb ünnepre műsort tanítottam be az osztályommal, sőt más osztályok műsorainak összeállításába is besegítettem. Gyermektáncsoportommal szintén eljutottunk a Csemadok II. Országos Népművészeti Fesztiváljára,

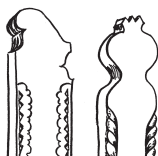
Kisszéktánc főpróbája

amelyet akkor Érsekújvárrban rendeztek meg. A Kísszéktánccal nagyon nagy sikert arattunk.

A tardoskeddi alapiskolában valamint a Csemadok alapszervezetben eltöltött hét és fél évem alatt nagyon sok szép élményben volt részem. Valóban eljuttattuk a falu jó hírét az egész országba. A filmfelvételekkel pedig még a határokon túlra is.

2010. október

Emlékezni jó

Írta: Varga Katalin

Még valamikor 1955 telén kezdődött, amikor még Tóth Mancsi összeszedett a fiatalok közül néhány lelkes lányt és fiút, hogy megkezdje velük a tardoskeddi fonó táncos jelenetét.

A lányok:

Szabó Gizi – Plevkáné

Balogh Melánia – Vanyáné

Csérnák Ilonka – Bujákné

Dózsa Erzsébet – Fucsíkné

Tóth Margit – Méryné

és jómagam.

A férfiak:

Szabó Vince (Csusza)

Vanya László (Pici)

Párizsi vendég (1955)

Póc István, Varga Katalin (1981)

Balogh Károly (Kakszi)

Bara Ferenc

Vida Károly (Mimike)

Buják László (Sobi)

Citerások:

Vida Vince (Dorgi)

Varga Miklós (Bagós)

Külön egyénisége volt a csoportnak „néném asszony”, akit Roztocsil Antalné Csergős Bözsi néni alakított nagy sikerrel. Később csatlakozott a csoporthoz a magyar iskola igazgatója Simonyi Lajos, ő volt a „Luca”. Neki énekeltük, hogy: „Etté, ittá, jóllaktá, vigyen az ördög inné má!”

A fonónak végig nagy sikere volt, sőt az országos versenyről, Lonszról elhoztuk a pálmát. Ez már 1956. december 30-án volt. Így kezdődött a csoport vándorlása.

Utána jött az ugyancsak nagy sikerű váskatánc, amellyel sokat tájoltunk: Gúta, Érsekújvár, Udvard... Egy nagyon szép sportakadémián Érsekújvárban a Sokol sportközpontban már én is szólót énekeltem.

1956-ban jöttek a táncversenyek, eljutottunk Zselizre, ahol akkora sikerünk volt, hogy rohangálnunk kellett az egyik színpadról a másikra, mindenki bennünket akart látni.

1957-ben már a húsvéti locsoló koreográfiával mentünk Zselizre, 1958-ban Východnán a váskatáncot és a szalkai mulatságot adtuk elő. Akkorra már csatlakoztak többen is hozzánk:

Borbély Zsuzsanna

Zahrádka Irén

Varga Teréz

Balla Berta

Szabó Magda

Vida József (Siso)

Varga Miklós (Bagós).

Nagyon agilis, jókedvű, összeszokott társaság lett belőlünk. Nagyon szerettünk együtt lenni, még házas-

Udvard (1956)

ságok is szövődtek a barátságokból:

Buják László és Csernák Ilonka,

Vanya László és Vanya Ilona,

sőt jómagam is innen választottam férjem, Miklóst.

Mivel ez a tevékenység nem töltött ki minden szabadidőnket, készítettünk két esztrádműsort, majd színdarabokat is előadtunk. A legelső színdarabunk az Úrhatnám polgár vígjáték volt. A főszerepet Ozorák Gyula bácsi játszotta, nagyon szerette őt a közönség. Lami Vince a magyar iskola tanítója volt, s a szövege a darabban ennyi: „Illa alla hulla villa baba hu.” Ezt legalább tízszer elmondta, s ekkor mindig nagyot tapsolt a közönség. Sok-sok vidám percet éltünk meg a színpadon.

1955-ben a Párizsi vendégben már főszerepet énekeltem, ezt a darabot legalább tizenötször előadtuk, nagyon nagy sikere volt. Sok dalra még most is emlékszem, pl.: „Párizsban pezseg az élet...”

A tanítónő már komoly darab volt, abban Kántor Kató szerepét osztották rám. A sok sírás ellenére nagyon szép előadás volt. Hát igen! Akkor még nem volt televízió, Amerika-mánia, az emberek igényelték a jó előadásokat.

A következő színdarab, a Fehér Anna amolyan betyáros darab volt. Ezt is többször játszottuk telt ház előtt. Jó érzés volt tudni, hogy pár nappal az előadás előtt már minden jegy elkelt.

A nótáestekre ugyanilyen szívesen járt a közönség. Tetszett mindenkinek a sok szép magyar nóta, amit a következő énekesek adtak elő:

Ludas Katalin (Boldi)

Marencsák Irén

Sánta Ildikó

Fehér Anna (1956)

Balázs Katalin
Boros Panni
Buják Mária – Roskoné
Vanya István
Vida László (Dorgi)
Major Antal
Ruzsik György
Szabó Kálmán

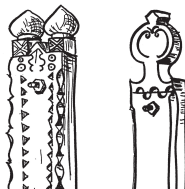
Amikor elkezdődtek a népdalversenyek, Tardoskeddről többen is beneveztünk. A legsikeresebb évek az 1958-59-esek voltak. Emlékszem, Vanya Vilma – Tilda nővér készített fel bennünket a döntőre. Udvardon én első díjat nyertem, Balogh Éva – Pócné másodikat, Vanya István pedig elhozta a közönségdíjat. A következő éven Kürtön volt a járási döntő, itt Vanya István lett az első és Rosko András (Pucul) lett közönségdíjas.

Sokat énekeltünk Nagykéren, Udvardon, Szímőn. Sajnálom a mostani fiatalokat, akiknek nincs részük ilyen sok szép élményben. Valójában 21 éves korom óta végigkísérte életemet a Csemadok. Férjemét szintén. Erre az elmúlt hat évtizedre még most is jó emlékezni, egy percét sem bántam meg.

Nyolc éven keresztül voltam a Csemadok tardoskeddi alapszervezetének elnöke, tizenhárom évig a Fehér akác asszonykórus vezetője. Nagy tisztelettel és szeretettel szeretném megköszönni a hölgyek, jó barátnők kitartását abban a tizenhárom évben. Ez idő alatt megegyeztünk, eltűrték parancsolgatásomat, és azt is köszönöm, hogy közülük senki a sok-sok év alatt abból a rengeteg hétfő estéből, amikor a próbák zajlottak, egyet sem hagyott ki ok nélkül.

Kedves hölgyeim, a Jóisten adjon nektek sok erőt, egészséget, kitartást, hogy még száz évig énekeljetek!

2010. augusztus

Csemadok!

Igen nagy szeretettel gondolok rád vissza!

Írta: Rosko Mária

Az idő múlásával egyre többet gondolunk vissza életünk kedves, emlékezetes éveire.

Fiatalkori szép emlékeim közé tartoznak a csemadokos évek, melyeket akkor, 16 évesen a néptáncsoportban kezdtem. Nagy tisztelettel gondolok vissza Tóth Vendel bácsira, az akkori Csemadok–elnökre, valamint lányára, Zsuzsira, aki az 1957–58–as években lányokból álló néptáncsoportunkat vezette.

Szép emlékként élnek bennem azok az évek, különösen azért, mert mindkettőjüktől sokat tanultunk. Kezdetben csak mi, lányok táncoltunk és énekeltünk, de később jöttek legények is, és páros csárdást jártunk. Sokat szerepeltünk a közeli falvakban, eljártunk a Csemadok–találkozókra. Kéméndi és naszvadi fellépéseink maradtak meg leginkább az emlékezetemben. Sajnos, utána abbamaradt a néptánc, a munkám Csehországba szólított.

A hetvenes évek tájékán, amikor hazajöttem, már férjemmel, Rosko Józseffel együtt jártunk a Csemadokba, szólót énekeltünk, főleg a ju-

Rosko József

bilánsok köszöntésein. Ezt mind a ketten nagyon szerettük, szívesen és örömmel daloltunk, sokaknak szereztünk ezzel boldog perceket.

Együtt énekelhettük kedves dalainkat, nótáinkat, az Aranyalmás az én selyem keszkenőm..., vagy a férjem kedves nótáját, az Amikor még gyerek voltam–ot. Sokat szerepeltünk együtt Varga Katalinnal, Vanya Istvánnal, Póč Évával, hegedűn pedig Póč István tanító úr kísért.

Nagyon szerettünk énekelni, a népdalok, a nóták szeretete, a dalolás öröme érződött a szerepléseinken, hiszen mindannyian nagyon szerettünk szerepelni. Sajnos, azonban csak pár évig tartott, mert a munkánk és a család miatt erről le kellett mondanunk.

Rosko Mária

2010. szeptember

Rosko Mária, Vanya István, Varga Katalin

Hazahívták falunk ismert személyiségeit

A Csemadok helyi alapszervezete 2004. augusztus 7-én ünnepi kultúrműsorral és díjkiosztással emlékezett meg az országos szervezet 55 éves fennállásáról. Az ünnepély egyik meghatározó pillanata volt, amikor Méry Margit néprajzkutató, majd Kopasz–Kiedrowska Csilla újságíró lépett színpadra, hogy átvegye az elnök elismerő oklevelét egykori tevékenységükért. Bár mindketten csak gyermek- és ifjúkorukat töltötték Tardoskedden, a helyi alapszervezet vezetősége fontosnak tartotta ezen a kerek évfordulón hazahívni őket. S ők az első szóra jöttek. Mivel egyikük hivatásos tollforgató, megkértük, írja le emlékeit. Kopasz Csilla visszaemlékezése valószínűleg nagyon sok tardoskeddinek eszébe juttatja saját boldog–keserves gyerekkorát.

Benkő Timea

Visszatérni mindig jó

Írta: Kopasz Csilla

Az ember mindig szívesen tér vissza gyermekora színhelyére. Bár nem Tardoskedden születtem, járni már itt tanultam meg, és tizenhat éves koromig itt éltem. Anyámék elbeszéléséből tudom, milyen szerény, sőt szegény körülmények között – mint annyian azokban a keserves időkben.

Anyám sokszor mesélte, hogy közvetlenül a háború befejezése után – mert mindenünket elvitték, csak az a ruha maradt meg, ami rajtunk volt, meg apám hegedűje és a fényképalbum, ezt kapta fel, amikor az oroszok, ki tudja hányadszor, visszamentek a pincébe, és hordták fel a menekülés esetére összecsomagolt bőröndöket – nem volt mit adjon enni a gyerekeknek. De a sors nagy rendező.

A pap kijelentette, hogy vigyenek enni a kántornénak, mert ott van a két gyerekével. És a segítség attól jött, akitől igazán nem várta. Gyerekként én ezt nemigen fogtam fel, az éhezést pláne nem, mivel igen rossz evő voltam. Emlékszem, a háború után, amikor – jegyre (!) – már lehetett csokoládét kapni, úgy kellett belém imádkozni egy kicsi kockát, egy (!) koronáért.

Elevenen él bennem Gazsi bácsi háza, ahová befogadtak, mert a tanítólakásból aput kidobták. Gazsi bácsi agglégény volt, biztosan gyűlölte a nőket, mert engem se állhatott ki. Csabát viszont, akit azon nyomban elnevezett Lacinak, igen szerette. Amikor a gyereke (mert igencsak eleven volt) kitördelte a kis gyümölcsfáit, azzal viaszta, hogy „nem baj, Laci...”

Azokhoz az időkhoz fűződik a csehországi deportálás – amit mi

Kopasz Csilla – az egykori színdarabok szereplője

Édesanyám, Verseghy Erzsébet – a Hamupipóke főszereplőjeként (1954)

megúsztuk, mert földünk nem volt –, a magyarországi kitelepítés, amelyre mi is készültünk...

Gyerekfejjel csak annyit láttam, hogy katonák jöttek a faluba, az emberek féltek. Félelmeim egyike ehhez a korhoz fűződik. Azt mondták, nem szabad magyarul beszélni. Anyu valami tarka szoknyát adott rám, és a színek között a piros, a fehér, a zöld is ott volt, és én nem mertem kimenni az utcára, mert hátha baj lesz belőle...

Számtalan ilyen emlékkép merül fel bennem, de ma már derűsen gondolok vissza a sérelmekre, amelyekről csak felnőttként tudatosítottam, hogy azok igazi sérelmek voltak. Mindannyiunkat érintő sérelmek. Én is inkább a vidám dol-

gokra emlékezem. Hogy örökké csatangoltunk, színházat játszottunk és lakodalmat, ahol (természetesen) én voltam a menyasszony, és a szomszéd Kovács Dodi a vőlegény, hogy tanítás után első utunk mindig a templomba vezetett imádkozni, de az imánk – most már meggyónhatom – néha nevetésbe fulladt, és rohantunk ki a templomból.

Minden kamasznak vannak nevetős korszakai. Amikor – látszólag – ok nélkül nevet. Nagyobbacsák voltunk már, amikor barátnői körünk azt találta ki, hogy végigjárjuk a falu összes boltját és olyasmit kérünk, ami nincs. (Ez nem volt nehéz.) Így is tettünk, heten–nyolcan bementünk a Vesnába, a papírboltba, a vaskereskedésbe, és kértünk valamit. Nincs, hangzott a válasz, s mi ezt annyira, de annyira mulatságosnak találtuk...

Az évek során egyre kevesebbet nevtünk. Kijutott a sírásból is. De visszaemlékezni és visszatérni mindig jó. Örömmel vettem a meghívást, és akkor is mentem volna, ha cigánygyerekek potyognak az égből. Köszönöm, hogy ott lehettem. A kitüntetés meglepett. Én nem érdemeltem meg. Szüleim, elsősorban apám, igen. Úgy érzem, ez neki szólt.

Tardoskeddi Hírmondó, 2004. augusztus

Szívügyük: a zene

Tardoskedd az Érsekújvári járás egyik nagy – körülbelül nyolcezer lakosú – faluja. Élénk kulturális életének mozgatója a CSEMADOK helyi szervezete, melynek citerazenekara, tizennyolc tagú tánccsoportja, színjátszó csoportja, énekara és tíz szólóénekes van.

A citerazenekar közkedvelt. A járás területén pedig mindenütt ismerik a hattagú csoportot. Látogatásunkkor éppen Kisújfalura, a Szlovák Nemzeti Felkelés 30. évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyre készültek a citerások: Mészáros Géza, Jeruska Vince, Vida László, Csikós Antal, Szvetko Nándor és Zahrádka Lajos.

A próba szünetében Zahrádka Lajost, a zenekar vezetőjét kértük meg, mutassa be olvasóinknak a közkedvelt csoportot:

– A citerazenekart 1970-ben alakítottuk meg, s az azóta eltelt négy év alatt két hangszert szaggattunk el. Tehát nem lustálkodtunk. A kezdet kezdetén hetente kétszer tartottunk próbákat, most már elég a heti egy próba is. Itthon már legalább harmincszor felléptünk. Mindig „telt ház” előtt játszunk: érezzük, hogy a közönségnek tetszik, amit csinálunk. Vetélkedőn 1971-ben vettünk részt először, s azóta – három éven keresztül – még mindig, minden versenyen, bekerültünk az elődöntőbe. Minden rendezvényre más programot állítunk össze, tehát mindig aktuális számokkal lépünk fel. Eddig négyszer kaptunk elismerő oklevelet. Mindenütt, ahol csak fellépünk, elismeréssel fogadnak bennünket. Sikerünk – szerintem – annak köszönhető, hogy a zenét

Balról jobbra: Szvetko Nándor,
Vida László, id. Csikós Antal,
Jeruska Vince, Zahrádka Lajos,
Rosko András, ifj. Csikós Antal

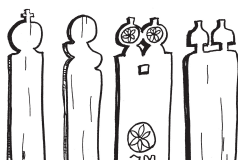
mindannyian szívügyünknek tartjuk. Legnagyobb problémánk, hogy nálunk a faluban nincs kultúrház. Általában a sportcsarnokban szoktunk fellépni, amely négyszáz főnyi közönség befogadására alkalmas. Terveink? Mivel a zenekar tagjainak az átlagos életkora 40–50 év között mozog, a jövőben intenzívebben akarunk foglalkozni a fiatalokkal. Három – négy fiatal – hatodikos, hetedikes iskolásgyerek – már jár közénk, de szeretnénk legalább ötöt–hatot betanítani. Egyelőre válogatunk köztük, mert nincs mindegyiknek egyforma hallása, s először is azt kell megállapítanunk, melyikkel érdemes foglalkozni.

Citera: fából készült, lapos népi hangszer. Eredetét az ókorban, vagy még régebbi időkben kellene keresnünk. A tardoskeddi citerások ujjai alatt csodálatos hangokat adnak ki húrjai. Vidám és szomorú, gyors és lassú népdalok váltakoznak, s egy–egy „pattogósabb” résznél bizony nemegyszer táncos kedvünk kerekedik... S mit tehetünk akkor? Tapsolunk. Tapsolunk lelkesen és önfeledten, mert tetszett, amit hallottunk és láttunk.

Reméljük, hogy a most bemutatott citerazenekarnak még nagyon sokszor tapsolhatunk.

V.E.

Hét, 1974. szeptember 13.

Egykori táncsoportok fényképeken

1959 – a Gombaszögi dal- és táncünnepélyen Farkas József – Jufin és bandájával szerepelt: Buda Ferenc, Vanya László, Mimike, Varga Teréz – Modránszkyné, Vanya Klára – Benczéné, Zahrádka Irén – Vargáné, Vida József, Balogh Vince, Vanya Károly és felesége Margit, Roztocsil Antalné Csergős Bözsi néni, Tóth Margit – Méryné, Balogh Ferenc és felesége, Rényi Zsuzsa tanító néni, Bende Irén tanító néni, Vanya Ilona – Vanyáné, Rosko Zsuzsanna.

1960 – a Komámasszony pincéje táncos jelenettel szerepeltek a tardoskeddiek Tóth Margit rendezésében az érsekújvári dal- és táncünnepélyen, 1963-ban Zselizen és Gombaszögön a Fonó című eredeti népi táncjátékkal: Tóth Zsuzsa, Csányi Katalin, Vanya László, Modránszky Gabi, Nagy Vítus, Vitko Irén, Tóth István, Czibulka Zita, Zahrádka Irén, Mojzes Erzsébet, Varga Imre, Vanya Ilona (Kontesz)...

1960 – a Prágai Szpartakiádon néptánc kategóriában szerepeltek: Tóth István, Varga Teréz – Modránszkyné, Vanya László, Czibulka Zita – Tkáňé, Borbély Katalin – Vitkoné, Vanya László, Tóth Margit – Méryné, Nagy Vítus – tanító, Varga Imre, Balogh Antal, Vanya Valéria – Pospíšilné, Mojzes Erzsébet – Mojzesné, Vitko Irén – Modránszkyné, Zahrádka Irén – Vargáné.

1962 – a tardoskeddi táncsoport vezetője Hlavička István, a Csevadok érsekújvári táncsoportjának tagja. Táncosok: Szabó László

Gombaszög (1959)

(Szappan), Vida Ferenc, Szpevákné Vanya Izabella, Birkusné Tóth Katalin, Birkus Károly, Bugyik Vince (Csuka), Buják Vince (Püce), Hegedűsné Sárfigy Katalin, Fucsík József, Bednárné Juhász Zsuzsa, Morvay István, Papp László, Zsilinszky István, Vargáné Bogdány Mária, Balogh Ágnes, Bogdány István, Brat Vince, Vanya István, Rosko László, Varga István, Csabai István. 1963-ban részt vettek Kéménden a Szigeti ifjúsági találkozón, 1965-ben a Gombaszögi dal- és táncünnepély országos népművészeti seregszemlén. Rozsnyón este együtt mulattak Kovács Apollóniával és Tompa Mihállyal.

1971 – Balogh Éva, Tóth Antal, Vanya Anna, Balogh István – a sportpálya nagytermében január 17-én. Csoportvezető: Tóth Vendel

Prágai szpartakiád (1960)

Gombaszögi dal- és táncünnepély (1965)

Szpevákné Vanya Izabella,
Varga István, Kéménd (1963)

Tardoskeddi lányok (Mojzes Erzsébet és
Modránszkykéné Varga Teréz) az érsekújvári
országos dal- és táncünnepélyen
(Hét, 1960. 12. 4.)

Úton a tardoskeddi lányok Gombaszög
felé – Zahrádka Irén – Vargáné,
Czibulka Zita (Hét, 1962. 3. 18.)

Divat volt a népdaléneklés

Mesélte: Póč Éva (született Balogh)

Abban az időben, ha a tévében Vass Lajos Röpülj, páváját adták, mindenki ott ült és nézte. A közönség szerette a népdalt. Egyszer volt szerencsénk személyesen is találkozni Vass Lajossal, hatalmas aurája volt...

Tardoskedd Vass Lajosa pedig Tóth Vendel bácsi volt: összeszedte az embereket, mindig szervezkedett, ment, mindenhol ott volt. Kitalálta, hogy felújítjuk a vászatáncot, Vanya Laci (Pici) tanította be velünk, ugyanis ő egykor már táncolta. Nem volt pénz, kölcsönruhákban jártunk fellépni, juj, de sokszor két számmal kisebb csizmában táncoltunk, fájts is rendesen a lábunk! Előfordult, hogy egyedül, segítség nélkül le sem tudtam húzni a csizmám... Otthon meg a mamától kaptunk ki, mert levertük a kannákról a zománcot tánc közben. Szűk volt a színpad, nehezen fértünk el, alig-alig tákolták sokszor össze, néha be is szakadt alattunk. Egyszer a fiúk az egyik váskával véletlenül megütötték Pepes cimbalmát, hű, de mérges volt!

A népdalt öreg és fiatal egyaránt szerette. Akkor az volt az „in”. Gombamód szaporodtak minden faluban az éneklőcsoportok, tánc csoportok, citerások. Nem volt probléma szereplőket szerezni, amikor Vendel bácsi azt mondta, színdarabot fogunk betanulni. A falu

Pócné Balogh Éva, Tóth Antal, Vanya Anna, Balogh István (1971)

rosszában a Boge Jozsko báty volt a csillag, én Finom Rózsi voltam, azt a népszínművet imádta a közönség. Az utolsó előadáson is tömve volt a mozi. Utána a Gimesi vadvirággal ugyanazt a sikert nem tudtuk megismételni, meg Vendel bácsi aztán már az éneklőcsoport felé kacsingatott.

Szólístaként is rengeteget álltam színpadon. A népdalokat magam választottam, leggyakrabban Pepes Sanyi bácsi és Bocska prímás kísért. Vendel bácsi vitt faluról falura bennünket, olyan gyakran léptünk fel, hogy mindössze egyetlen közös próba elég volt a zenészekkel. Anynyit mondtam: „Sanyi bácsi, ezt c-ben!” Előfordult, hogy Pepes nem ismerte jól a dalt, akkor viccesen megfenyegetett: „Éva, ha lemész csak félhanggal is, én megöllek!”

1970-ben Kéménden annyi érdeklődő volt, hogy még a fákon is nézők ültek. Annyi embert én még ilyen rendezvényen nem láttam, mint manapság rock koncerteken, olyan tömeg volt. Azért is annyira emlékezetes számomra ez a fellépésünk, mert másnap érettségiztem...

Férjem ugyanebben az évben jött Tardoskédre tanítani, Tóth Vendel bácsi már várta őt. Megalakították a férfi éneklőcsoportot, és aztán a hetvenes években ez a csoport mindenhol győzött. Bárhová mentek, ha a tardoskeddi férfi éneklőcsoport megjelent, mindenki tartott tőlük. Azért olyan nagy dolog, hogy olyan szép eredményeket értek el, mert minden tag dolgozni járt, csak hétvégén tudtak próbálni. És a férfiak mentek, bármi volt is otthon, hétvégén mindenki ment.

Amikor Borský Mikulášon voltunk, a közönség azt sem tudta, milyen nyelven énekelnek. Olyan jó hangulatot teremtettek, hogy a szlovákok is odajöttek énekelni, mulatni velünk, amikor citerázni kezdtek

Balogh Éva, Varga Katalin,
a háttérben Kele Lajos és
Csabai István (1971)

Pucul bátyék. Ez volt a legeredményesebb időszak, úgy a nyolcvanas évek közepéig. Aztán emlékszem, a rendszerváltás után is még egyszer sikerült megismételniük ezt a sikert, amikor Udvardon a Halla Marika nagyon megdicsérte őket a zsűriből. 15 éven keresztül énekeltek, folyamatosan pótlódtak.

Ezekben az években nem volt támogatottsága a Csemadoknak, nem volt pénz, de volt lelkesedés, akarat, és divat volt népdalt énekelni.

2010. szeptember

Cirók Aladár, Balogh Éva (1971)

Férfi kar (balról): Zsilinszky József, Jeruska Vince, Varga Miklós, Póč István, Szabó Kálmán, Major Antal, Vanya István, Varga István, Vida László, Zahrádka Lajos, Borbély Antal, Czibulka Vince

Vanya Imre, Póč Éva, Póč István – Kürt (1973)

Az 1982-es Esztrádműsor közönsége

A hetvenes évek néptáncscsoportjáról

Írta: *Đuricáné Danics Mária (Érsekújvár)*

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy én is felidézhetek a Csemadok múltjából néhány régi pillanatot.

1974-től 1977-ig voltam a Csemadok tardoskeddi alapszervezetének a tagja. Életem legszebb időszakához tartozik a néptáncscsoportban eltöltött idő. Mozgalmas időszak volt ez, boldog vagyok ma is, ha ezekre az évekre gondolok. Ezt talán csak azok tudják megérteni, akik számára – hozzám hasonlóan – úgy hozta a sors, hogy később elkerültek szülőfalujukból. Különleges érzés tölt el minden alkalommal, ha hazalátogatok, ha hallok vagy olvasok Tardoskeddről. Annak külön örülök, hogy ma is jól működik a Csemadok helyi szervezete.

Néptáncscsoportunknak Tóth Vendel bácsi volt a vezetője, Fugli Gyula és Brenkus Sándor pedig úgymond a jobbkezei. Valamennyiüknek köszönettel tartozunk a sikereinkért. Minden falusi kulturális rendezvényen ott voltunk: az aratási ünnepségen, a május elsejei felvonuláson, az esztrádműsorokon és a folklórtalálkozókon is. Ezek közül

A három Danics lány – Mária, Emma és Mónika

leginkább a nagykeri és zselízi folklórtalálkozók maradtak meg emlékeimben. Csoportunk az egykori paplakban gyakorolt, később pedig a régi kastély épületében. A tagok életkora 15–20 év körül mozgott. Arra már nem emlékszem, ki varrhatta viseletünket. Nagyon szép kék, piros és világoszöld színű ruhák voltak ezek.

Akkoriban is működött cite-razenekar, a zenészek közül Vida Lászlóra és id. Csikós Antalra emlékszem. A hangszereket Mészáros Lajos bácsi készítette, nekem is van tőle egy citerám. Sajnos, nem tanultam meg rajta igazán jól játszani.

ni, inkább csak a saját kedvtelésekre pengettem. A mai napig őrzöm, amikor a fiaim megtalálták, elcsodálkoztak, vajon miféle hangszer is lehet ez. A kisebbik eleinte szokott rajta gyakorolni, de aztán a gitárt választotta.

Nagyon örülök, hogy távolról bár, de követhetem falum fejlődését, olvashatok az ott történekről. Nagyon jó hallani Tardoskeddről. A szívenben él a szeretet, amit odahaza édesanyámtól kaptam. Mindenkit sok szeretettel üdvözlök, akik emlékeznek rám.

Szeretném megköszönni, hogy lehetőséget kaptam mindezt megírni.

Tardoskeddi Hírmondó, 2004. augusztus

Danics Mária, Újhelyi Zoltán,
Bahula Zsuzsanna,
Balogh Vince, Birkus Éva,
Birkus Róbert, Csikós Magdolna,
Bahula Tibor, Tóth Mónika,
Czibulka Katalin, Varga István

Fugli Gyula, Brenkus Sándor,
Varga István, Mojzes Tibor,
Birkus Róbert, Bahula Tibor,
Danics Mária, Varga Éva,
Czibulka Katalin, Birkus Éva,
Tóth Mónika, Danics Mónika

„Huszonöt éve volt, de ma is szívesen emlékezünk”

Sikerült a nyolcvanas évek meghatározó szereplőit: Vas Erzsébetet, Fugli Gyulát és Brenkus Sándort, valamint a rendezőt, Sánta Máriát egy asztalhoz ültetnünk, így hallottuk közösen emlékezni őket azokra az időkre, amikor minden évben egy–egy színdarabbal, esztrádműsorral lepték meg a falut. Erzszi néaninek köszönhetően még egy emlékezetes Hacsék és Sajó jelenetbe is behallgattunk, mivel ő felvételen őrzi valamennyi szereplésüket. Ezt a társaságot nem kellett faggatni, ömlött belőlük a szó.

(a szerkesztő)

*

„Emlékszem, hogy Fugli Gyszi egy tábla csokoládéval állított be hozzánk, hogy szerepelni hívjon az 1981–es esztrádműsorba. Férjem már korábban is játszott Tóth Vendel bácsival, így őt már ismerte a közönség.

Egy emlékezetes előadásukat én is láttam 1967–ben, már menyasszony voltam, Nagycétényben vendégszerepelt a csoport, férjem szerepe szerint Ciberaként itta a pálinkát a színpadon. Pintér Vilmos lent ült a nézők között, cétényi szomszédja félhangosan kommentálta a színpadon látottakat: „Mit teszi magát azzal a lapos üveggel, úgylis csak vizet iszik...”- mutatott Ciberára. A uram ezt meghallotta, odament a színpad széléhez, megkínálta az elégedetlenkedőt: „Igyál, komám!” Az meg jól meghúzta az üveget, valóban azt hitte, víz van benne, aztán nagyon megköhögtette a pálinka... Ezt az esetet nagyon sokat emlegettük.

Ákárcsak az 1982–es Bolondóra előadását a moziban. Brenkus Sanyi már bent volt a színpadon, mondta a szerepét, én valami miatt

Ne okoskodj, Rozi! (1981)

elkéstem, már jönnöm kellett volna, Sanyi azonban hiába várt. Nagyon ügyesen improvizált, azt mondta: „Hol van ez a Lina? Ha iszom, mindjárt bejön...” Erre észbe is kaptam, hogy jelenésem van. Jól ki tudtuk segíteni egymást minden darabban.

Hetente kétszer gyakoroltunk, a próbák a mostani Gesztenye cukrászda épületében zajlottak, két–három hónapon át készültünk egy-egy előadásra. Bemutató után bankettet is tartottunk, Boge Jozsko báty volt köztünk a legidősebb, emlékszem, hogy mondta, milyen fiatalnak érzi magát köztünk. Akkoriban égett le a fia új háza, gyűjtőtünk is pénzt neki a Csemadokon belül.

A régi szalagos magnómon minden előadásunk megörökítettük, még most is szoktam nosztalgizálni, szívesen hallgatom újra és újra a régi színdarabokat. Egyszer Szímőn nagy dicséretet kaptunk, azt mondta a zsűri, ha egyetlen szereplőnk áll a színpadon, akkor is betöltjük a teret. A teljes csapattal kirándulni is voltunk Sklené Teplicén, 1985 szeptemberében egy hosszú hétvégére két hétvégi házban.

Akkoriban, amikor abba hagytuk a szereplést, Címer Laci kérdezte mindig: „Mi van a Vas–színpaddal? Nem működik? Mikor lesz új darab?” Valahogy szétesett a csapat, emlékszem, egyszer kezdtük tanulni a Tülekedőket, de összetülekedtünk és abbamaradt... Egyszer a kutyaszorítót is elkezdtük, de abból sem lett semmi. Nem tudom, mi lehet a krónikánkkal, ha jól emlékszem, Bugyik Zsuzsi volt a Csemadok krónikása akkoriban.

Úgy érzem, a legtöbb energiát és időt Sánta Mária fektette bele ezekbe a színdarabokba, hiszen ő volt a rendező. Nagyon sokat foglalkozott velünk, lelkiismeretesen végezte a munkáját. Azt hiszem, tartozik neki az alapszervezet annyival, hogy köszönetet mondjon áldozatos munkájáért, mert sokan ki lettek már tüntetve, ő tudtommal még nem. Remélem, a 60. évfordulón ezt a hiányt sikerül pótolni.”

Vas Erzsébet

*

„Legelőször az oviban próbáltunk. Így ezt a társaságot a Tóth Magdi hozta össze. A nagy sorozat elindítója ő volt. Az ő irodájában – mivel óvodagazgató volt - ültünk le először beszélgetni.

A szövegkönyveket az újvári Csemadokból hoztam, mindenki hazavitt egy példányt, és maguk a szereplők választották ki, mit szeretnének előadni, ki milyen szerepet vállal. Az igazsághoz azért hozzátartozik, hogy nem volt sorban állás, mint az X–faktorban, volt egy mag, a többieket úgy kellett lasszóval fogni.

A mai Gesztenye cukrászda helyén volt egy nagyobb próbatermünk és egy kisebb irodánk. Akkoriban 2 000 koronás átlagfizetések voltak, s mi 3 000 koronáért vettünk egy nagyon jó mikrofont. Ez volt a legértékesebb vagyontárgyunk. Ha volt egy kis haszon a fellépésekből, eszközökre, berendezésre fordítottuk. Mindjárt táncos ruhát vettünk, mert a község csak azzal tudott támogatni, hogy nem fizettünk bérleti díjat meg villanyszámlát.

Emlékszem, egyszer elmentünk a táncosokkal közösen Pestre, meg akartuk nézni a moziban a Ben Hurt. Odaértünk Komáromba a vámhoz, és Tóth Pistát leszállították a buszról, mert nem volt útlevele. Nem is tudom, gyorsvonattal vagy autóval jött-e aztán utánunk. Engem nagyon bántott az eset, azért emlékszem rá ma is.

Legszebb emlékeim közé tartozik, ha a Vanya Pityu bácsi énekelt. Olyankor futkosott a hideg a hátamon.

Emlékszem egy fűri vendégszereplésünkre is, azt a Póč Pista szervezte.

Talán én untam meg elsőnek a Csemadokot. Néha úgy éreztem, már az ágyam is bevihetném a próbaterembe. Mert nekem minden nap próbára kellett mennem: hol a táncosokkal, hol a szólistákkal, hol a színdarabosokkal. Egy idő után ezt már soknak éreztem. Ráadásul az iskolában nekem bábosaim voltak, akikkel a Duna Menti Tavaszra jártam, belefáradtam egy kicsit. Most néha az éneklés hiányzik, azonban idősnek érzem már magam az egészhez. ”

Sánta Mária

Bolondóra (1982)

*

„Emlékezetes számomra, amikor egyik előadásunkon a főszereplő nem jelent meg. Úgy szaladtam hozzájuk, 200 fős közönség várta, hogy visszaérjünk és elkezdődjön a darab. Arra is emlékszem, hogy a Vas Zoli a Sánta Ildikóval nem akart a színpadon csókolózni, úgy kellett győzködnöm őket, hogy hát ők tulajdonképpen szegről-végről rokonok, senki sem fog megbotrálnozni a hiteles szerelmi jeleneten.

Azt hiszem, a szöveget mindenki közül én tanultam a legnehezebben. Én inkább magam kitaláltam, nehéz dolga lehetett a partnereimnek, mert mindig más volt a végszó. Sánta Mária volt a sűgő, gyakran hiába kereste volna a szövegekönyvben, amit tőlem hallott. Mégsem sültünk soha bele egyetlen előadásba sem, olyan nem volt, hogy állt volna a darab. Improvizáltunk. A gondok inkább olyan helyzetekben adódtak, ha nem jött be a színre időben az illető. Hallottuk, hogy hátul puffan az ajtó, kiesett a kilincs, teltek a másodpercek, amik óráknak tűntek, csinált az ember egy kört a színpadon, amire az illető beért, azt megzavarta, hogy miért állok háttal, nem ott lett volna a helyem...

A legnehezebb munka az esztrádműsorok megszervezése volt. Élő zenével kellett gyakorolni. Spórolni akartunk, mert a zenészeket meg kellett, ugye, fizetni, hát azt mondtuk, legyenek ketten. Erre Boldi Kató néni azt mondta, a magyar nóta nem magyar nóta cimbalom nélkül, hű, az meg drága multság volt! A legközelebbi cimbalmos csak Újvárbán volt a Komjáti utcában, annak autó kellett, el kellett hozni, vissza kellett vinni, vakaróztunk, hogy mennyibe fog ez kerülni...

Bumeráng (1985)

A jegyszédőink Buják Vince és Battyka Karcsi voltak minden darabban. És csakis péntek este lehetett a műsor, mert szombaton vetítették a moziban. A szövegkönyveinket Birkus Olga sokszorosította, mivel ő az újvári postán dolgozott, és ott meg tudta ezt oldani.

Elmentünk Szímőre versenyre, szombaton léptünk fel mi, vasárnap a helyiek, este volt a kiértékelés. Egyetlen surányi szlovák pasi volt a teremben, gondoltam, ez lesz a sofőr, ha nem is beszéli nyelvünket. Tévedtem. Ő volt a zsűri. Valami színész (?), statiszta (?) a nyitrai színházból. Egy kukkot sem értett abból, ami a színpadon elhangzott. Azt mondta, neki nem szükséges a nyelv ahhoz, hogy értékelni tudjon. Ő a fordulatokat figyelte, mondta, jó, amit csinálunk, csak folytassuk tovább. Körülbelül olyan volt, mintha én valami kínai darabot értékelnék. Hát ez volt a járási verseny.

Egyik színdarabban együtt játszottam későbbi feleségemmel. Tulajdonképpen ezért is maradtam ki a Csemadokból, mert összejöttünk, házasság... Lehet, hogy most sok minden nem jut eszembe, amit elmesélnék, de az emlékeink felérnek akármilyen vastag emlékkönyvvel.”

Fugli Gyula

*

Végállomás (1983)

„Én már jóval a színdarabok előtt táncoltam Tóth Vendel bátytal. 1970–71-ben előadtuk a hagyományos váskatáncot, egy verbunkot és a csusszantót. A Plichta Péter járt egy-két hónapig Újvárból betanítani a koreográfiát, aztán egész évben azt táncoltuk. Eljutottunk Kérre, Szalkára, Kéméndre, a magyarországi Kurdra. Ha választanom kellene, azért a színdarab közelebb áll a szívemhez. Ugyanakkor a tánc nagyobb közösségi élményt nyújtott, és jóval több helyen is megfordultunk vele.

Az öreg plébánia helyiségeiben kezdtünk próbálni a tánccsoporttal. Azt a Csemadok rendelkezésére bocsátották. Elöl meg a könyvtár volt.

Megkaptuk a termet, festettünk, takarítottunk, függönyt vásároltunk, teljesen mi rendeztük be – a HNB elhasznált bútoraival. Ondrejka Lacko járt fűteni szénnel a péterkályhába. Minden színdarabunk szövegét fejből fújta.

Amint kényes jelenet volt a szövegeknyvben, óriási problémákba ütköztünk. Legtöbbször módosítanunk, enyhítenünk kellett a szövegen. Ha a rendezői utasításban ez állt: „szerelmesen átöleli”, akkor az illető maximum bátortalanul megfogta a másik szereplő vállát. Tartottunk a közönség reakciójától.

Én voltam az alapszervezet pénztárosa. Legkifizetődőbb az esztrád-műsor előadása volt, hiszen olyankor volt 60–65 szereplő, az első előadáson csak a családtagjaikkal tömve volt a nézőtér. Fontos volt, hogy nyereségesek legyünk, mert a legapróbb gombostűtől kezdve a fuvarokon keresztül mindent ki kellett fizetnünk. A földműves szövetkezet úgy segített be, hogy megvásároltak mondjuk száz jegyet, és odaadták a tagoknak ajándékképpen.

A Dal- és nótaesten Boros Tibi volt a fényképészünk. Megfogadtuk az előadásra, aztán házról házra hordtuk a szereplőknek köszönetképpen a fotókat. Emlékszem, kétszer-háromszor is elmentem Tibi szüleinek könyörögni, hogy ők is jöjjenek el megnézni az előadást. Addig unszoltam őket, míg a jeles estén eljöttek. A műsor alatt ellopták ott-hon a nyulákat. Nagyon bántott az eset. Esküdöztem Tibinek, hogy nem akartam, hogy ismeretlenek kitakarítsák a nyúlóljaikat, amíg ők az előadásunkon ülnek.

– Remélem, nem haragszanak rám ezért a szüleid? – kérdeztem.

– Nem hiszem – válaszolta –, de azért az anyu mondogatja: ha nem járt volna ez a Sanyi annyit a nyakunkra, még mindig meglennének a nyulaink...

Miért lett vége? Belefáradtunk az állandó könyörgésbe, kuncsor-gásba, a szereplők keresésébe. Frissítés kellett volna. Kifulladtunk.”

*Brenkus Sándor
2010. szeptember*

A Csemadok tardoskeddi alapszervezetének színdarabjai, műsorai, rendezvényei:

Kabaré (1951)

Ludas Matyi (1951) főszereplők: Zahrádka Lajos, Batyka Károly
A fősvény, Képzelt beteg, Úri muri, Ingyenélők (ötvenes évek)
rendezte: Molnár József, Kopasz Elemér

Közös út (1952) rendezte: Molnár József, Zsilinszky József

Úrhatnám polgár (1952) szereplők: Ozorák Gyula, Lami Vince,
Kele Imre, Czuczor Miklós, Zahrádka Lajos, Tóth Margit, Dózsa Erzsébet (Doskanc Bözsi), Pucsikné (RácZ Bözsi), Sztrecsko Vince

Szabad szél (1952) szereplők: Molnárné, Csányi Valéria, Vincze Mária, Roztocsil Erzsébet, Lukasikné, Bencze Anna ...

Boci, boci tarka... (1953) rendezte: Prisztacs József, szereplők:
Zahrádka Lajos, Varga Etelka, Tóth Emma, Ladics Erzsébet...

Hamupipőke (1954) rendezte: Kopasz Elemér

A falu rossza – Boge Vanya József,
Balogh Éva (1968)

A Szabad szél szereplői – Molnárné,
Csányi Valéria, Vincze Mária, Roztocsil Erzsébet,
Lukasikné

Nem élhetek muzsikaszó nélkül (1954) rendezte: Prisztacs József, szereplők: Czibulka Sándor, Bíróczy Ilona, Ladics Erzsébet...

A tanítónő (1955) rendezte: Tóth Vendel, szereplők: Borbély Ferenc, Tóth Margit, Buják László, Varga Miklós, Lami Vince, Csányi Katalin, Zahrádka Irén, Czuczor Miklós, Vanya László

Párizsi vendég (1955) rendezte: Kopasz Elemér, Prisztacs József, szereplők: Kopasz Csilla, Vas Viktória, Csányi Katalin, Lami Vince, Pintér Vilmos, Tóth Margit, Buják László, Czuczor Miklós, Tóth Emma

Fehér Anna (1956) szereplők: Kurucz Károly, Csányi Katalin, Varga Miklós, Borbély Ferenc, Csányi András

Szabin nők elrablása (1956)

Dal- és nótaest (1982)

Férfi kar (1997)

Kincskeresők, Húsz év múlva, Dódi (ötvenes-hatvanas évek)
Bolondóra – vígjáték, rendezte: Tóth Vendel (1963) Szereplők:
Mojzes László, Vas László, Pósa Antal...

Illés Marika menyasszonyi fátyla (1958) rendezte: Pintér Vilmos
Kutyaszorító (1965) rendezte: Tóth Vendel

Tizenegyedik parancsolat (1964–65) rendezte: Tóth Vendel,
szereplők: Csabai István, Vanya Izabella, Tóth István, Vanya Antal,
Blazsek Éva, Buják Vince, Bogdány Mária, Csikós Károly...

Bikaviadal (1967) rendezte: Tóth Vendel, szereplők: Tóth Vendel,
Szekan László, Vas László, Dömény István, Bogdány Mária, Brenkus
Teréz, Mojzes Béla, Vanya Mária, Ludas Imre

A falu rossza (1968) rendezte: Tóth Vendel, szereplők: Vanya
(Boge) József, Vanya István, Balogh Éva, Kocsis Mária, Szabó Ilo-
na, id. Szekan László, Ludas Imre, Blazsek Mária, Bara István, Bu-
gyik Anikó, Buják Panni, Szabó Ilona, Fucsik József, Király Ferenc,
Sztrecsko Zoltán, Brenkus Teréz

Gímesi vadvirág (1970) rendezte: Tóth Vendel, szereplők: Balogh
Károly, Bogdány Miklós, Vanya Béla, Balogh Éva, Csányi Frigyes...

Makrancos házasok - Szalay Irén, Kele
Lajos (Csöre), Vincze Rozália

Pintér Vilmos, rendező

A cigány (hetvenes évek)

Bort, búzát, békességet (hetvenes évek)

Makrancos házasok (hetvenes évek) rendezte: Tóth Vendel, szereplők: Szalay Irén, Kele Lajos, Vincze Rozália...

Tavaszi szél vizet áraszt... – körzeti elődöntő, 117 szereplő vett részt (8 éneklőcsoport, 3 citerazenekar, 24 szólóénekes)

Esztrádműsor (1981) benne jelenet: **Ne okoskodj, Rozi!** szereplők: Brenkus Sándor, Vas László, Vas Erzsébet, Czibulka Katalin, Birkus Róbert, Varga István

Dal- és nótaest (1982) konferanszié: Tóth Mária, szólóénekesek: Vanya István, Varga Katalin, Zsilinszky József, Vanya (Boge) József, Csikós Antal, Pócz Éva, Marencsák Irén, Vanya Anna, Ludas Katalin, Batyka Valéria, Vida László, Major Antal, Balázs Katalin

Bolondóra (1982) vígjáték, rendező: Sánta Mária, szereplők: Borbély Tibor, Fugli Gyula, Brenkus Károly, Ladics Károly, Mojzes József, Vas Zoltán, Tóthné Takács Márta, Kis Mária, Bédi Judit, Bédi Zsuzsanna, Vas Erzsébet, Taksonyi Imre, Vas László, Sánta Ildikó

Esztrádműsor (1983) rendezte: Sánta Mária, benne jelenet: **Ne okoskodj, Rozi!** Szereplők: Brenkus Sándor, Vas László, Tóth Kata-

Pócz István, Vanya István, Dal- és nótaest (1982)

Vida László (1982)

lin, Varga István, Fugli Gyula, Vas Erzsébet..., táncosok: Vas Ildikó, Birkus Judit, Kurucz Ferenc, Ruzsik László, Borbély Zoltán, Bédi Róbert, Bédi Judit, Bédi Zsuzsanna, Kis Mária, Sánta Ildikó, Borbély Éva, Benkő Lajos, Mojzes Tibor, Csányi Richard, Csányi Róbert...

Végállomás (1983) rendezte: Sánta Mária Szereplők: Brenkus Sándor, Vas Erzsébet, Bédi Zsuzsanna, Fugli Gyula, Bédi Judit, Vanya (Boge) József, Vas László, Boros György, Varga Erzsébet, Ladics Károly, Vas Attila

Bumeráng (1985) rendezte: Sánta Mária, szereplők: Brenkus Sándor, Vas Erzsébet, Bédi Judit, Skulec Eleonóra, Vas Ildikó, Csányi Róbert, Vas László, Borbély Lóránt

Esztrádműsor (1994) konferanszié: Mojzes Timea, felléptek: Fehér akác asszonykórus, CSETT, Férfi kar

Zene nélkül mit érek én? (1995) konferanszié: Mojzes Timea, felléptek: CSETT, Fehér akác

Kell ott fenn egy ország – karácsonyi műsor (1996) konferanszié: Mojzes Timea, felléptek: Fehér akác, CSETT

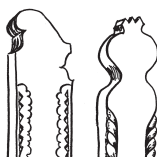
Csemadok Országos Tanácsának ülése Tardoskedden (1998. március 7.) konferanszié: Benkő Timea, felléptek: CSETT, Fehér akác, Férfi kar

Szent karácsony eljött (1998. december) konferanszié: Benkő Timea, felléptek: Fehér akác asszonykórus, CSETT, Férfi kar

55 éves a Csemadok (2004. március) konferanszié: Benkő Timea, felléptek: Fehér akác asszonykórus, Váska néptáncgyüttes, Férfi kar, Tardoskeddi citerások

Hagyományörző farsangi batyubál (2004 – 2010) idáig 7 alkalommal, konferanszié: Benkő Timea, felléptek: Fehér akác, Férfi kar, Tardoskeddi citerások, Zengő 4-es, Váska néptáncsoport

Összegyűjtötte: Sánta Mária, Mojzes Erzsébet, Vas Erzsébet, Mogrovič Magdolna

A tardoskeddi Fehér akác asszonykórus tíz éve

Írta: Benkő Timea

A csoport megalakulása

1993 szeptemberében a helyi nyugdíjasklub Rozmaring vegyes karából fél évig tartó tagság után Varga Katalin vezetésével kilépett négy énekes asszony azzal a szándékkal, hogy saját asszonykórust alapít. – Én még lánykoromban, 1954-től kezdődően aktív tagja voltam a Csemadok mellett működő akkori néptánccsoportnak, a női éneklőcsoportnak, s az amatőr színjátszó körben is tevékenykedtem. Szerettem volna azt a munkát folytatni – idézi fel a múltat Kati néni. – Ma is elevenen él bennem a sok-sok régi esztrádműsor, nótaest emléke, amelyeknek akkoriban szereplője voltam. A néptánccsoportunkkal, amit Tóth Margit (Méryné – néprajzkutató, a Szlovák Tudományos Akadémia munkatársa, majd a Szlovák Rádió magyar adásának szerkesztője, Tardoskedd szülöttje) vezetett, a kiveszőfélben lévő régi népszokásokat: a fonót, a váskatáncot, a bukós csárdást, a szinalázást mind-mind színpadra vittük. 1955-ben az országos seregszemlén, Losoncon a zsűri a legjobbak közé sorolt bennünket. Az Egyletben telente két-három színdarabot is előadtunk. Szólistaként országos szintű versenyeken is helytálltam. Feltett szándékom volt nyugdíjasként is hasonló módon a hagyományörzéssel foglalkozni, szerettem volna újra eredeti tardoskeddi dalokat énekelni. A Rozmaring vegyes kar nem ezzel a céllal jött létre, ott fele-fele arányban énekelünk magyar és szlovák nép- és műdalokat, ezért döntöttem a kiválás és egy saját énekkar megalapítása mellett. A Csemadok régi csoportjai már időközben megszűntek, újra akartam indítani az egykori női éneklőcsoportot.

Ekkor Kati néni már egy éve a Csemadok helyi alapszervezetének elnöke volt, s további tíz évig, 2002 januárjáig ő töltötte be ezt a posztot. Négyen tehát búcsút mondtak a Rozmaring vegyes karnak, megszólítottak további három, általuk jó hangúnak ítélt asszonyt,

s megkezdték a próbákat. Az alapító tagok Vargáné Csányi Katalin, Balázné Boros Katalin, Bédiné Tóth Valéria, Bugyikné Szikora Teréz, Dózsáné Bíróczi Mária, Pálné Major Júlia és Vasné Tóth Erzsébet voltak. – A Fehér akác elnevezés csak egy évvel később „ragadt” ránk – magyarázza Bédi Vali néni, – az akkori polgármester úr, Kele Lajos a viseletünket hasonlította az akácvirághoz, s mi nyomban egyhangúlag úgy döntöttünk, hogy elfogadjuk a spontán névválasztást, mert mi is találónak tartottuk.

Szeptember egyik hétfői napján került sor az alakuló énekpróbára, s a hét végén a népdalkör tagjai már Érsekújvárbán, az I. Járási Szüreti Ünnepségen találták magukat. A legelső népdalcsoporttal, melynek kezdő nótája Az én rózsám rózsaszín szoknyája... című dal volt, már be is mutatkoztak a nagyérdeműnek a mindössze egy hétig tartó gyakorlás után. – Annyira hirtelen, annyira váratlanul jött a felkérés, hogy talán nem is fogtuk fel, mire vállalkozunk – mondja a csoportvezető. – Az első sikerélmény után gyorsan toboroztunk az énekkarba további két új asszonyt: Labainé Vanya Margitot és Vanyáné Bugyik Terézt.

A legtöbb énekes úgy került az évek során a csoportba, hogy a tempóban figyeltek fel a többiek a hangjukra, amikor a szentmisék alatt a hívőkkel közösen énekeltek. Mogrovič Magdolna visszaemlékezése szerint ő az említett példa aló kivételt képez, mivel őt munkatársai ajánlották a csoportvezető figyelmébe, ugyanis munkahelyén nap-hosszat énekelgetni szokott. – Azt látni az emberen, ha szívből énekel. S aki szemmel láthatóan szívből énekel, mi mindig megszólítottuk – mondja Kati néni. – Akit hívtunk, mindenki eljött közénk. Általában

Az első hazai fellépés (1993)

én szoktam beszervezni az új tagokat, de előtte kikérem a csoport véleményét is.

Az első hazai fellépésük novemberben egy helyi fotó- és festménykiállítás megnyitóján volt a Szabadidőközpont színpadán, attól kezdve aztán minden kulturális rendezvényen szerepeltek a faluban.

Az igazi megmérettetésre 1993. december 4-én került sor Komáromban a Hagyományörzők I. Országos Seregszemléjén, ahová a helyi általános iskola hatodik és hetedik osztályos diákjaival közösen jelentkeztek. A seregszemlén Karácsonytól karácsonyig címmel 18 csoport mutatta be saját faluja népszokásait. A tardoskeddiek a Szinalával szerepeltek.

– Gondoltam, csupa öregasszony ne szinalázzon, elmentem hát a helyi általános iskola igazgatójától elkérni a gyerekeket. Az volt az elképzelésem, hogy úgy adjuk elő az egykori népi játékot, mintha a mai nagymamák tanítanak meg unokáikkal – emlékezik vissza Kati néni.

A viselet

Ez a seregszemle több szempontból is fontosnak bizonyult. Egyrészt szükségük volt az asszonyoknak népviseletre, hiszen idáig a fehér blúz és a fekete szoknya képezte fellépőruhájukat, másrészt viszont első alkalommal próbáltak színpadra vinni egy helyi népszokást. – Férjem nagyanyja után találtam a padláson néhány régi holmit és emlékeztem az egykori fellépőruháinkra is a néptáncsoportból – mondja Kati néni. – A régi ruhákat szétfejtettem, s ezek alapján szabtuk ki az új

Bonyhád (1998)

népviseletet. Kikértem Méryné Tóth Margit tanácsát is. Tudtuk, hogy az új ruha nem a régi tökéletes mása, azonban megpróbáltuk a lehető legjobban leutánozni azokat. A polgármester támogatta elképzeléseinket, a községi hivatal teljes mértékben állta a viselet varratásának költségeit.

A Szinala

A tardoskeddi Szinala tavaszi vegyes párválasztó típusú körtánc volt, amit énekes kísérettel jártak fiatal lányok és fiúk együtt. Maga a szinalázás szó a dallamszöveg kezdő sorából („Hej, szinala, szinala...“) ered. Valószínűleg a „szín alja“ esetleg „szína (széna) alja“ szavak összevonásával keletkezett. Tardoskedden a nagybőjttel kezdett vette a szigorú tánctilalom, amikor bármiféle táncos megmozdulás

A sportpálya nagytermében (1998)

Tardoskeddi viseletben az asszonykórus (1995)

megengedhetetlen volt. A farsang végeztével bálakat már nem rendeztek, a szórakozás egyetlen módja a szinalázás volt. – Lánykoromban én még szinaláztam, a szélesebb utcákon, tereken, a faluban egy időben tíz helyen is játszották ezt a játékot. Két–három utcából harmincan–negyvenen is rendszeresen összejöttünk, mindnyájan olyan tizenhárom–tizenöt éves-forma fiatalok – mondja a csoportvezető.

Kati néni tehát elsősorban saját gyermekkori emlékeire hagyatkozott, amikor betanította a csoporttal és az iskolásokkal a Szinalát, illetve egykori néptáncosként már színpadon is táncolta azt. Különösebb kutatómunkára nem volt szüksége az egykori énekek felidézéséhez sem, hiszen még jól emlékezett rájuk. – Méry Margit és Keszeg István is eljött megnézni a próbát, s mivel egy kicsit cifráztuk a lépést, figyelmeztettek, hogy térjünk vissza az eredeti változathoz, nem az én koreográfiámra kíváncsiak - meséli Kati néni.

A sikerig vezető út

1994 farsangján két helyi bált is a Fehér akác asszonykórus nyit meg népdalokkal. Tavasszal újabb tagokkal bővül a népdalkör, a márciusi koszorúzási ünnepségen a Hősök szobránál már Baráné Szevecsek Márta és Bogdányné Sztracsár Katalin is énekelnek. Rövidesen lehetőségük nyílik bemutatkozni az Érsekújvári járás többi hagyományőrző csoportja előtt három alkalommal is: április 14. – Érsekújvári Regionális Központ, június 26. – Járási dal- és táncünnepély a Szőgyéni Akácosban, júliusban nagykéri Csemadok-nap. A csoportvezető ezeken a fellépéseken szólót énekel, előadják a Szinalát és egy népdalcsoportot.

Szinalázás a Találkozás a szülőfölddel c. rendezvényen (1995)

A Remény című országos katolikus hetilap felhívására jelentkeznek a bécsi Szent István–napi ünnepi műsorra azzal az indoklással, hogy Tardoskedd templomának is első magyar királyunk a védőszentje. Augusztus 28–án Bécsben a környező országok magyar ajkú híveinek részvételével a Szent István–dómban magyar nyelvű misét hallgatnak, s kint a téren bemutatkoznak az Árvalányhaj lengedez a hegytetőn... kezdetű népdalcsokkokkal.

Ősszel állandósul a csoport tagjainak a száma tizenkettőre: Mojzesné Szalay Erzsébet érkezésével véglegesnek tartják a létszámot. Ezentúl már csak egy–egy régi tag távozásakor hívnak új asszonyokat maguk közé.

Énekelnek a 2. világháborúban elesett tardoskeddi hősök márványtáblájának felavatásakor a Hősök szobránál, a jubilánsok ünnepségén, s decemberben elkészül a saját, egész estét betöltő műsoruk, melyen vendégszerepel a falu többi kultúr csoportja is: a CSETT, a Férfi kar, az általános iskolások és a TIK (Tardoskeddi Ifjúsági Közösség). Az esztrádműsorra a mozi színpadán kerül sor.

Az új év a Csemadok járási bizottságának népviseleteket bemutató batyubálgájával kezdődik. A rendezvényről riport készült a Szlovák Televízió Magyar Adásának Régiók című magazinműsorába.

Áprilisban Tavaszváró címmel újabb önálló műsorral lépnek a mozi helyiség színpadára a CSETT–tel és a Férfi karral. A hónap végén Találkozás a szülőfölddel címmel a község két napra hazahívja az 1948-ban Bonyhádra és Györkönybe telepített egykori tardoskeddi lakosokat, nekik az asszonykórus nép– és műdalokkal kedveskedik. Érthető módon a vendégek leginkább a Szinalának örülnek.

A Csemadok járási batyubálgáján (1995)

Május 17-én a Csemadok területi választmánya Bényben megszervezte a Tavaszi Szél... folklórtalálkozót, ami máig is két évente megrendezésre kerül. Az asszonyok számára csak a helyszínen derült ki, hogy tulajdonképpen versenyről van szó. Amikor a zsűritől a mindössze másfél éves csoport ezüst fokozatos minősítést nyer, érthetően óriási az örömük. Nagyobb önbizalommal kezdik látogatni a környék falvainak folklórtalálkozóit: július 9. – nagykéri Csemadok-nap a szabadtéri színpadon, július 16. – Szímő: Vág parti randevú a sportpályán, augusztus 12. – IV. Gútai Folklórfesztivál, szeptember 9. – III. Szüreti Ünnepek Érsekújvárbán, szeptember 16. – udvardi Járasi Népművészeti Fesztivál. Időközben falujukban is hallatják hangjukat, fellépnek a CSETT Zene nélkül mit érek én... című esztrádműsorán, a Magyar Kereszténydemokrata Mozgalom pártjának vitafórumán, az ezüst-, arany- és gyémántlakodalmások ünnepségén, s október 4-én újra szerepelnek a Szlovák Televízió magyar adásában, ezúttal is a Régiók című magazinműsorban énekelnek. A TIK szilveszteri műsort mutat be, a Fehér akác asszonykórus az „Azt beszélnek a faluban felőlem...” kezdetű népdalcsoportot éneklie a moziban.

1996 februárjában a helyi Nyugdíjas Szövetség batyubálján szerepelnek, június 16-án Msgr. Lénár Károly esperes urat köszöntik, aki abban az évben Helytállásért Díjat kap. Október 20-án a millicentenáriumi esten kuruc és háborús dalok hangzanak el előadásukban a mozi színpadán. A hónap végén a tardoskeddi 70, 80, 90 éves jubiléumokat köszöntik a sportpálya nagytermében. Decemberben a Kell ott fenn egy ország című karácsonyi műsor keretében két műdallal szerepelnek a mozihelyiségben.

1997. május 26-án a Lévai, Komáromi és Érsekújvári járás Rokantszervezeteinek meghívására Podhájskán énekelnek. Június 28-án felavatják szülőfalujukban az új szabadtéri színpadot. Júliusban egynapos jutalomkiránduláson vesznek részt a községi hivatal jóvoltából a pöstyéni gyógyfürdőben. Szeptember 14-én az 1947-ben Tardoskeddről Csehországba deportáltak emléknapján a szabadtéri színpadon és a templomban is énekelnek.

1998 farsangján újból a Nyugdíjas Szövetség hívja őket a batyubálba tagságát szórakoztatni, március 7-én a Csemadok Országos Tanácsa ülésezik a sportpálya nagytermében, itt egy népdalcsoport adnak elő. Augusztus 20-án Bonyhádra utaznak, nemzetközi testvérvárosi szerződést köt Tardoskedd a magyarországi várossal, ahol az Új kenyér ünnepén szerepel a népdalkör. December 20-án a Szent kará-

csony eljött című műsorban szerepelnek a szabadidőközpont nagytermében.

1999 február 6-án a szímői Rozmaring asszonykórus meghívására a szímői kultúrházban énekelnek egy nótacsokrot a batyubálban, március 2-án a helyi nyugdíjasok teadélutánjának műsorát gazdagítják egy népdalcsokorral.

Visszatekintve 1999. május 1-je mérföldkőnek számít a Fehér Akác asszonykórus később elért sikerei szempontjából, bár ők ezt akkor még nem is sejtették. Ezen a napon a Bíborpiros Szép Rózsa országos népzenei vetélkedő regionális válogatóján versenyeznek Nagykéren, de nem jutnak tovább. Produkciójuk értékelésekor Ág Tibor, a zsűri elnöke felteszi a kérdést: „Kedves tardoskeddiek, mondják, miért nem énekelnek eredeti tardoskeddi népdalokat? Ismerik a régi dudanótákat?” A csoportvezető visszakérdez: „Azokat a csúnyákat?” A zsűri

elnök válasza a későbbi otthoni próbákon aztán komoly fejtörést fog okozni a tizenkét asszonynak: „Az a maguk öröksége, azt tessék továbbvinni...” A csúnya kifejezéssel a dudanóták sikamlós szövegére és a mainál archaikusabb nyugati palóc nyelvjárásra célzott Kati néni.

Június 27-én a Kőbölkúti járási dal- és táncünnepélyre utaznak, augusztus 7-én a Marcelháza Falunapra. Augusztus 14-én Tardoskedd köztség megrendezi a szabadtéri színpadon az I. Szent István-napokat, melyre hivatalosak a környék hagyományörző együttesei, s fellépnek a hazai csoportok is. Decemberben műdalokat énekel a Fehér akác a sportpálya nagytermében a karácsonyi rendezvényen.

2000-ben a már megszokott, minden évben ismétlődő hazai rendezvényeken szerepelnek, és Szímőn, valamint Zsitvabesenyőn öregbítik Tardoskedd hírnevét. November elején eljutnak Egerbe a 10. Palócgálára, ez a nap pirosbetűs ünnepként kerül be később a krónikájukba.

Az első nagy siker – a tardoskeddi dudanóták

Az év folyamán RNDr. Bara Mihály polgármester segítségével a Magyar Tudományos Akadémia archívumából a csoportnak sikerül megszereznie Birkus (Ördög) Apol és Birkus Albert előadásában a tardoskeddi dudanótákat. Amikor az énekkar próbáján először meghallgatják őket, a csoportvezetőnek sokáig tart meggyőznie a társaságot, hogy érdemes a hanganyaggal foglalkozniuk. Kati néni a hallottakat kibővíti azokkal a nótákkal, amelyeket egykor Csergős Bözsi nénitől tanult, s így készül el az első olyan népdalcsozor, melyben már öten szólót is énekelnek.

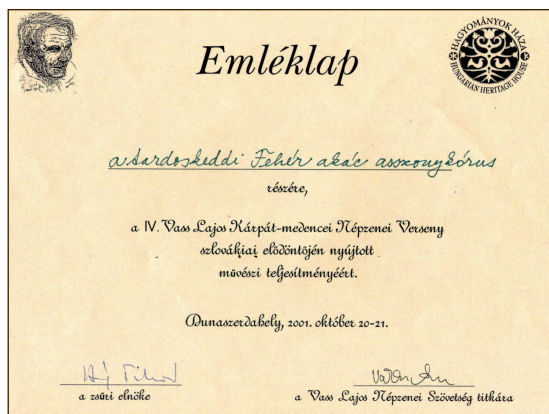
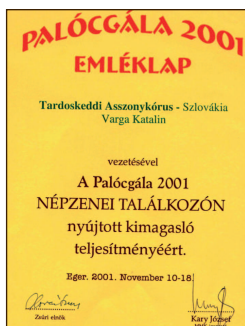
Tardoskeddi dudanóták – II. csokor

A 2001-es év újabb meglepetéseket tartogat a Fehér Akác asszonykórus számára. Október 20-án első alkalommal jutnak el a döntőig a Bíborpiros Szép Rózsa versenyén, Dunaszerdahelyen – a döntőben, azonban már nincsenek a díjazottak között.

November 17-én újra ott vannak Egerben a Palócgálán, s elnyerik a nap fődíját: egy nemzeti színű szalaggal átkötött, kemencében sült, óriás palóc cipót.

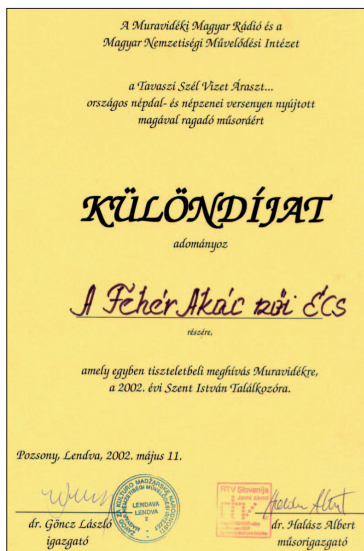
Az Egri Palócgála díjaival (2001)

A sikert ezúttal is a dudanóták hozzák meg számukra, azonban ezek nem azonosak az egy évvel korábbiakkal. Az új csokor népdalait Manga János gyűjtötte.

2002 – a legnagyobb siker éve

Mivel időközben ketten is kimaradnak a csoportból, 2002 folyamán új tagok jönnek: Ludasné Tóth Mária és Mogrovičné Kollár Magdolna. Április 27-én Magyarországon, Szákszenden szerepelnek, május 11-én a Tavasz Szél pozsonyi országos népdal- és népzenei verseny döntőjében a pozsonyi Szlovák Rádió hangversenytermében (a Pátria Rádió magyar adásának főszerkesztősége rendezésében) rangos zsűri (Alföldi Borus István a Bartók Rádió zenei igazgatója, Agócs Ger-

Az Egri Palócgála díjainak
(2001)

gely népzene kutató, Németh Imre a Szlovák Filharmónia tagja) előtt mérettetik meg a csoport. A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége Arany Páva Díjjal és arany fokozattal jutalmazza a produkciót, s a Fehér akác asszonykórus elnyeri a Pátria Rádió nívódíját, valamint a szlovéniai Muravidéki Magyar Rádió különdíját is.

A sikeres szereplés eredményeképpen június 6-án első ízben kapnak meghívást a Nyékvárkonyi Falunapra, augusztus 17-én pedig Szlovéniába utaznak, Lendvára. Szeptember 1-jén az egyetlen az Egri Népzenei Gála és Szakmai Napok 24 fellépője közül, akik az előző napi válogatás után a Palócgála műsorában mindkét népdalcsokrut elénekelhetik. A gálaműsorról rádiófelvétel készült, a közvetítést Olsvai Imre (az MTA munkatársa és a KÓTA tiszteletbeli elnöke) kommentálta a Bartók és Kossuth Rádióban.

A közelmúlt

2003-ban újra tizenkettőre nő a létszám, az új tag: Szpevákné Vanya Izabella. Június 6-án az Országos Pünkösdi Ünnepek résztvevője a Fehér akác asszonykórus Martoson, ahol két ízben is fellépnek. Augusztusban a Pátria Rádió Hazai Tájakon című néprajzi műsorában felelevenítik a hallgatók számára a régi gyermekdalokat, kiszámolókat, versikéket. Október 4-én az V. Országos Citeratalálkozót a sportpálya nagytermében a dudanóták két csokrával ők nyitják meg. November 24-én a Bíborpiros Szép Rózsa dunaszerdahelyi döntőjében nem díjazták az általuk előadott Muravidéki summás dalokat, a vetélkedőt az MTA Zenetudományi Intézete, a Vass Lajos Népzenei Szövetség és hazai szakemberek zsűrizték.

Vigaszdíj az asszonyok számára, hogy ugyanakkor meghívást kapnak a Pátria Rádió koncerttermébe egy hangfelvételre. Ott részesülnek november 27-én, fennállásuk tíz éve alatt először, előadói honoráriumban, a „művészeknek“ fejenként 225 Sk-t fizetnek.

A Tardoskeddi magyar népzene című lemezen 2003-ban a község önkormányzata Tardoskeddi magyar népzene címmel saját céde lemezt ad ki, melyen a hazai hangszeres és éneklőcsoportok (Gyermek citerások, Férfi kar és a Fehér akác asszonykórus) mutatkoznak be. A Fehér akác asszonykórus eredeti tardoskeddi népdalokat örökít meg a lemezen, előadásukban hallható a dudanóták mindkét csokra és további öt népdal.

A Kopogtató

2003 őszén a népdalkör tizenkét tagja újra lázas kutatómunkába kezdett. Ezúttal szintén egy régi tardoskeddi éneket, a szentcsaládjárás hagyományából már-már feledésbe merülő Kopogtatót tűzték műsor-

A CD lemez borítója

Rendhagyó énekpróba Mojzes Erzsébet otthonában (2002)

ra december közepén a szabadidőközpont nagytermében a Szent karácsony eljött címet viselő karácsonyváró rendezvényen.

A jelen

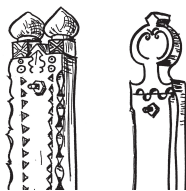
2004 márciusában a Csemadok fennállásának 55. évfordulóját készül megünnepelni országSZerte. A tardoskeddiek alapszervezetének négy hagyományörző csoportja egy kultúrműsorral egybekötött megemlékezést tervez. Az évfordulón Fekete László, elnök szándékában áll ajándékot és emléklapot adni azoknak a sokéves Csemadok-aktivistáknak, akik tevékenységükkel nemzeti hagyományaink megmaradásáért küzdöttek, mentik, ami még menthető. Nem lehet kétséges, kik lesznek az elsők a sorban.

2004. január

Színalázás Szákszenden
a Váska néptáncsoporttal
(2002)

(Az írás annak a pályázati munkának rövidített változata, amelyet a budapesti Néprajzi Múzeum által meghirdetett 48. Országos Néprajzi Gyűjtőpályázaton a szakmai zsűri 2. díjjal jutalmazott.)

A CSETT-es naplót lapozgatva...

Írták: Balogh Évi, Bíróczy Kinga, Vanya Erika

Valamikor régen, 1995 táján minden pénteken öt óraker összejött egy kisebb csapat lány és fiú a tardoskeddi öreg iskolában. Nem parancsra, nem is kérésre, még csak nem is a szülők unszolására. Csak mert szerették a táncot, a zenét és a jó társaságot. Igen, ez volt a CSETT (a CSEMADOK Tardoskeddi Tánckara), amely a mai napig összeköt minket közös élményekkel, máig élő barátságokkal.

Ma is összejöttünk egy kis traccspartira nosztalgiázni. Kingához beszéltek meg a találkát, de jön Évike is, kezében a CSETT-es napló: „Lányok, ebből puskázunk majd!”

„Emlékeztek a kezdetekre? Varga Kati néni volt, aki összehozta a tánckar magját, aztán később kicsit felgyorsultak az események, Benkő Timi átvette a csoport vezetését, csatlakoztak hozzánk a srácok, egyre érdekesebb és újabb műfajokban próbálhattuk ki magunkat”.

Bizony, voltunk mi néptáncosok magyar népviseletben, modern zenére riszáló tinik, „csinibabák színes karton ruhában”, szomszéd asszony nagy kendőben, doktornő a rendelőben – a rövid vicces jelenetekben, és nem utolsósorban a tardoskeddi focicsapat egyetlen és felejthetetlen mazsorett csapata.

A fiúkat sem hagyhatjuk ki a felsorolásból, akik többek között magyar huszárruhában díszörséget álltak a koszorúzási ünnepeken.

Így kell jámi... (1995)

Számos helyen, határokon belül és kívül növeltük falunk hírnevét. Legtöbb élményünk a környei sörfesztiválról van, valamint a színei Vág-parti randevúról. Ezenkívül a falubeli rendezvényeken emeltük a kulturális élet színvonalát. Ennek köszönhetően heti szinten szereplői voltunk a tardoskeddi kábeltelevíziónak.

Így van, mikor már összegyűlt a sok műsor, sikerült egy önálló CSETT-es estét összehoznunk a régi mozi helységben „Zene nélkül mit érek én?” címmel, és ahogy ígértük a reklámkampányban: felülmúltuk a jól megszokott péntek esti Dallas sorozatot!

„Én arra emlékszem, mennyire lelkesen csináltuk, pörögtünk–förogtünk egész este, de főleg sokat nevtünk, táncoltunk, nem volt fárasztó egy percig sem...”

Palotás (1998) A visszaemlékezés szerzői jobbról – Biróczy Kinga, Balogh Éva, Vanya Erika

Vág parti randevú, Szímó (1995)

„A heti próbákat sem éreztük kötelességünknek, inkább természetes volt, hogy ott találkozunk, ez a közös hobbink.”

A barátságunk és a közös szórakozás nem csak a próbák idejére korlátozódott, de utána is, ha tehattük, együtt szerveztünk közös programokat. Elmaradhatatlanok voltak az estébe nyúló beszélgetések, a közös szülinapi ünneplések, szilveszterezések, koncertre járások. Akkoriban még nem volt mobiltelefon, internet, azt sem tudtuk mi a chatelés, a neten való ismerkedés. Talán ezért is volt olyan fontos része a diákéveinknek a CSETT, mert itt alakultak ki életre szóló barátságok, az első szerelmek.

„Kinga, emlékszel még az első randitokra a Petivel???”

„Igen, hogy is felejthetném el, hisz a CSETT-ben kezdődött, és mára egy háromtagú család alakult belőle.”

Az idő elteltével mindannyiunk élete megváltozott, hisz felnőtté váltunk, és visszagondolva elképzelnünk sem tudjuk, hogy akkori „anyánk” – Benkő Timi hogy bírta cérnával egy ekkora tinicsapat irányítását.

Reméljük, számára is felejthetetlen évek voltak, és ezúton is szeretnénk neki köszönetet mondani fiatalságunk legszebb éveierért.

2010. szeptember

Váskatáncunk fotókon

A Csemadok mellett működő tánccsoportok leggyakrabban előadott tánca egy eredeti tardoskeddi eszközös tánc: a váskatánc. A régi fényképek között kutatva ezeket a felvételeket találtuk:

Zselíz (1957)

Východná (1958)

Východná (1958)

Barsbaracska (1970)

Tardoskedd (1983)

CSETT (1997)

CSETT (1999)

CSETT (2001)

A Váska néptáncgyűttes előadásában (2002)

Országos citeratalálkozó – – immár ötödször

Írta: Benkő Tímea

Tardoskedd község egy napra otthonául szolgált Szlovákia valamennyi citerásának, ugyanis október 4-én, szombaton itt tartották az V. Országos Citeratalálkozót. Tizenkét település tizennégy citerazenekara mutatkozott be a helybeli sportklub nagytermében, ahol a hazai gyermek citerásokon kívül fellépett a százdi, vízkeleti, párkányi, diószegi, perbetei, ebedi, hodosi, nyárasdi, deáki, nagykéri és zsitvabesenyői csoport is.

Tardoskedden a múltban színvonalas citerazenekar működött, ami utánpótlás hiányában a hetvenes évek végén, sajnos, megszűnt. 1999 novemberében Csikós Antal segítségével iskolás korú gyerekekből egy lelkes kis csapatot sikerült verbuválnunk, akik aztán 2000 és 2001 nyarán a Tiszakécskei Népzenei és Néptánc Táborban tanulták a citerázás fortélyait – emlékszik vissza a kezdetekre Szabó Ferdinánd csoportvezető, aki szenvedélyes citeragyűjtő és–készítő. Tulajdonképpen neki köszönhetően került a rangos rendezvény ezúttal e nagyközségbe. – Én ennek a találkozóknak a lényegét a különböző régiók népdalainak és hangszeres zenéjének megőrzésében látom – vallja.

A Gyermek citerások
fellépése az V. Országos
Citeratalálkózón (2003)

A rendezvény fővédnöke – Száraz József, a Csemadok Országos Tanácsának elnöke – ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy minden nép kötelessége védeni, ami a sajátja: „Védenünk kell nyelvünket, kultúránkat, hagyományainkat, őseink örökségét. Csak így tudjuk szét-szórtságunkban is megőrizni emberi méltóságunkat, önazonosságunkat.”

Az egész délutánt betöltő színvonalas műsort vidám dudanótákkal – versenyen kívül – a Csemadok tardoskeddi alapszervezete mellett működő Fehér akác asszonykórus nyitotta meg. A gyermek és felnőtt citerások produkcióit négytagú zsűri értékelte Kovács László magyarországi népzeneész elnökletével, aki ilyen minőségében először járt a Felvidéken. A zsűri további tagjai Méry Margit néprajzkutató, Papp Sándor, a Pátria Rádió főszerkesztője és a fővédnök Száraz József voltak. A szakmai értékeléskor valamennyien hangsúlyozták, hogy elsősorban mindenkit dicsérni szeretnének, azonban az építő jellegű bírálat elengedhetetlen, hiszen a csoportok bizonyára nemcsak azzal a szándékkal léptek színpadra, hogy megmutassák magukat, hanem tanuljanak is saját és egymás hibáiból.

A késő esti órákba nyúló találkozót táncház zárta, ahol a Varjas zenekar húzta a talpalávalót. Ruzsik István vezetésével és a helybéli Váska néptáncsoport segítségével tardoskeddi táncokat tanulhattak az érdeklődők. Érdeklődésben pedig valóban nem volt hiány: az egy-évestől a hetvenévesig valamennyi korosztály buzgón ropta a csárdást.

Az országos citeratalálkozó 1999-ben első ízben Százd községben zajlott, majd minden évben más-más település vállalta fel a rendezését. Az idei házigazdák polgármestere, Bara Mihály elárulta, hogy ezúttal szeretnének hagyományt teremteni. – Nem titkolt szándékunk hosszú időre Tardoskreddre édesgetni a rendezvényt. Tulajdonképpen e szándékunknak volt főpróbája ez a mai nap, remélem, sikerült helytállnunk – mondja bizakodóan a falu első embere.

Valamennyi szereplő egy kis agyagkorsót kapott a szombati nap emlékére, a tardoskeddiek pedig egy évig (vagy hosszú időre?) őrizhetik a találkozó vándorkronikáját. Fekete László, a Csemadok helyi szervezetének elnöke bevallotta, hogyha az ő tiszte lenne, a következőket írná bele: „Számunkra megtisztelő feladat volt az V. Országos Citeratalálkozó megrendezése. A legnagyobb öröm pedig az, ha a fellépő csoportok szép emlékekkel térnek tőlünk haza, s szeretettel emlékeznek majd Tardoskreddre. Mi jövőre is mindenkit visszavárunk.”

Szabad Újság, 2003. 10. 15.

7. Országos Citeratalálkozó – Tardoskedd

Írta: Szabó Ildikó

Október 8-án immár másodszer került megrendezésre falunkban az országos citeratalálkozó. A szervezők már a búcsúi ünnepek végeztével készülődni kezdtek e komoly munkát igénylő rendezvény megszervezésére, amelyre Szlovákia különböző falvaiból érkeztek a citerások. Összesen 18 csoport mutatkozott be, sokan közülük már szerepeltek falunkban a korábbi találkozón. Előadásukra több meghívott vendég is kíváncsi volt. Tiszteletét tette Száraz József, a Csemadok Országos Választmányának elnöke, Riskó Nagy László, a Magyar Köztársaság pozsonyi Nagykövetségének konzulja, Huszár László, a Csemadok Dunaszerdahelyi Területi Választmányának elnöke és Dániel Erzsébet, a Csemadok Érsekújvári Területi Választmányának elnöke.

A bemutatkozó csoportok között voltak vendégszereplők is, mégpedig a Magyarországról érkező Tisza '83 citerazenekar, akiknek óriási sikerük volt. Nem csoda, hiszen magas szinten művelik a citerazenét. Nagy meglepetés volt számunkra az ocsovai gyermekcsoport Anton Budinský vezetésével, mivel ők kimondottan erre a találkozóra tanultak meg citerázni. A csoportok igyekeztek a tudásuk legjavát nyújtani

Szabó Ferdinánd, a találkozó
főszervezője

a zsűri és a közönség előtt. A zsűri tagjai – Szóke Péter és Borsi Ferenc, magyarországi szakemberek, illetve Balogh László szlovákiai népművelő – a fellépések végén egyenként értékelték a csoportokat.

Amíg tartott az értékelés a jó hangulatról és a jelenlevők szórakoztatásáról a zselízi-komáromi összetételű Pengő népzenei együttes, valamint a helyi Vaska néptáncsoport gondoskodott.

Az értékelés után a szervezők köszönetet mondtak a résztvevő csoportoknak, majd ezek után minden csoportvezető oklevelet és kedves kis ajándékot vehetett át.

Reméljük, hogy máskor is lesz lehetőségünk megszervezni hasonló ciceratalálkozót, mert szeretnénk, ha ez a hagyomány a továbbiakban is fennmaradna.

Tardoskeddi Hírmondó, 2005. december

Hagyományörző farsangi batyubál

Írta: Benkő Tímea

Tardoskedden a farsangi báli idényt a Csemadok alapszervezetének batyubálja nyitotta meg az idén. Január 10-én a helyi sportklub nagyszobájában a népviseletbe öltözött fiatal és idősebb bálozók egyaránt lankadatlanul ropták a táncot. A tánc közötti szüneteket pedig a hazai és vendég hagyományörző csoportok műsora színesítette.

„Első alkalommal sikerült ilyen módon vendégül látnunk az alapszervezetünk mellett működő kultúrcsoportokat és azokat a környékbeli hagyományörző együtteseket, amelyekkel jó baráti kapcsolatban vagyunk – nyilatkozta Fekete László, a Csemadok helyi szervezetének elnöke. – Farsangi batyubálunkat a Fehér akác asszonykórus tiszteletére szerveztük, ugyanis a csoport épp tíz éve alakult falunkban. A rendezvény keretében nosztalgiáztunk is egy kicsit, felidéztük az énekkar legnagyobb sikereit, s természetesen felköszöntöttük az ünnepeket.”

A zsitvabesenyői asszonykórus és citerásaik, valamint a kürti vegyeskar ajándékképpen rimóci népdalokkal és mulatós nótákkal kedveskedett vendéglátóiknak. A hazai gyermek citerások, a Férfi kar és a Váska néptáncegyüttes műsora után a jubiláló csoport lépett szín-

A jubiláló asszonykórus (2004)

padra. Az asszonykórus tizenkét jó hangú énekes Mura vidéki számos dalokat adott elő.

„Azért esett erre a nótacsokorra a választásunk, mert két hónapja ezekkel a népdalokkal jutottunk be a Bíborpiros Szép Rózsa népzenei vetélkedő országos döntőjébe. A közönség szünni nem akaró tapsa után csak itt helyben döntöttünk aztán úgy, hogy ráadásként elénekeljük a vidám tardoskeddi dudanótákat is, hiszen legnagyobb sikereinket határon innen és túl – többek között az egri Palóc gálán és a szlovéniai Lendván – éppen azokkal arattuk” - mondta a csoport vezetője, Varga Katalin.

A 2002. évi Tavasz Szél című országos minősítő versenyen a tardoskeddi asszonyok kiemelkedő szereplésükkel elnyerték a Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetségének Arany páva díját, s ugyanitt „begyűjtötték” a zsűri nívó- és különdíját is. A Fehér akác asszonykórus fennállásának tíz éve alatt előadta az egykor olyannyira kedvelt népi játékot: a tardoskeddi szinalázást, a községi önkormányzat által kiadott hanghordozón megörökítette a falu eredeti népdalait, a Pátria Rádió magyar adásában a Hazai tájakon c. néprajzi műsorban 2003 augusztusában felelevenítették a hallgatók számára a régi tardoskeddi gyermekdalokat, a szentcsaládjárás hagyományát is.

Bara Mihály, a község polgármestere köszöntőjében háláját fejezte ki a csoportnak a helybéli néphagyományok ápolása érdekében kifejtett munkájáért és nemzetünk megmaradását szolgáló tevékenységéért. „Máshol is vannak eredményes énekkarok, talán kiválóbb szólisták is akadnak, a mi asszonyaink sikere azonban az egy tőről fa-

A Váska néptáncgyűttes verbunkkal, csalogató, lassú és friss csárdással nyitotta meg a táncot (2004)

kadó, közös éneklésben rejlik. Sok versenyre, fellépésre kísértem már el őket, s higgyék el, nem volt terem, ahol ne támadt volna hirtelen csend, amikor ők egyszerre dalolni kezdtek...” – jellemezte találóan az énekkart a polgármester.

Az este üde színfoltja volt a zsitvabesenyőiek meglepetésműsora: különlegesen szép népviseletüket éjfélutánjait váratlanul cigányöltözékre cserélték, s roma dalokat énekelve vitték táncba a bálozókat. Sikerült igazi farsangi hangulatot varázsolniuk a táncterembe, ahová a képviselőtestületen kívül régi szokás szerint a falu papja is hivatalos volt, ám az egykori falusi szokásoktól eltérően a rendezők tombolahúzást is szerveztek.

A Váska néptáncsoport diszkóhoz szokott fiataljai hazafelé menet „jó buliként” jellemezték a rendezvényt, s egyikük megjegyezte: „Meg kellett volna nagymamámtól kérdezni, mit is értsek a batyubál kifejezés alatt. Csak itt helyben hasított belém a felismerés, látva a tálcákkal érkező vendégeket, hogy legközelebb enni- és innivalót ajánlatos hoznom magamnak. Sebaj, majd jövőre...”

Szabad Újság, 2004. február 18.

Váska néptáncsoport

Írta: Šipos Csilla

Tardoskedd község azon ritka települések közé tartozik, melyek hagyományairól és táncairól elmondható, hogy sajátos, ritka elemeket tartalmaznak. Ilyen például a szinala, a váskatánc, guggolós (bukós) és friss csárdás.

Mindezeket a táncokat és motívumokat a mai fiatalság is szeretné megőrizni. Ezzel a céllal kereste fel 2001-ben néhány táncolni vágyó fiatal Ruzsik Istvánt, aki több évig hivatásszerűen foglalkozott néptáncsal, tagja volt olyan neves táncsoportoknak mint a Hajós, a Szőttes és az Ifjú Szivek. Az ő vezetése alatt alakult át az egykori CSETT (Csemadok Tardoskeddi Tánckara) – ugyan kis létszámban (5 pár), de annál nagyobb lelkesedéssel.

2001 nyarán a szákszendi Tüsköm Néptáncsoporttal közösen néptánc-összpontosításon vettünk részt. Meglepődve hallottuk, hogy azért választották táborozásuk helyszínéül Tardoskeddet, mert a helyi táncokat szerették volna elsajátítani. Ekkor született meg bennünk az elhatározás, hogy mi is megtanuljuk és bemutassuk táncainkat.

A csoport elsődleges célja a tardoskeddi táncok és hagyományok felelevenítése, színpadra állítása volt. Pista szakadhatatlan odaadással, hozzáértéssel és türelemmel irányította lépéseinket. Hosszú hó-

Váska néptáncsoport

napok kemény munkája után Szákszenden mutattuk be Tardoskeddi táncok című koreográfiánkat, melyben a Fehér Akác asszonykórus tagjaival szinaláztunk, majd bemutattuk a tardoskeddi csárdást, verbunkot, guggolóst és friss csárdást. Itthon elsőként a nyugdíjas klub anyák napi műsorán léptünk fel, műsorunkat látva visszaemlékeztek azokra az időkre, amikor még ők is ropták ezeket a táncokat.

2003-ban már Váska Néptáncsoportként szerepeltünk különböző fesztiválokon. Ezt a nevet azután vettük fel, hogy színpadra vittük a váskatáncot. A táncismeret mélyebb elsajátítása érdekében számos néptánc-táborban voltunk, többek között Martoson és Máréfalván Romániában, ahol felejthetetlen két hetet töltöttünk el. Részt vettünk a Székelyudverhelyi Ünnepi Játékokon, megismerkedtünk különféle táncok alapjaival, mint pl. mezőségi, széki, szatmári, vajdaszentiványi, moldvai, magyarbódi, gyimesi stb., de elsajátíthattuk a nemezelés, kosárfonás, kerámiakészítés, csipkeverés, bútorfestés, gyöngyözés, szövés, fafaragás fortélyait is.

A következő sikeres összeállítás a Mezőségi táncok voltak, először 2004 augusztusában a VI. Szent István Napok keretén belül mutattunk be hazai közönség előtt. Ezt követően nem volt hiány felkérésekben. A tardoskeddi fellépéseken kívül számos más rendezvényre kaptunk meghívást – Szüreti Fesztivál (Érsekújvár), Duna Menti Tavasz (Köbölkút), Országos Pünkösdi Népművészeti Ünnepek (Martos), Országos Népművészeti Fesztivál (Zseliz), Járási Csemadok Folklórtalálkozó (Köbölkút), Szent István Napok (Tardoskedd), Égtájak (Léva), valamint fellépések Szőgyénben, Nagyölveden, Csitáron,

Mezőségi táncok

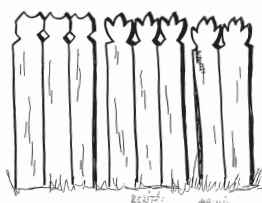
Barton, Martoson. Szerepeltünk Magyarországon is – Szákszenden, Nagyatádon, Környén, Bonyhádon, illetve Ausztriában a bécsi Szent István Ünnepeken. A Tardoskedden megrendezett Országos Citeratalálkozón táncházat vezettünk és előtáncosai voltunk a Szóttes Néptáncsoportnak.

A csoport tagjainak többsége különböző városokba került egyetemre, egyre nehezebb volt időt szakítani a próbákra, így 2008-ban végleg feloszlott a Váska Néptáncsoport. Az együtt töltött évek örök emléket hagytak bennünk. Nem csak a néptánc iránti szeretet, a fellépések öröme kötött össze bennünket, hanem barátokká váltunk.

A csoport működése elképzelhetetlen lett volna szüleink támogatása nélkül, ezért hálásak vagyunk Nekik, és köszönettel tartozunk Ruzsik Pistának, aki idejét és energiáját aldozta ránk! Köszönjük!

2010. október

Tardoskeddi táncok

Új elnök, új csoport, új rendezvények

Írta: Mojzes Erzsébet

Változásokkal teli évet hagy maga mögött a Csemadok helyi szervezetének tagsága. Ez évi első akciónk – a hagyományos batyubál – szervezésekor jelentették be citerás lányaink szándékukat, miszerint önálló lánycsoportot kívánnak alapítani. Ők lettek a Zengő 4-es. Így Tardoskedd mára két ügyes citeracsoporttal büszkélkedhet.

A jól sikerült bál után újabb feladat várt megoldásra. Elnökünk, Fekete László megromlott egészségi állapotára hivatkozva „beadta felmondását”, s ezt a vezetőség kénytelen volt elfogadni. A szervezet tagsága nevében ezúton is köszönjük a leköszönő elnök áldozatos munkáját, és kívánjuk, hogy legyen továbbra is elég ereje munkálkodni a köz javára. A megüresedett posztra a vezetőség több személyt is javasolt, végül Mogrovič Magdolna vállalta az önzetlen munkával járó feladatot. Neki azt kívánjuk, teljesüljön szívügye: a fiatalság megnyerése a kulturális munkára.

Ami a Csemadok-csoportok munkáját illeti, a rendszeres szereplések, rendezvények (szímői, köböllkúti, ógyallai népművészeti fesztiválok, helyi rendezvények, stb.) mellett az idén újakra is sor került, ezek közül kiemelném az első ízben megrendezett Kürti Pince Fesztivált. A kétnapos szőlőhegyi rendezvényen (ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a széles környékre) a borkóstoló és gazdag kirakodóvá-

Mojzes Erzsébet, titkár

sár mellett egymást érték a színes kulturális műsorszámok: folklór- és színházi előadás, cigányzene... Kitűnően érezhette magát szereplő és néző egyaránt.

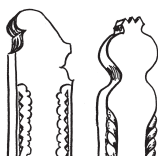
A nyár elején egy autóbuzsnyi „csemadokos” megtekintette a Munkácsy Esztergomban című kiállítást, majd a délutáni órákban meglátogattuk a párkányi Vadas strandot. A rendhagyó közös program mindenki számára nagy élmény volt.

Októberben mutatta be a Lucerna Polgári Társulás a Zenés üdvözlöt Tardoskeddről című cédéjét. Felkérésükre örömmel vettünk részt a kimondottan helyi zenei anyag bemutatásában.

Köszönettel tartozunk a falu vezetőségének, hálásak vagyunk a készséges támogatásért, segítségért. Köszönjük!

Tardoskeddi Hírmondó, 2008. december

Legnagyobb tömeget megmozgató rendezvényünk – a farsangi bál

Budapesti elismerés

Írta: Mogrovič Magdolna, elnök

Mindössze néhány nappal a nagy esemény előtt kaptuk az értesítést, hogy 2009. március 7-én a VIII. Magyar Karvezető Konferencia záróhangversenyére hivatalosak vagyunk a budapesti Regnum Mariánum templomba. Itt került sor ugyanis a 2008. évi KÓTA-díjak átadására. Népzenei kategóriában a magyar kóruséletben kifejtett munkásságáért a tardoskeddi Csemadok alapszervezet mellett működő Fehér akác asszonykórus kitüntetésben részesült.

Községünk vezetősége készségesen hozzájárult az utaztatásunkhoz, az autóbusz megtelt Csemadok-tagokkal. Mivel korábban érkezünk, megtekintettük a Nemzeti Színház és a Művészetek Palotája impozáns épületét. Az itt található szoborparkban a nemzet legnagyobb színészei alakját örökítik meg az alkotások.

A délutáni ünnepi műsor egy 70 tagú kórus fellépésével kezdődött, amely Kodály Zoltán Sík Sándor Te Deuma c. kórusművét adta elő. Csoportunk díját Varga Katalin, egykori és Mojzes Erzsébet, jelenlegi vezetőnk vette át, hiszen az elismerést hosszúéves tevékenységünkkel vívtuk ki. A laudáció Méry Margit közreműködésével készült.

A Haydn-év tiszteletére Czifra János, a salzburgi székesegyház karnagya vezényelte a Caritas Collectio Kamarazenekar előadásában a szerző miséjét.

Fehér akác asszonykórus

Nagy büszkeséggel töltött el, hogy a magyar zenei élet kiválóságai mellett mi is részt vehettünk egy ilyen jelentős rendezvényen. Álmunkban sem gondoltuk, hogy az anyaországban is számon tartanak bennünket, hiszen mi elsősorban saját örömeinkre gyűjtjük és énekeljük ennek a térségnek népdal hagyományát. Az esemény szervezetünk életének emlékezetes mozzanata marad.

Tardoskeddi Hírmondó, 2009. április

A Fehér akác asszonykórus jelenlegi tagjai:

Mojzes Erzsébet – csoportvezető

Bédi Valéria

Bogdány Katalin

Labai Irén Margit

Leszko Ildikó

Ludas Mária

Mogrovič Magolna

Szpevák Izabella

Vaňa Teréz

Vas Erzsébet

Vunč Klára

Bíborpiros Szép Rózsa

Írta: Benkő Tímea

A Csemadok Művelődési Intézete által rendezett országos népzenei vetélkedő közép-szlovákiai elődöntőjét járásunkban, Libádon tartották 2009. október 3-án.

Az áprilisban Zsitvabesenyőn zajlott regionális fordulóban elért eredményeik alapján az Érsekújvári járásból 18 csoport (népdalkör, citerazenekar, szólista) jutott tovább az országos elődöntőbe. A libádi kultúrház színpadán kora reggeltől késő délutánig szóltak a népdalok, hiszen 36 csoport váltotta egymást, ami összesen 320 résztvevőt jelent.

A zsűri elnöke ezúttal is az ismert népdalgyűjtő, Ág Tibor volt. Az 1. korcsoportban alapiskolások vetélkedtek, a legfiatalabb szereplő mindössze nyolcéves volt: Benkő Enikő Tardoskeddről.

A 2. korcsoportban az Érsekújvári járásból négyen jutottak be az országos döntőbe, amire 2009. november 28–29-én kerül sor Dunaszerdahelyen:

Libádi éneklőcsoport

Zengő Négyes Citerazenekar, Tardoskedd

Viza Citerazenekar, Naszvad

Nagykéri Férfi Éneklőcsoport

Vigasz ágon: Fehér Akác Asszonykórus, Tardoskedd

A Fehér Akác Asszonykórus Heves megyei népdalokat énekelt

„Hogy ott leszünk-e a döntőben, az attól függ, mennyien indulnak a kelet-, ill. nyugat–szlovákiai elődöntőkben – magyarázza Mojzes Erzsébet, a tardoskeddi asszonykórus vezetője. Megeshet, hogy ott jóval kevesebb hagyományőrző együttes van, s akkor utazhatunk mi is Dunaszerdahelyre. Így értette a zsűri, hogy mi „vigasz ágasok” vagyunk. Most szerintem is gyengébben szerepeltünk, mint egyébként szoktunk, hiszen általában döntősök vagyunk a Bíborpiros Szép Rózsán, sőt, egyszer már a gálában is felléptünk. Legközelebb, reméljük, több szerencsénk lesz.”

Akik idén ugyan nem lesznek döntősök, de sikeresen képviselték járásunkat Libádon (fellépésük sorrendjében):

Oláh Alexandra és Halász Bianka, Tardoskedd

Viza Férfi Éneklőcsoport, Naszvad

Nagykéri Női Éneklőcsoport

Búzavirág Vegyeskórus, Naszvad

Rozmaring éneklőcsoport, Szímő

Őszirózsák asszonykórus, Helemba

Tardoskeddi Citerások

Búzavirág Női Éneklőcsoport, Naszvad

Pacsirta éneklőcsoport, Érsekkéty

Tallós éneklőcsoport, Zsitvabesenyő

Bokréta vegyeskórus, Kürt

Perbetei Árvalányhaj Népdalkör

Mindannyiuknak további sok sikert kívánunk.

Castrum Novum, 2009. október 23.

A Zengő Négyes citerazenekar bejutott a döntőbe

Csemadok – híradó 2009

Írta: Mogrovič Magdolna, elnök

Minden alkalommal komoly fejtörést okoz, alapszervezetünk rengeteg eseménye közül melyiket is emeljük ki, melyik érdemli meg, hogy bővebben beszámoljunk róla. Ezúttal úgy döntöttünk, nem válogatunk. Címszavakban felsoroljuk valamennyit.

Az elmúlt év eseményei:

január 17. – hagyományos batyubál, vendégeink: Kürt, Zsitvabesenyő, felléptek: Szivárvány néptáncsoport és valamennyi saját csoportunk

február 15. – évzáró taggyűlésünk, az országos szervezet fennállásának 60. évfordulója

március 7. – Budapesten a Fehér Akác asszonykórus KÓTA–díjat kapott

március 14. – Tavaszi szél – országos népdalverseny Lukanényén, Fehér Akác – arany minősítés, Tardoskeddi citerások – ezüst, Varga Katalin szólóénekes – arany. Ugyanezen a napon községünkben fellépett a férfi kar a szabadságharc tiszteletére rendezett ünnepségen

április 25. – Bíborpiros Szép Rózsa regionális fordulója Zsitvabesenyőn. Továbbjutók az elődöntőbe: Fehér Akác, Zengő 4-es

Citerásaink és a Férfi kar közös produkciója

citerazenekar, Tardoskeddi citerások, Oláh Alexandra, Halász Bianka, Benkő Enikő – szólóénekes

május 1. – A Majálison minden csoportunk szerepelt.

május 31. – a kisudvarnoki Pünkösdi Népzenei Fesztiválra utazott minden csoportunk.

június 7. – a köbölkúti Duna Menti Fesztiválon vendégszerepelt a Zengő 4-es citerazenekar és a Fehér Akác asszonykórus

június 27. – az ógyallai Népművészeti Fesztiválon szintén a Zengő 4-es citerazenekar és a Fehér Akác asszonykórus képviselte Tardoskeddet.

július 22–25. – a dunaszerdahelyi Népzenei táborban továbbképzésen voltak a Zengő 4-es tagjai és Csikós Csilla citerás.

augusztus 9. – a bonyhádi Sommerfesten vendégszerepelt a Fehér Akác és a Zengő 4-es.

augusztus 21–24. – XI. Szent István-napok folklórműsorában fellépett valamennyi csoportunk, illetve vendégül láttuk Kisudvarnok és Bonyhád hagyományőrző csoportjait.

szeptember 1. – Dunaszerdahelyen képviseltük a Csemadok helyi alapszervezetét a nyelvtörvény ellen tiltakozó nagygyűlésen, ahol bátran kiálltunk jogainkért.

szeptember 12. – Szímőre utazott a XXVI. Vág Menti Találkozóra minden csoportunk.

október 3. – Libádon a Bíborpiros Szép Rózsa országos elődöntőjén sikeresen szerepelt: Fehér Akác, Zengő 4-es citerazenekar, Tardoskeddi citerások, Oláh Alexandra, Halász Bianka, Benkő Enikő

Hagyományos farsangi batyubálunk (Mogrovič Magdolna, Juhász Eszter, Benkő Enikő, Benkő Tímea)

– szólóénekek. A Zengő 4–es továbbjutott az országos döntőbe. Ugyanezen a napon az érsekújvári Kolbász fesztiválon játszott a Zengő 4–es citerazenekar.

október 4. – alapszervezetünk tagsága a budapesti Nemzeti Színházban megtekintette a János vitéz daljátékot.

október 24. – Zsitvabesenyőn a XVI. Szüreti Ünnepségen – ezúttal batyubál stílusban – vendégszerepelt minden csoportunk.

november 6. – idehaza a sportpálya nagytermében a megyei választások MKP–kampányát támogatta fellépésével minden csoportunk.

november 27. – a Bíborpiros Szép Rózsa dunaszerdahelyi országos döntője.

november 27–29. – az érsekújvári járás XI. Regionális találkozásán – Ismerjük meg hazánkat II. – történelmi, irodalmi emlékhelyeinket – Leszko Ildikó, Mogrovič Magdolna, Mojzes Erzsébet és Benkő Tímea képviselték községünket.

december 17. – a pozsonyi VI. Szlovák karácsony elnevezésű adventi rendezvényen a Fehér Akác asszonykórus, a Zengő 4–es és a Tardoskeddi citerások vendégszerepeltek.

Reméljük, az elkövetkező új év hasonlóan sok eseménnyel, eredménnyel gazdagít majd. A helyi önkormányzatnak, Tardoskedd község polgármesterének és minden egyes tagunknak (231 fő), aki rendszeresen támogat bennünket az évi tagsági díjjal (0,5–3 €), köszönjük a segítséget. Szívesen várjuk sorainkba a további Csemadok–szimpatizánsokat is.

Tardoskeddi Hírmondó, 2009. december

XII. Regionális Találkozó

Írta: Benkő Tímea

„Ismerd meg szülőföldedet!” jelszóval történelmi, irodalmi emlékhelyekre kirándult a november végén Csemadok Érsekújvári Területi Választmánya szervezésében egy autóbusznyi önkéntes, akik szervezőként, szereplőként szabadidejüket nemzeti kultúránk ápolásának, megmentésének, átadásának szentelik.

„Merem remélni, hogy a program megélése olyan személyes tapasztalatokat és élményeket ad, amelyek majd önmagukért beszélnek, és felejthetetlenek lesznek. A találkozó célja, hogy a jelenlevők – akik képviselik régióink több, mint 4500 Csemadok-tagját – megismerhesék egymás életét, gondjait, örömeit, erősítve így összetartozásunkat, és fokozva hatékony együttműködésünket” – mondta a területi választmány elnöke, Danczi Mónika a XII. Regionális Találkozó résztvevőinek.

Az első megálló az ipolybalogi Szent Miklós-templom volt, ahol a magyar Szent Korona másolatát őrzik. A templom tornyát is a szokásos kereszt helyett a mindenkor uralkodói hatalom jelképe díszíti, akárcsak a pozsonyi Szent Márton-dómot. György Ferenc tiszteletes elmesélte, 1304-ben a menekülő magyar király, cseh Vencel kétezer fős hadseregével elindult rendet teremteni a Felvidéken, ahol Csák Máté kiskirályoskodott, s magával vitte a királyi ékszereket is. Egy éjszaka azokat itt a templomban őrizte a katonaság. Ma ezen a helyen márványtáblán olvasható: „A magyar Szent Korona 1304. au-

Szervezetünk elnöke Bercsényi kriptájánál a kassai dómban

gusztus 14-én ideiglenes, hiteles másolatának 2005. augusztus 14-től állandó őrzési helye.”

A hosszú úton a következő pihenőt a balassagyarmati Palóc Múzeum jelentette. Fő kutatási területe a népművészet, ezen belül a hagyományos Nógrád vármegyei viselet, a népi vallásosság, valamint a szokások és hagyományok, így jelentős néprajzi gyűjteménnyel rendelkezik.

Szlovákia keleti központjába, Kassára késő délután érkezett az esős idő dacára vidám társaság. Este a Thália Színházban a Fekete Péter operett előadásán szomorú szívvel állapítottuk meg, hogy valóban méltatlan körülmények között varázsol csodát a színpadra a tehetséges színtársulat. Mindenki arra gondolt, otthon a falujában különb a kultúrház, az érsekújvári Csemadok–székház pedig egyenesen kacsalábon forgó palota a kassai Tháliához képest. A darab viszont remek volt, a színészek alakítása elsőrangú, vastappsal háláltuk meg az élményt.

Másnap következett a Csemadok 60. évfordulója tiszteletére szervezett konferencia, ahol járásunk valamennyi alapszervezetének elnöke és néhány polgármester beszámolt saját pozitív és negatív tapasztalatairól a kulturális munkát illetően. A tardoskeddi szervezet munkáját Mogrovič Magdolna ismertette, falunkat rajta kívül további három vezetőségi tag képviselte: Leszko Ildikó, Mojzes Erzsébet és Jómagam.

Balassa Zoltán helytörténész előadást tartott a nagy „kassai klaszszikus triász”: Kazinczy Ferenc, Baróti Szabó Dávid és Batsányi János életéről és munkásságáról. Délután ugyancsak ő kalauzolt a városné-

Márai szobránál a tardoskeddi delegáció

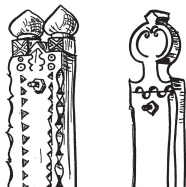

zés során, szakmai tudásának köszönhetően lett maradandó élmény számunkra Rákóczi rodostói házának másolata, a Márai Sándor Emlékmúzeum, a Szent Erzsébet-székesegyház.

A harmadik napon a Jászói apátságban – itt Csoltkó Jenő, a Kassa-környéke Területi Választmány elnöke fogadott -, majd Szepsiben jártunk. Megkoszorúztuk Fábry Zoltán, antifasiszta író, a Csemadok örökös tiszteletbeli elnökének mellszobrát, és hazafelé bebarangoltuk Krasznahorka büszke várát is.

Magyarságtudatban megerősödve érkeztünk haza, ahogy Dániel Erzsébet írja az Őnépítés - húsz év távlatából előszavában: „... hogy hitet adjunk az utánunk jövőknek, hogy igenis, minden körülmények között, nekünk itt, a szülőföldünkön gondolkozásunkkal, munkákkal, kultúránk értékeinek megtartásával, hagyományaink újraélésével, és az anyanyelv védelmével kell megmaradni magyarnak.”

Tardoskeddi Hírmondó, 2010. április

VII. Hagományörző farsangi batyubál

Írta: Benkő Timea

Február, régiesen Télutó hava, a mulatságok ideje. Hiszen alig múlik el a karácsonyi ünnepkör, máris kezdődik a farsang. Ez persze nem azt jelenti, hogy régen két hónapig állt a bál. Az egész falut átfogó, nagy mulatságot valójában csak farsang utolsó három napján tartottak.

Tardoskedden a Csemadok helyi alapszervezete batyubáljának időpontja 2010-ben ugyan „farsang farkából” kicsúszott, hiszen február 20-án került rá sor, ám minden egyéb szempontból valódi hagyományörző dínomdánomban volt részük a jelenlevőknek.

A helyi sportklub nagytermében a népviseletbe öltözött fiatal és idősebb bálozók egyaránt szakadatlan mókáztak, ettek, ittak, táncoltak. A tánc közötti szüneteket pedig a hazai és vendég hagyományörző csoportok műsora töltötte ki. Felelevenítették a régi farsangi népszokásokat is: a fonót,

a jó termést szolgáló varázslásokat, a jelmezes alakoskodást, a tuskóhúzást, a legénykéek Balázs-járását és az egykori időjósolásokat.

A tardoskeddiek vendégül látták a zsitvabesenyői Tallós asszonykórust, a szímői Rozmaring asszonykórust és a kisudvarnoki férfi és női énekkart. A hazaiak valamennyi hagyományörző csoportja szerepelt: a Szivárvány táncscsoport, a Zengő 4-es citeracsoport, a Fehér Akác asszonykórus, a Csemadok Férfi kara és citerásaik. Mogrović Magdolna, az alapszervezet elnöke köszönetét fejezte ki a támogatóknak a gazdag tomboláért, az MKP helyi alapszervezetének pedig a terem virágdíszítéséért.

Buják Vince fából faragott medvéje

A zsitvabesenyőiek éjfélkor bohókás paródiával lepték meg a bálzókat, majd Buják Vince is felállította a fából faragott „medvét”, amely farnadi bort és pálinkát csapolt egészen kivilágos–kivirradatig.

2010. február

Így mulat a magyar

Bálunk állandó szponzorai évek óta:

Atkári hentesüzlet	Lipták papírbolt
Atypik–V Varga László	Lucerna Polgári Társulás
AVON – Birkus Iveta	Minibazár Varagya
Bogdány temetkezési vállalat	Pál Vince
COOP–servis	STARBEC
Éden gazdabolt	STAVMAT
Fero–Anna	Sztíszkala pékség
Földműves szövetkezet	Tardoskedd község önkormányzata és polgármestere
Gerbera virágbolt	TEMA kárpitos üzem
Grand – Szekan	TKTV stúdió
Drink bar	csoportjaink tagjai és a vendég csoportok
Drogéria Balogh Teréz	
Kelly étterem	
LAVIRI	

Tardoskeddi citerások

Írta: Csikós Antal

Falunkban a hetvenes években már működött citerazenekar a Csema-dok keretein belül. Népszerűek voltak, sikeresen képviselték falunkat a különböző kulturális rendezvényeken a község határaink túl is. Több éven keresztül játszottak együtt, de sajnos a csoport fokozatosan leépült (előregedés, elhalálozás miatt), majd végleg megszűnt. Azt a pár fiatalabbat, akik tudtak citerázni, nem volt aki összefogja, így több éven keresztül Tardoskeddnek nem volt citerazenekara. Változás 1999 őszén történt.

Két népzene- és citeraszerető ember – jómagam és Szabó Ferdinánd – elhatároztuk, hogy megpróbáljuk újraéleszteni ezt a szép hagyományt. Az alapoktól kezdtük, vagyis alapiskolás gyerekekkel kezdtünk el foglalkozni. Nem indult egyszerűen a dolog, a citerákat is saját kezűleg készítette Nandi, hogy legyen min játszani az érdeklődőknek.

A citerázást én kezdtem taníttatni a gyerekeknek. Több fiatal fiú és lány is látogatta a csoportot, de nem mindenki tartott ki. Sokan abbahagyták. Pár év után kialakult egy 10-12 fős citerazenekar. Népzenei táborokba is sikerült eljutnunk, ahol gyarapítottuk tudásunkat. Sok szép együtt töltött év és fellépés után a csoport kettévált: Zengő 4-es és Tardoskeddi citerásokként működünk tovább.

Tardoskeddi citerások (2008)

Tardoskeddi citerások négyen maradtunk. Tovább folytattuk, amit eddig is tettünk. Citerázunk. Játsszunk önállóan is, de a Férfi kart is kísérjük egy–egy dalcsoportban. Több helyen felléptünk, rendezvényeken, versenyeken, Szlovákiában és Magyarországon is. Sok szép helyre eljutottunk, és tőlünk telhetően igyekszünk méltón képviselni a Csemadok tardoskeddi alapszervezetét, valamint falunkat.

Legnagyobb sikereink közé soroljuk, hogy a Tavaszi Szél népzenei vetélkedőn bejutottunk az országos döntőbe, ahol ezüst minősítést szereztünk. Pozsonyban az adventi szabadtéri koncerten, ahol rengeteg fellépő volt, mi kaptuk a legnagyobb tapsot a közönségtől.

Örömünket leljük abban, amit csinálunk, és reméljük, hogy ez még sokáig így marad. A csoport vezetői és a többiek is tudják, hogy a citera játék úgy szép, ha többen művelik, ezért szívesen látnánk további érdeklődő fiatalokat és idősebbeket egyaránt magunk között.

2010. szeptember

Tardoskeddi citerások (2009)

A Tardoskeddi citerások tagjai:

Csikós Antal
Csikós Csilla
Matus Gábor
Szabó Tamás

Zengő Négyes

Írta: Oláh Alexandra

A Zengő Négyes citerazenekar 2008 januárjában alakult. A zenekar tagjai a Tardoskeddi citerásokból váltak ki, ahol elsajátították a citerázás alapjait. Vezetőnknek és tanárunknak sokat köszönhetünk, hiszen ők indítottak el ezen a csodálatos pályán, ők szerettették meg velünk a népzene művelését és megőrzését. Nandi bácsinak, aki a hangszereket készítette és a fellépéseket biztosította, valamint Toni bácsinak, aki a citerázás alapjait tanította meg nekünk. Kettejüknek és a Csemadoknak hála sok szép helyre eljutottunk, s tudásunkat már gyermekként külföldön csiszolhattuk. Köszönet illeti szüleinket is, mivel ők vették meg hangszereinket.

Életünk részévé vált a citerázás, minden héten összegyűlt ez a lelkes kis társaság, hogy együtt zenéljen. A négy lelkes tag egyúttal négy barátnő is volt. Teljes erőbedobással próbáltunk, hetente. Több órát zenéltünk együtt, hogy jól tudjunk közösen dolgozni. A kezdeti nehézségeket hamar legyőztük, 2009-ben egy új taggal bővült kis csapatunk, a két prim- és a két tenorcitera mellé csatlakozott egy bőgőcitera is. Így már olyan darabokat is meg tudtunk zenésíteni, amelyeket régen szerettünk volna. Örömünk hatalmas volt.

Szent István–napok (2009)

Egy kis idő elteltével ismét bővültünk egy taggal, de sajnos ez csak múló állapot volt. Így a Zengő Négyes citerazenekar jelenleg 5 taggal működik. Számtalan fellépés van már mögöttünk, de ha választanunk kéne, nem tudnánk, hogy melyik is volt a legjobb. Mindig örömmel lépünk színpadra, s nagy odaadással zenélünk. Fellépéseinken a tapsvihar azt jelzi, hogy a közönség is élvezte játékunkat. Ezért tudjuk, hogy érdemes folytatni.

Tudásunkat népzenei táborokban bővítjük, pl. Dunaszerdahelyen, Tiszakécskén vagy Deákin. Zenéltünk már szinte mindenhol, Magyarországon, Erdélyben, számos versenyen vettünk részt, nemcsak cite-rajátékkal, de népdalénekléssel – duettel is. Mégis a legcsodálatosabb érzés akkor tölt el minket, ha szülőfalunkban, Tardoskedden léphe-tünk színpadra.

2010. szeptember

A zengő 4-es tagjai:

Balogh Erika
Janyík Bettina
Halász Bianka
Oláh Alexandra
Vanya Klára

Zengő 4-es (2010)

Szóló ének és a Férfikar

Mesélte: Vanya István

1968-ban, A falu rosszában szerepeltem először, Tóth Vendel báty hívott a főszerepre. Ismert a jó hangomról, mert az iskolában Kopasz Csillával sokat szerepeltem együtt, a templomban énekeltem a passiót, s a lakodalmakból is köztudott volt, hogy szeretek dalolni.

Először csak elmentem megnézni a próbát, Boge Jozsko báty játszott a darabban, a többiek mind fiatalok voltak, olyan 15–16 évesek. Beadtam a derekam, és végül nagyon nagy sikere lett a darabnak, tizenegyszer adtuk elő csak itthon a faluban. Játszottuk továbbá Muzslán, Udvardon, Taksonyban, Ebeden... A járási versenyen is elsőkk lettünk vele. Utána azonban berukkoltam, tartalékosként behívtak 28 napra, mire leszereltem, véget ért a színházi szezon, kitavaszkodott. A következő darabban, a Gimesi vadvirágban pedig már nem vállaltam szerepet.

1970-ben indult a Tavaszi szél vizet áraszt... verseny, ezen már szólistaként indultam, sokan mentünk Tardoskeddről a selejtezőkre:

Vanya István, Ipolyszalka

Balogh Éva, Rosko Dodó és Mari, Major Toni. Évával ketten bejutottunk a járási döntőbe. Következő éven Éva egészen az országos döntőig jutott, a harmadik éven pedig én lettem a döntőben Vass Lajos-díjas. Egy szavazattal maradtam le a közönségdíjról. A következő három dalt énekeltem:

- Lement a nap a maga járásán... – ez egy hallgató,
- Kiöntött a Tisza a partjára... – ez andalgó,
- Sárga szeme van a kukoricának – ez volt a gyors nóta.

1972-ben megalakult a férfi

éneklőcsoport, akkor annak talán legfiatalabb tagja voltam. Mondhatom, hogy a járás legsikeresebb csoportja voltunk akkoriban, és ez olyan 1987-ig tartott. Először Vendel bácsi volt a csoportvezető, később Pócz István. Emlékszem, hogy a muzslai Csemadok-napra egy egész autóbusszal mentünk, ott Rosko Máriával énekeltem. Magyarországról olyan nagy nevek léptek fel, mint Budai Ilona, Krasznai Tamás.

Kedves emlékként él bennem egyik magyarországi fellépésünk. 1973 júliusában a Csemadok kultúrscsoportjai: citerások, táncosok, szólóénekesek és s férfi kar három napot töltöttünk a Tolna megyei Kurdon, ahová az egykori tardoskeddieket kitelepítették. Nagyon jól éreztük magunkat, főként az idősebbek örülhettek, hiszen nagyon sok

Pócz István, Vanya István (1981)

Férfi kar (2008)

egykori falubelivel találkozhattak, akiket 1948–tól nem láttak. Emlékszem, jutalmul a fellépésért kaptunk egy napot a Sikonda fürdőben.

A nyolcvanas évek közepén megállt egy időre a tudomány, aztán 1991–ben újra összehívtak bennünket, még talán Zahrádka Lajos bácsi is élt akkor, és el is jött az első próbákra. Tulajdonképpen mondhatom, azóta újra folyamatosan szerepelek.

2005 táján a férfi kar vezetője lettem, mostanra azonban inkább csak szórakozásképpen járunk össze. Eljárt az idő felettünk, magas korúak vagyunk. Ameddig tudom, összetartom a csoportot, hiszen mindenki szereti a nótát, a közös éneklést.

Legújabb hírünk: 2010. október 9–én a betyárdalokkal különdíjasok lettünk a XXVII. szímői Vág–menti népművészeti találkozón. A Vágmente legjobb hagyományörzőinek járó oklevelet hoztuk el, a szakmai zsűri elnöke Huszár Ágnes volt. Kimondottan sorozó– és katonadalok, betyárdalok, verbunkosok témakörben versenyeztünk. Ez a sikerélmény remélem, hosszú ideig ösztönzi majd a társaságot a további munkára.

2010.október

A falu rossza – Balogh Éva, Vanya István (1968)

Vanya István (Gúta, 1973)

A Férfi kar jelenlegi tagjai:

Vanya István – csoportvezető, szólista

Fekete László

Bugyik József

Sztrecskó Ferenc

Vida László

Bara Mihály

Szabó Ferdinánd

Csikós Antal

Tanka Árpád

Leszkó Róbert

A Férfi kar Borský Mikulášban

A Férfi kar fellépése a sportpálya nagytermében (2003)

Én és a Csemadok

Írta: Benkő Tímea

Egész kicsi koromban nem lehetett sejteni, hogy később annyi Csemadok-műsort végigkonferálok majd. Sőt: anyu mindig azt mesélte, egy idő után már el se járt az óvodai ünnepekre, annyira szégyellte, hogy az ő lánya egyből bömbölve hozzászalad, nyaka köré fonja karját, s az öléből nézi a többiek műsorát, de ő maga soha egy sort sem szaval. Bezzeg a nővérem bátor volt, talpraesett, vele ilyen gond soha egy szál se, én meg... S csorognak a könnyei velem együtt, mi lesz ebből a maffa lánkából?

Amikor már ballagtam, mégse húzhatta ki magát a tanévzáró ünnepély alól. Osztályunk a három kismalacról szóló mesét adta elő. A tanító nénik ki–kit a helyére állítottak, a házikókat, a malacokat, a gonosz farkast, s anyám szeméből újra ömleni kezdett a könny, mert már megint csak az ő lánya álldogált oldalt. Ilyen nincs, nem igaz, hogy neki még egy nyomorult szalmakunyhót sem lehet a kezébe nyomni! Mi lesz ezzel az iskolában, Istenem, segíts! És akkor ott, a régi óvoda udvarán az egyik óvó néni mégiscsak kézen fogja az ő lányát is, hogy aztán középpontba állítsa, s ekkor már a meghatódástól kell sírnia, mert az ő gyereke, ez a kis maffa, aki mindig az anyja szoknyája mellett bőgött, most egyszeriben főszereplő lett. Én azt mondom, akkor ott abban a kis mesélőben már Csemadok–tag született.

Enikő olyankor hajlandó énekelni, szavalni...

Mert onnan kezdve örökké a színpadon álltam. Szerdán pionírnyakendőben a régi mozi színpadán üdvözöltem a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat és a szovjet nép vérvörös lobogóját, vasárnap pedig már ünneplőben a templomban köszöntöttem az épp idelátogató püspököt.

Amikor a nyolcvanas években anyu járt énekelni a Csemadok énekarába, emlékszem, örökké ott tébláboltam a próbákon. Hatodikos voltam, amikor Barusz László vezetésével az iskolában előadtunk egy háromfelvonásos színdarabot, amelynek főszereplője lehettem, és a bemutató után Vas Erzszi néni, aki minden Csemadok-darabban hihetetlenül jól alakított, azt mondta nekem ott a régi moziban: „Látom, lánka, lesz itt utánpótlás...” Nem sejthette, hogy angyal szól szájából.

Amint anyu a Fehér akác asszonykórus tagja lett, már minden műsorban én is ott voltam, hol szavalni, hol konferálni kellett, egyszer csak Varga Kati néni arra kért, tanítsak be valami modern táncot az alapiskolás lányoknak, akikkel ő korábban szinalázott. Aztán már csak azon vettem észre magam, hogy a kezdeti tizenkét lányhoz hét fiú is csatlakozott, és eredeti felállásában öt évig működött a CSETT, azaz a Csemadok Tardoskeddi Tánckara.

Ez az öt év úgy él emlékeimben, hogy nagyon szerettünk együtt lenni, és mindig nevettünk. A gyerekek számára is meghatározó időszak kellett, hogy legyen, hiszen most, amikor gyűjteni kezdjük ennek az emlékkönyvnek az anyagát, úgy kellett visszakönyörögnöm tőlük a CSETT-krónikát. Még mindig közöttük kering, ők is szívesen nosztalgiáznak. Akkor még nem tudtam, de most már tisztán látom, egyetemistaként nekem a lehető legjobb pedagógiai gyakorlat volt azt a sok virgonc kamaszt kordában tartani. Nem is tudják, mennyit köszönhetek nekik.

Most már saját lányom, Enikőt próbálgatom terelgetni a néptánc és népdal szeretete felé, bár be kell

Nagyon szeretjük a Csemadok batyubáljának hangulatát

valljam: egyre kevesebb sikerrel, mert igencsak öntörvényű gyerek. Nagyon szereti viszont a Csemadok batyubájljának hangulatát, olyankor hajlandó szavalni, énekelni, táncolni is a műsorban, csakhogy ő is részese lehessen a báli forgatagnak. Most is szívesen pózolt barátnőjével, amikor ennek a kiadványnak a címlapja készült.

Szerencsém van, hogy férjem némán tűri, ha épp cikket vagy pályázatot írok a Csemadoknak, és ha kellett, váskát szerzett, kelléket cipelt, színpadot söpört. Ha nem támogatna, még ez az emlékkönyv sem született volna meg.

A 60 éves alapszervezetnek azt kívánom, hogy a tardoskeddi magyar óvodákban és iskolában sok olyan óvó- és tanító néni vezesse a gyerekeket, mint amilyenek egykor nekem voltak, s akkor ezek a csemeték felnőve majd szintén a magyar kultúra elkötelezettjeivé válnak. Igenis naponta emlékeztessék őket arra, hogy kutya kötelességük magyarként itt élni és halni, ha elődeink kiharcolták nekünk a magyar iskolákat, ha fel merték vállalni magyarságukat a Csemadok-tagsággal.

„Nem vagyok szemérmes ember, mindig nevén szoktam nevezni a gyereket. Van azonban két szó, ami számomra nem erkölcsi, hanem kifejezetten szemérmi kérdést jelent. Ez a két szó: haza és magyar. Úgy látszik, a freudizmusból tanultam meg, hogy azokkal a fogalmakkal szemben vagyunk szemérmesek, amelyek nagyon sokat jelentenek számunkra. Így vagyok én ezzel a két szóval. Ha utólag meg lehet állapítani arról, amit csináltam, hogy magyar, ennek nagyon fogok örülni” – mondta Karinthy Frigyes. Ezt mondogatom nagy szerényen én is.

2010. november

Csemadok Országos Tanácsának ülése Tardoskedden (1998)

Tardoskedd és Szímő barátsága

Írta: Kantár Éva

A Tardoskeddi Csemadok alapszervezet újjáéledésének köszönhetően a szímőiek is közelíteni próbáltak a járás legnagyobb községének kulturális szervezetéhez. Ez abban mutatkozott meg először, hogy 1999-ben vendégszereplésre hívtuk a Szímői Farsangi Népviseleti Batyubálba a férfi és női éneklőcsoportot, akik még ugyanabban az évben a Vágmenti Folklórtalálkozóknak is szereplői voltak. A társaság, az akkori polgármester, Bara Mihály vezetésével és az új Csemadok-elnökkel az élen megtette az első lépéseket a szímőiekkel való jó viszony kialakításához, amely mind a mai napig tart.

2000-ben a tardoskeddi Szent István – napokon már mi, szímőiek is ott voltunk.

Gyermekcsoportunk az István, a király táncjátékkal, a Rozmaring énekkar népdalokkal. Mi Szímőn pedig a 16. Vágmenti találkozón a tardoskeddiek tánccsoportját, a CSETT-t láthattuk.

A következő évben kistérségi rendezvény keretében valósítottunk meg Szímőn egy közös találkozót, amelyen a tardoskeddiek nemcsak énekeltek, de a felállított sátorban kiállítás formájában mutatták be falujuk kulturális életét. A Szent István-szobor felavatásakor Tardoskeden együtt ünnepeltünk, és megnéztük a Sacra Corona c. történelmi filmet.

Rozmaring asszonykórus Szímő (2010)

2003-ban ismét itt voltak a tardoskeddiek a szímői találkozón, amelyen először mutatkoztak be a gyermekciterások, majd viszonzásul a szímői asszonyok is felléptek a tardoskeddi búcsún. Benkő Tímea nemcsak a táncsoport vezetőként vált nálunk ismertté, de újságíróként is, hiszen az Új Szó hasábjain keresztül elsőként írt a fiatalon elhunyt költőről, Kantár Csabáról, emléket állítva az ő páratlanul küzdelmes, példamutató életének.

2004 nyarán a citerások képviselték a tardoskeddieket Szímőn, decemberben pedig a Rozmaring 20. születésnapján a Fehér akác asszonykórus volt jelen az ünnepségen.

2005 februárját Tardoskedden a batyubállal kezdtük, majd ott voltunk az országos citeratalálkozón is, de a legemlékezetesebb találkozás Szímőn volt. A Karácsonyváró műsoron a tardoskeddi férfi és női éneklőcsoport tagjai egy csodálatos, fából faragott betlehemet hoztak, és a Szent család bemutatásával nagy sikert arattak.

A 2006-os Ádventi gyermekfolklórtalálkozón Bencze Erika mutatkozott be nálunk énekével, 2008-ban ismét a gyermekeken keresztül találtuk meg az együttműködéshez vezető utat. Az óvodások a mesemondásukkal tették magukat ismertté Szímőn, köztük Benkő Enikő, akit nagymamája, Mojzes Erzsébet kísért el az Égigérő fa c. mesemondó versenyre.

A tardoskeddi fiatalság a nyári Vág Menti Találkozón balladaéneklésben is kiválóan képviseltette magát, Oláh Alexandra elvitte a Vág mente legjobb hagyományörzőjének járó díjat. A citerások ugyancsak kiérdemelték a közönség elismerését.

A 2009-es szímői mesemondó versenyen Benkő Enikő a 2. helyezett, a 2010-es verseny győztese pedig szintén egy tardoskeddi fiú lett: Ruzsik Dániel.

2009-ben lakodalmos énekekkel mutatkozott be mind a női, mind a férfi éneklőcsoport Szímőn, a 2010-es Vág Menti találkozón pedig a férfikórus lepte meg a zsűrit és a közönséget a már feledésbe menő katonadalok eléneklésével. Ebben az évben sikerült néhányunknak eljutni a tardoskeddi batyubálba, ahol Farkas Bözsi néni tréfás dalaival vette le a lábáról a nagyérdeműt.

Ennyi fért bele a több mint tíz éve tartó barátságunk rövid összefoglalójába, amelyet e néhány mondatban meg lehet ugyan fogalmazni, de közel sem bemutatni azokat az emberi kapcsolatokat, amelyek e tartalom mögött rejlenek. Az egy nyelvet beszélő, egyformán gondolkodó, azonos indíttatású, egy tőről fakadó érdeklődésű és egy nemzet

fiat képviselő emberek közösségébe való tartozás vezényli mindannyiunk életét. Bízunk benne, hogy ez a közösség egyre erősebb lesz, és nem fogyni, hanem gyarapodni is képes lesz. Ehhez kívánok a megalkulás évfordulóján sok sikert és kitartást!

2010. november

Évzáró taggyűlés (2010)
jobbról – Danczi József

Gratulálok!

Tudom ez az egyetlen szó kevés egy emlékkönyvbe, de kifejezi azt, amit érzek. Gratulálok a tardoskeddi Csemadok alapszervezetnek, hogy már 60 éve működnek, és viszik tovább a mi fáklyánkat ezekben a nehéz időkben is.

Amikor először kerültem kapcsolatba az alapszervezettel, és meghívtak évzáró gyűlésükre, nagy örömmel tapasztaltam, hogy egy olyan szervezetről van szó, ahol az idősebb és a fiatalabb generáció együtt tevékenykedik, szervezi a község kulturális életét. Hogy miért is írom ezt? Mert sajnos az alapszervezeteinknél járva sok helyen azt tapasztalom, hogy a fiatalok kimaradnak a kulturális életből. Tardoskedden minden Csemadok- és nem Csemadok-tag büszke lehet a működő női énekkarra, férfi énekkarra és az alapszervezet két citeraegyüttesére. Ezek a csoportok nemcsak községükben, hanem a határokon kívül is színesebbé teszik a rendezvényeket, ahol fellépnek. Köszönet érte a volt és jelenlegi vezetőknek, hogy időt, energiát nem kímélve szervezték és szervezik a csoportok fellépéseit.

Végezetül a tardoskeddi Csemadok alapszervezet minden egyes tagjának kívánok jó egészséget, sok-sok boldogságot és további sikerekben gazdag kulturális életet!

Tisztelettel: Danczi József, a területi választmány titkára

Mi is gratulálunk!

A Csemadok Zsitvabesenyői Alapszervezete mellett működő Tallós éneklőcsoport 1980-ban alakult, de csak 2000-től használjuk a Tallós nevet. A lelkes menyecskék Toma Izabella vezetésével fáradhatatlanul, szünet nélkül gyakorolnak az egyes fellépésekre. Szoros barátság köt össze bennünket a környező falvak, köztük Tardoskedd kultúr csoportjaival.

Rendszeres résztvevői vagyunk a járási fesztiváloknak. Húsvétkor passiót, karácsonykor pedig az éjféλι szentmisén is énekelünk. 1998-ban ezüst fokozatot értünk el egy népdalversenyen, ebben az évben Bécsbe is eljutottunk a Szent István-napi ünnepekre. Résztvevői vagyunk a Bíborpiros Szép Rózsa c. népzenei vetélkedőnek.

A néphagyományokon kívül sok más stílust is kipróbálunk. Évente egyszer Esztrádműsort rendezünk községünkben, ahol a népdalokon kívül slágereket, modern énekeket is előadunk. Ezekből mindig viszünk ízelítőt a tardoskeddiek batyubálgájába is, ahová nagy szeretettel jövünk. Mi mindig az októberi szüreti ünnepeinken látjuk vendégül a tardoskeddieket, reméljük, hogy még sok-sok évig eltart ez a szép barátság. Az évforduló alkalmából további szép sikereket kívánunk!

Pilek Mária

A Tallós éneklőcsoport
Zsitvabesenyőről

A Csemadok Tardoskeddi alapszervezete a sajtóban

Farsangoló nyugdíjasok Új Szó, 1998. február

Bemutatkoznak falunk társadalmi szervezetei Tardoskeddi
Hírmondó 1998/1

A tardoskeddi Csemadok helyi szervezetének működéséről
Tardoskeddi Hírmondó 2000/1

Március 15. – megemlékezés 1848 hőseire Tardoskeddi
Hírmondó 2000/1

I. Farsangi táncház Tardoskeddi Hírmondó 2000/1

A tardoskeddi citerások Tiszakécskén Tardoskeddi Hírmondó
2000/2

A Váska tagjait is érdekelte fotókiállításunk
az 55. évfordulón

Első alkalommal idegenben
Tardoskeddi Hírmondó 2000/2

Szen István-napi ünnepségek
Tardoskeddi Hírmondó 2000/2

Palócgálán voltunk Tardoskeddi
Hírmondó 2000/3

Tardoskeddi citerások
Tardoskeddi Hírmondó 2001/2

Néptánc-összpontosítás
Tardoskedden Tardoskeddi
Hírmondó 2001/2

Csemadok-híradó Tardoskeddi
Hírmondó 2001/2

Hazai siker a Palócgálán
Új Szó, 2001. 11. 22.

Kincsünk a hagyomány
Tardoskeddi Hírmondó 2001/3

Tardoskeddi citerások Tardoskeddi Hírmondó 2001/3

Népzenei hírek Zeneszó, 2002/1

A népdal és népzene ünnepe Új Szó, 2002. 5. 13.

Pünkösöd a lelkekbe költözött Új Szó, 2003. 6. 9.

VIII. Országos Pünkösdi Népművészeti Ünnepek Martoson

Tardoskeddi Hírmondó 2003/1

Változás az elnöki poszton Tardoskeddi Hírmondó 2003/1

A Csemadok tevékenységéről Tardoskeddi Hírmondó 2003/1

Ha jó szíved s neved, ide bátran jöhetsz Tardoskeddi Hírmondó 2003/1

Országos citeratalálkozó – immár ötödször Szabad Újság 2003. 10. 15.

A Kopogtató Tardoskeddi Hírmondó 2003/2

A bányamérnök, aki negyven évig járt haza otthonról Új Szó, 2004. 1. 31.

Hagyományőrző farsangi batyubál Szabad Újság, 2004. 2. 18.

Tardoskedden is ünnepeltek Új Szó, 2004. 3. 18.

55 év szolgálat Tardoskeddi Hírmondó 2004/1

Hagyományőrző farsangi batyubál Tardoskeddi Hírmondó 2004/1

Takács András a tardoskeddi néptáncokról Új Szó, 2004. 6. 16.

Szent István–napok Tardoskedden Új Szó, 2004. 8. 20.

Ami korábban kimaradt Tardoskeddi Hírmondó 2004/2

A CSETT tagjai böngészik a legendás krónikát az 55. évfordulón

Emberek, pályázatok! Tardoskeddi Hírmondó 2004/2

Csemadok–híradó Tardoskeddi Hírmondó 2004/3

Aranypáva nagydíjat nyert Mezőtúron Mezőtúri Hírek 2005. 8. 26.

7. Országos Citeratalálkozó – Tardoskedden Tardoskeddi Hírmondó 2005/3

A Váska néptáncsoport Bécsben Tardoskeddi Hírmondó 2005/3

Felhívás Tardoskeddi Hírmondó 2005/3

Gratulálunk! Tardoskeddi Hírmondó 2005/3

Állt a bál Tardoskeddi Hírmondó 2006/1

Visszapillantás a Csemadok működésének 55. évére Tardoskeddi Hírmondó 2006/1

Pünkösdi Ünnepségek Bonyhádon Tardoskeddi Hírmondó 2006/2

Polgármesteri díjak 2006 – a megérdemelt elismerés Tardoskeddi Hírmondó 2006/3

Köszönet mindenért Tardoskeddi Hírmondó 2006/3

Szeretett hangszerünk, a citera Tardoskeddi Hírmondó 2007/2

3. Érsekújvári Kolbászkészítő Verseny Castrum Novum 2007. 10. 27.

Fehér akác asszonykórus www.lucerna-tvrDOSOVCE.com 2008. 1. 16.

Községünk társadalmi és sportszervezeteinek támogatása 2007-ben Tardoskeddi Hírmondó 2008/1

Tardoskedd élő népművészete Komáromban Tardoskeddi Hírmondó 2008/1

Anyagi támogatás a kulturális és társadalmi szervezetek részére 2008-ban Tardoskeddi Hírmondó 2009/1

Bonyhádon a kétnyelvűségről Tardoskeddi Hírmondó 2008/2

Kézművesség és népi muzsika Tardoskedden Vasárnap, 2008. 10. 24.

Új elnök, új csoport, új rendezvények Tardoskeddi Hírmondó 2008/3

Két helyszín, egy cél Szabad Újság 2008. 12. 31.

Mégis lesz döntő Szabad Újság 2009. 3. 11.

Budapesti elismerés Tardoskeddi Hírmondó 2009/1

Egy népes falu népes kultúrszervezete Új Szó, 2009. 3. 13.
Felvidéki KÓTA kitüntetettek Szabad Újság 2009. 3. 18.
Bíborpiros Szép Rózsa Castrum Novum 2009. 10. 23.
KÓTA –díj 2008 Zeneszó, 2009/2
Csemadok–híradó 2009 Tardoskeddi Hírmondó 2009/3
XII. Regionális Találkozó Tardoskeddi Hírmondó 2010/1
Tardoskeddi farsangi bálók 2010 Tardoskeddi Hírmondó 2010/1
A jövő iskolái Pedagógusfórum, 2010. május – június
Időkapu a múltba Tardoskeddi Hírmondó 2010/2
Csemadok–emlékkönyv az évfordulóra Érsekújvár és Vidéke
2010. 9. 22. www.watson.sk
Tardoson jártak a tardoskeddiek Érsekújvár és Vidéke
2010. 9. 28. www.watson.sk
Tardoskeddi citerások Érsekújvár és Vidéke 2010. 10. 2.
www.watson.sk
Első színházi élményem Érsekújvár és Vidéke 2010. 10. 7.
www.watson.sk
Különdíjas lett a tardoskeddiek férfi kara Érsekújvár és Vidéke
2010. 10. 13. www.watson.sk
**Visszaemlékezés a tardoskeddi táncsoport indulására és
első éveire** Érsekújvár és Vidéke 2010. 10. 15. www.watson.sk
Döntőbe jutott a tardoskeddi Fehér akác Érsekújvár és Vidéke
2010. 10. 17. www.watson.sk
Bemutatjuk a tardoskeddi Zengő Négyes citerazenekart
Érsekújvár és Vidéke 2010. 10. 21. www.watson.sk
Bemutatjuk a tardoskeddi Váska néptáncsoportot Érsekújvár
és Vidéke 2010. 10. 27. www.watson.sk
Arany minősítéssel tért haza a Fehér Akác Érsekújvár
és Vidéke 2010. 11. 23. www.watson.sk

Összegyűjtötte: Mojzes Erzsébet, Benkő Timea

A krónikából válogattunk

A Fehér Akác asszonykórus megalakulása óta krónikát vezet gazdag tevékenységéről. A kétkötetes gyűjteményben számukra a következő bejegyzés a legemlékezetesebb:

2005. augusztus 14. Mezőtúr

Az év elején a KÓTA Népzenei Szakbizottsága megalapította az Arany Páva Nagydíjat. Erre a kitüntetető címre azok a csoportok és szólisták pályázhattak, akik a 11. és 12. minősítési ciklusban elérték az Arany Páva Díjat. Mezőtúron 26 ilyen csoport, ill. szólista versengett. Közülük a zsűri hatot tartott érdemesnek a nagydíjra. Köztük volt a Fehér Akác is. Két dalszokorral versenyeztünk:

Sátorhelyi híres pusztá
Tardoskeddi dudanóták

Az eredményhirdetés előtt

D ÍSZOKLEVÉL

A KÓTA **I.** ORSZÁGOS NÉPZENEI GÁLA
MINŐSÍTÉSÉN

*A Fehér Akác Asszonykórus
Tardoskedd
és vezetője,*

Varga Katalin

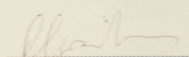
KIEMELKEDŐ SZEREPLÉSÉVEL ELNYERTE
A MAGYAR KÓRUSOK ÉS ZENEKAROK SZÖVETSÉGE - KÓTA

*Arany páva
nagydíját*

Mezőtúr, 2005. augusztus 14.

főtitkár

elnök

A Csemadok tardoskeddi alapszervezetének tagsága a 2010–es évben

1. Árendás Zsuzsanna (1947)
2. Asztalos Orsolya (1981)
3. Balázsovcics Gizella (1945)
4. Balogh Edit (1963)
5. Balogh Erika (1989)
6. Balogh József (1964)
7. Balogh Katalin (1982)
8. Balogh Mária (1956)
9. Balogh Olga (1958)
10. Balogh Tamás (1984)
11. Balogh Zsolt (1990)
12. Balogh Zsuzsanna (1951)
13. Bara György (1953)
14. Bara Ilona (1933)
15. Bara Kinga (1982)
16. Bara Márta (1957)
17. Bara Mihály (1926)
18. Bara Mihály (1954)
19. Bara Teréz (1969)
20. Bédi Andrea (1974)
21. Bédi Valéria (1937)
22. Bédi Ferenc (1934)
23. Bencze Ádám (1988)
24. Bencze György (1966)
25. Bencze Éva (1947)
26. Bencze Ildikó (1970)
27. Bencze István (1956)
28. Bencze Hilda (1959)
29. Bencze Michaela (1985)
30. Bencze Mihály (1958)
31. Bencze Monika (1950)
32. Bencze Monika (1975)
33. Bencze Róbert (1968)
34. Bencze Zoltán (1944)
35. Bencze Zoltán (1982)
36. Benkő Éva (1966)
37. Benkő Lajos (1965)
38. Benkő Mária (1970)
39. Benkő Timea (1973)
40. Benkő Zsolt (1971)
41. Birkus Erzsébet (1947)
42. Birkus Ida (1944)
43. Birkus István (1973)
44. Birkus Károly (1939)
45. Birkus Károly (1941)
46. Birkus Katalin (1948)
47. Birkus Zsaneta (1977)
48. Bíróczi István (1953)
49. Bíróczi Miklós (1945)
50. Bíróczi Péter (1979)
51. Bíróczi Renáta (1972)
52. Bíróczi Valéria (1950)
53. Bogdány István (1949)
54. Bogdány Katalin (1949)
55. Bogdány Klára (1951)
56. Bogyó Attila (1990)
57. Bogyó Lóránt (1964)
58. Bogyó Olga (1970)
59. Borbély Ferenc (1940)
60. Borbély Katalin (1945)
61. Borbély Kinga (1978)
62. Borbély Mária (1945)
63. Borbély Renáta (1985)
64. Boros Anita (1988)
65. Boros Magdolna (1941)
66. Boros Zdenka (1958)

67. Bračo Szilvia (1977)
 68. Brat Erzsébet (1961)
 69. Brenkus Klára (1955)
 70. Buda Berta (1950)
 71. Buda Ferenc (1965)
 72. Buda Ildikó (1969)
 73. Bugyik József (1936)
 74. Bugyik László (1971)
 75. Bugyik Lilla (1976)
 76. Bugyik Mária (1942)
 77. Bugyik Teréz (1935)
 78. Buják Erzsébet (1950)
 79. Buják Erzsébet (1954)
 80. Buják Éva (1948)
 81. Bugyik József (1967)
 82. Bugyik Monika (1969)
 83. Buják Lucia (1986)
 84. Buják Vince (1947)
 85. Csanda Ilona (1930)
 86. Csanda József (1953)
 87. Csányi Alexandra (1979)
 88. Csányi Mária (1942)
 89. Csányi Mária (1966)
 90. Csányi Vilma (1943)
 91. Čapucha Katalin (1961)
 92. Csomó Magda (1938)
 93. Csikós Antal (1962)
 94. Csikós Csilla (1990)
 95. Csikós Márta (1965)
 96. Csikós Mónika (1986)
 97. Ďurica Mária (1958)
 98. Fekete Irén (1939)
 99. Fekete László (1937)
 100. Fekete Zoltán (1976)
 101. Fialka Márta (1956)
 102. Fugli Erzsébet (1963)
 103. Fugli Gyula (1957)
 104. Furuglás Irén (1955)
 105. Geró Vince (1937)
 106. Halász Antal (1967)
 107. Halász Bianka (1991)
 108. Halász Gabriella (1964)
 109. Halász Judit (1966)
 110. Halász Mária (1949)
 111. Halász Veronika (1988)
 112. Hegedűs Katalin (1948)
 113. Hrabovszky Magda (1950)
 114. Hrabovszky Mónika (1957)
 115. Ivanics Anna (1951)
 116. Ivanics Gabriella (1977)
 117. Jančík Sylvia (1970)
 118. Janyík Bettina (1992)

Buda Ildikó, Méry Margit,
Szabó Ferdinánd (2008)

119. Jávor Attila (1986)	145. Ludas Katalin (1934)
120. Jozefik András (1985)	146. Ludas Margit (1942)
121. Juhász György (1969)	147. Ludas Mária (1944)
122. Juhász Imre (1964)	148. Ludas Tãna (1950)
123. Juhász Timea (1977)	149. Marek Katalin (1950)
124. Juhász Péter (1990)	150. Markulček Judit (1968)
125. Juhász Rozália (1967)	151. Matus Csilla (1963)
126. Kárpáty Ida (1950)	152. Matus Gábor (1967)
127. Kárpáty Klaudia (1973)	153. Matus Gábor (1989)
128. Kele Katalin (1951)	154. Mažár Marian (1952)
129. Kele Lajos (1942)	155. Mažár Rozália (1953)
130. Kele Szilárd (1982)	156. Méry Margit (1939)
131. Kele Mária (1945)	157. Mészáros Imre (1966)
132. Kollár Gábor (1988)	158. Mészáros Márta (1953)
133. Kollár Irén (1951)	159. Mészáros Róbert (1958)
134. Kollár Mária (1941)	160. Mészáros Zsuzsanna (1950)
135. Kósa Ildikó (1945)	161. Mikóczi Magda (1942)
136. Kósa Károly (1944)	162. Mojzes Erzsébet (1947)
137. Kurucz Júlia (1944)	163. Mojzes Imre (1947)
138. Kurucz László (1950)	164. Mojzes Zsuzsanna (1937)
139. Kurucz Mária (1952)	165. Mogrovič Katalin (1955)
140. Labai Irén (1944)	166. Mogrovič Magdolna (1951)
141. Labai Irén (1946)	167. Mogrovič Renáta (1976)
142. Labai Károly (1944)	168. Mogrovič Tamás (1971)
143. Leszko Ildikó (1968)	169. Morvai Anna (1941)
144. Leszko Róbert (1966)	170. Nemesi Irén (1928)

Batyubálban mulat a tagság
(2009)

171. Oláh Alexandra (1989)
 172. Oláh Aladár (1963)
 173. Oláh Katalin (1963)
 174. Ondrejka Noémi (1992)
 175. Pintér Angéla (1935)
 176. Pócz Éva (1951)
 177. Pócz István (1946)
 178. Puskás Mária (1949)
 179. Putera Erzsébet (1960)
 180. Rosko Ildikó (1963)
 181. Ruzsik Katalin (1976)
 182. Sánta Mária (1942)
 183. Sárficzy Gyula (1951)
 184. Sárficzy Klára (1956)
 185. Sárficzy Krisztina (1980)
 186. Schváb Magdolna (1946)
 187. Šipos Csilla (1986)
 188. Šipos Imre (1970)
 189. Šipos Livia (1972)
 190. Šipos Szilvia (1983)
 191. Šipos Zsuzsanna (1963)
 192. Soós Matild (1941)
 193. Spevák Anna (1935)
 194. Spevák Vilma (1937)
 195. Sykora Mária (1949)
 196. Svetko Éva (1954)
 197. Szabó Éva (1967)
 198. Szabó Ferdinánd (1959)
 199. Szabó Gábor (1985)
 200. Szabó György (1962)
 201. Szabó István (1936)
 202. Szabó Mária (1947)
 203. Szabó Petronella (1979)
 204. Szabó Rozália (1958)
 205. Szabó Tamás (1988)
 206. Szabó Tibor (1955)
 207. Szabó Viktória (1983)
 208. Szabó Valéria (1938)
 209. Szabó Zsuzsanna (1964)
 210. Szeder Ilona (1938)
 211. Szikora Ágnes (1959)
 212. Szikora Ilona (1950)
 213. Szikora László (1947)
 214. Szikora Tímea (1986)
 215. Szileszki Márta (1949)
 216. Szpevák Antal (1941)
 217. Szpevák Izabella (1948)
 218. Sztrecsko Ilona (1942ñ)
 219. Sztrecsko Ferenc (1933)
 220. Sztrecsko Teréz (1934)
 221. Takács Marianna (1971)
 222. Tanka Árpád (1941)

Halász Bianka zongorajátéka az 55. évfordulón

223. Tanka Irén (1953)
224. Tóth Ágnes (1966)
225. Tóth István (1948)
226. Tóth István (1965)
227. Tóth Mária (1946)
228. Tóth Mária (1952)
229. Tóth Mária (1953)
230. Tóth Teréz (1937)
231. Tóth Péter (1986)
232. Tóth Szilvia (1978)
233. Tóth Zoltán (1955)
234. Tóth Zoltán (1982)
235. Vanek Anglika (1975)
236. Varga István (1958)
237. Varga Katalin (1936)
238. Vanya Anna (1942)
239. Vanya Beatrix (1967)
240. Vanya Dániel (1980)
241. Vanya Emma (1961)

242. Vanya Ilona (1944)
243. Vanya Ilona (1945)
244. Vanya István (1938)
245. Vaňa István (1953)
246. Vanya József (1958)
247. Vanya Károly (1935)
248. Vanya Klára (1991)
249. Vanya Mária (1955)
250. Vanya Mária (1959)
251. Vanya Mária (1961)
252. Vanya Ottó (1967)
253. Vanya Róbert (1987)
254. Vaňa Teréz (1955)
255. Vanya Tímea (1969)
256. Vanya Zsuzsanna (1941)
257. Vas Erzsébet (1937)
258. Vas Erzsébet (1949)
259. Vida László (1944)
260. Vida Mária (1946)

Fekete Irén, a viseletek ingyenes készítője
(2008)

Fugli Gyula oklevelet vesz át az 55. évfordulón

261. Virág Olga (1967)
262. Vunč Klára (1952)
263. Záhumenská Magdolna (1953)

264. Zsilinszky Gyula (1958)
265. Zsilinszky Magdolna (1961)

Taglétszám alakulása:

1990	260
1991	100
1992	0
1993	55
1994	58
1995	102
1996	92
1997	103
1998	103
1999	100
2010	265 (+13 ifjúsági kártyás)

*Összegyűjtötte:
Mogrovič Magdolna, Mojzes Erzsébet*

Tardoson a Fehér akác
és a citerások (2010)

Csemadok – ifjúsági kártya

Az ilyen kártyával rendelkező fiatalok még nem tagok, nem fizetnek tagsági díjat, de aktívan részt vesznek az alapszervezet munkájában. Az első négy lány az érsekújvári Pázmány Péter Gimnázium diákja, szavalataikkal színesítik évszázó taggyűléseinket. 2008–ban Bonyhádon mutatták be a tardoskeddi szokásokat, népdalokat, népmeséket, viseletet, táncokat. Bencze Erika a helyi Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola tanulója, kiváló népdalénekes, rendezvényeink pótolhatatlan fellépője. A sorban következő fiatal lányok a magyar iskola mellett működő Szivárvány táncegyüttes tagjai, akik Šipos Csilla vezetésével rendszeres szereplői hagyományőrző batyubálunknak. A jövőben is számítunk rájuk:

1. Vanya Dorottya (1994)
2. Bédi Andrea (1994)
3. Agh Ivett (1995)
4. Baka Alexandra (1994)

5. Bencze Erika (1995)
6. Vaňa Gabriella (1994)
7. Sztrecsko Boglárka (1994)
8. Bencze Veronika (1995)
9. Tóth Alexandra (1994)
10. Csikós Erika (1994)
11. Bugyik Szimona (1994)
12. Szabó Krisztína (1995)
13. Csikós Alexandra (1993)

Bencze Erika az évszázó taggyűlésen (2010)

Baka Alexandra, Vanya
Dorottya, Bédi Andrea, Agh
Ivett – Bonyhádön mutatták
be a tardoskeddi viseletet
és népszokásokat (2008)

Bugyik Szimona, Tóth
Alexandra, Bencze Veronika –
– ifúsági kártyások (2010)

Szivárvány táncgyűttes
a 6. batyubálon (2009)

A Csemadok tardoskeddi alapszervezetének vezetőségi tagjai

Év	Elnök	Vezetőség
1951	Borbély Vince	Zahrádka Lajos, Csányi Valéria, Batyka Károlyné, Molnár József, Kopasz Elemér, Bugyik Károly, Batyka Károly, Ladics Károly
1952 – 1964	nincs adat	
1965	Tóth Vendel	Borbély Dezső, Tóth István, Kele Lajos, Varga Miklós
1967	Tóth Vendel	Zahrádka Lajos, Bogdány Mária, Esek József, Varga Miklós
1969	Tóth Vendel	Mészáros Antal, Batyka Valéria, Póč István, Varga Miklós
1970 – 1974	nincs adat	
1975	Tóth Vendel	Zahrádka Lajos, Vida István, Póč István, Vanya István
1977	Póč István	Mészáros Antal, Tóth Vendel, Tóth Mária, Vanya István
1979	Fugli Gyula	Tóth Mária, Sánta Mária, Póč István, Batyka Valéria
1985	Fugli Gyula	Póč István, Sánta Mária, Tóth Monika, Brenkus Sándor
1987	Póč István	Fugli Gyula, Vas Erzsébet, Bugyik Zsuzsa, Brenkus Sándor
1989	Póč István	Fugli Gyula, Vas Erzsébet, Varga Zsuzsanna, Brenkus Sándor
1992	megszűnt a helyi alapszervezet	
1993-2002	Varga Katalin	Bara Márta, Mojzes Erzsébet, Labai Irén, Vaňa Teréz, Benkő Timea, Dózsa Mária, Bogdány Katalin, Bíróczy Péter, Kele Orsolya, Bugyik Teréz

2002	Fekete László	Vanya István, Mojzes Erzsébet, Bogdány Katalin, Labai Irén, Vaňa Teréz, Szabó Ferdinánd
2003	Fekete László	Vanya István, Bugyik Teréz, Vaňa Teréz, Szabó Tamás, Varga Katalin, Benkő Tímea, Mojzes Erzsébet, Balogh Tamás, Labai Irén, Póč István
2006	Fekete László	Vaňa Teréz, Mojzes Erzsébet, Labai Irén, Bogdány Katalin, Vanya István, Szabó Ferdinánd
2007	Fekete László	Vaňa Teréz, Mojzes Erzsébet, Labai Irén, Bogdány Katalin, Vanya István
2008	Mogrovič Magdolna	Bogdány Katalin, Mojzes Erzsébet, Vaňa Teréz, Labai Irén, Vanya István, Szabó Ferdinánd
2009 – 2010	Mogrovič Magdolna	Bogdány Katalin, Oláh Alexandra, Mojzes Erzsébet, Leszko Ildikó, Vaňa Teréz, Labai Irén, Vanya István, Szabó Ferdinánd, Benkő Tímea

*Összeállította: Mogrovič Magdolna, Mojzes Erzsébet
Őszi Irma – Sidó Zoltán: 50 év szolgálat c. könyve alapján*

Járási küldöttek:

- 1961 – Kopasz Elemér
- 1963 – Batyka Valéria
- 1966–72 – Czuczor István
- 1972–75 – Zemkó József
- 1977–79 – Mészáros Antal, Száraz József
- 1981 – Mészáros Antal
- 1982–83 – Fugli Gyula
- 1985 – Száraz József
- 2003–2006 – Bara Mihály
- 2008–10 – Leszko Ildikó

Országos közgyűlés küldöttei:

- 1962 – Batyka Valéria
- 1990 – Csabai István
- 2008 – Leszko Ildikó
- 2009 – Mogrovič Magdolna

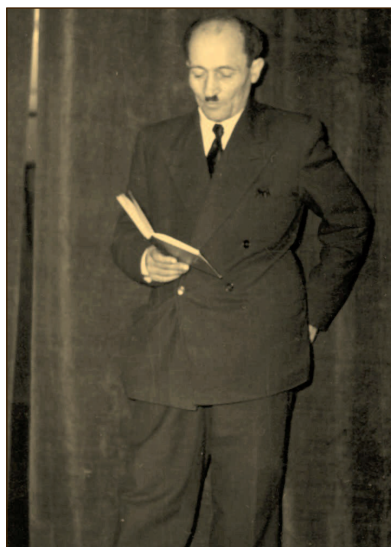

Borbély Vince

Tóth Vendel

Molnár József

Adatközlőink (Batyka Károly, Csomó Magda, Kele Lajos, Kollár Mária és Varga Katalin) szerint a hivatalos táblázatból kimaradt években a következő személyek töltötték be az elnöki tisztséget:

Kopasz Elemér,
Batyka Károly,
Batyka Valéria,
Csányi Valéria,
Zahrádka Lajos,
Kele Lajos.

Kopasz Elemér

Batyka Károly

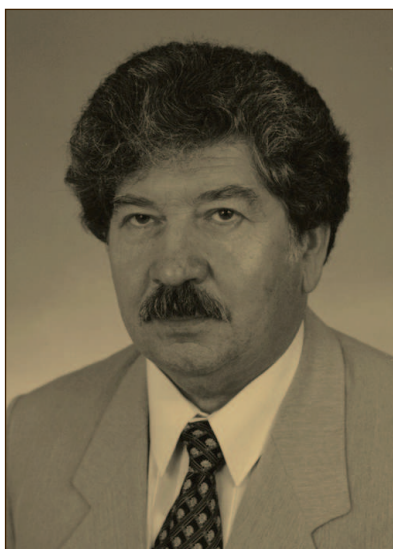
Batyka Valéria

Csányi Valéria

Zahrádka Lajos

Kele Lajos

Emlékérmek, kitüntetések

A Csemadok Központi Bizottsága 1959–ben és 1969–ben a járási elnökségek javaslata alapján emlékérmével jutalmazta az alapító, illetve a kimagasló tevékenységet végző tagokat.

Tardoskeddről:

Tóth Margit (Méryné), 1959

Tóth Vendel, 1969

A Csemadok megalakulásának 25. évfordulóján a Csemadok kiváló népművésze díjjal jutalmazta

Tardoskeddről:

Borbély István, 1984

A Csemadok területi választmánya megalakulásának 50. évfordulója alkalmából emléklappal és plakettel jutalmazta Tardoskeddről:

Varga Katalin (2004)

Fehér akác éneklőcsoport (2004)

A Csemadok területi választmánya több évtizedes tevékenységéért emléklappal jutalmazta a Fehér akác asszonykórust. (2009)

Batyka Károly és Batyka Károlyné tagsági igazolványa

id. Csikós Antal, Balogh Éva, Mészáros Géza, Tóth Vendel

Mogrovič Magdolna, elnök (2010)

A Csemadok tardoskeddi alapszervezetének vezetősége 2010–es évben

elnök: **Mogrovič Magdolna**

titkár: **Mojzes Erzsébet**

pénztáros: **Vaňa Teréz**

járási küldött: **Leszko Ildikó**

médiafelelős: **Benkő Timea**

ellenőr: **Labai Irén**

Zengő 4–es képviselője: **Oláh Alexandra**

Fehér akác képviselője: **Bogdány Katalin**

Férfi kar képviselője: **Vanya István**

Tardoskeddi citerások
képviselője: **Szabó Ferdinánd**

Fotóriport a jubileumi év néhány eseményéből

A Zengő 4-es pengető a talpalávalót a batyubálban

A Szivárvány néptáncsoport a farsangi batyubálon 2011. 2. 19.

Tagságunk az évzáró taggyűlésen 2011. 3. 5.

A Csemadok férfi kara és
a citerások a majálison

A Fehér Akác az I. Pünkösdi
Forgórózsa Fesztiválon
Tatabányán 2011. 6. 11.

Az asszonykórus viselete
kiállítási tárgyként

Környei gyerekek tanulják a szinalázást a tájház kertjében

Dudanótáink a XXVIII. Vág Menti Találkozón, Szímő 2011. 8. 28.

Tartalom

Előszó	3
A Magyar kultúra lovagjának ajándéka	4
55 év szolgálat	6
Ott voltam a Csemadok bölcsőjénél	12
Visszapillantás a Tardoskeddi Csemadok működésének 55. évére	15
Régi emlékek	20
Első színházi élményem	21
Visszaemlékezés a Tardoskeddi táncsoport indulására és első éveire	23
Emlékezni jó	28
Csemadok! Igen nagy szeretettel gondolok rád vissza!	32
Hazahívták falunk ismert személyiségeit	34
Visszatérni mindig jó	35
Szívügyük: a zene	37
Egykori táncsoportok fényképeken	39
Dívat volt a népdaléneklés	42
A hetvenes évek néptáncsoportjáról	46
„Huszonöt éve volt, de ma is szívesen emlékezünk”	48
A Csemadok Tardoskeddi Alapszervezetének színdarabjai, műsorai, rendezvényei:	54
A Tardoskeddi Fehér Akác Asszonykórus tíz éve	59
A CSETT-es naplót lapozgatva...	72
Váskatáncunk fotókon	75
Országos Citeratalálkozó — immár ötödször	78
7. Országos Citeratalálkozó –Tardoskedd	80
Hagyományörző farsangi batyubál	82
Váska néptáncsoport	85
Új elnök, új csoport, új rendezvények	88
Budapesti elismerés	90
Bíborpiros Szép Rózsa	92
Csemadok – híradó 2009	94
XII. Regionális Találkozó	97
VII. Hagyományörző farsangi batyubál	100
Tardoskeddi citerások	102
Zengő Négyes	104
Szóló ének és a Férfikar	106
Én és a Csemadok	110
Tardoskedd és Szimó barátsága	113
Gratulálók!	116
Mi is gratulálunk!	117
A Csemadok Tardoskeddi Alapszervezete a sajtóban	118
A krónikából válogattunk	122
A Csemadok Tardoskeddi Alapszervezetének tagsága a 2010-es évben	124
Csemadok – ifjúsági kártya	130
A Csemadok Tardoskeddi Alapszervezetének vezetőségi tagjai	132
Emlékrémek, kitüntetések	137
A Csemadok Tardoskeddi Alapszervezetének vezetősége 2010-es évben	139
Fotóriport a jubileumi év néhány eseményéből	140

EMLÉKKÖNYV A CSEMADOK TARDOSKEDDI
ALAPSZERVEZETE ALAPÍTÁSÁNAK
60. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

Felelős kiadó: Mogrovič Magdolna

Összeállította: Benkő Tímea

Szöveget gondozta: Dózsa Roland

Fotó: archívum

Illusztráció: Thain János gyűjteményéből

Nyomdai előkészítés: Szarka Gyula

Nyomta és kötötte: KORUND desktop, spol. s r. o.

Példányszám: 300

Kiadás éve: 2011

(c) Csemadok Tardoskeddi Alapszervezete

ISBN 978-80-970806-9-3